

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่าน
จากสื่อออนไลน์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

โดย
นายเปรมชัย อาศัยบุญ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2

ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน

มหาวิทยาลัยศิลปากร

ปีการศึกษา 2567

ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ
โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่าน
จากสื่อออนไลน์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาวิชาการสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2
ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน
มหาวิทยาลัยศิลปากร
ปีการศึกษา 2567
ลิขสิทธิ์ของมหาวิทยาลัยศิลปากร

THE DEVELOPMENT OF CRITICAL READING SKILL BY USING JACOB'S LADDER
THEORY WITH ONLINE READING IN MATTHAYOMSUKSA 3 STUDENTS

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for Master of Education TEACHING THAI LANGUAGE
Department of Curriculum and Instruction
Academic Year 2024
Copyright of Silpakorn University

หัวข้อ	การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่าน จากสื่อออนไลน์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
โดย	นายเปรมชัย อาศัยบุญ
สาขาวิชา	การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2
อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล
อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม	รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม

คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร ได้รับพิจารณาอนุมัติให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต

.....คณบดีคณะศึกษาศาสตร์
(ศาสตราจารย์ ดร. คณิต เขียววิชัย)

พิจารณาเห็นชอบโดย

.....ประธานกรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. พิณพนธ์ คงวิจิตรต์)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล)

.....อาจารย์ที่ปรึกษาร่วม
(รองศาสตราจารย์ ดร. ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม)

.....ผู้ทรงคุณวุฒิภายนอก
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. สรตี ปรีชาปัญญากุล)

620620091 : การสอนภาษาไทย แผน ก แบบ ก 2

คำสำคัญ : การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ, การประยุกต์ใช้แนวคิด Jacob's Ladder

นาย เปรมชัย อาศัยบุญ: การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่าน จากสื่อออนไลน์สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กิ่งกาญจน์ บุรณสินวัฒนกุล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ประสงค์ ประสงค์ คือ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวนนักเรียน 20 คน ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random Sampling) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย 1) แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง 2) แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ใช้การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์เป็นปรนัย 4 ตัวเลือกจำนวน 30 ข้อ 3) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และนำคะแนนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้อ่านเปรียบเทียบกัน โดยการทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t -test dependent)

ผลการวิจัยพบว่า

1. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder หลังการจัดการเรียนรู้ ($M = 24.00$, $SD = 3.45$) สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้ ($M = 14.10$, $SD = 4.05$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

620620091 : Major TEACHING THAI LANGUAGE

Keyword : Critical Reading, Using of Jacob's Ladder theory

MR. Preamchai ASAIBOON : THE DEVELOPMENT OF CRITICAL READING SKILL BY USING JACOB'S LADDER THEORY WITH ONLINE READING IN MATTHAYOMSUKSA 3 STUDENTS Thesis advisor : Assistant Professor Kingkarn Buranasinvattanakul, Ph.D.

The objectives of this study were: 1) to compare the development of critical reading's score of Matthayomsuksa 3 students before and after using Jacob's Ladder theory with online reading. 2) To examine the satisfaction of Matthayomsuksa 3 students towards studying with Jacob's Ladder theory with online reading. The sample group in this study was 20 Matthayomsuksa 3 students in 2nd semester/2023 at Chumchonwathadphankrai School, Mueang Chumphon District, Chumphon gathered by cluster random sampling. The instruments in this study were: 1) 5 Jacob's Ladder theory with online reading teaching management plans each plan used 2 hours. 2) Critical reading tests applying Jacob's Ladder theory with online reading contained 30 questions with multiple choices. 3) The satisfaction survey estimate of Matthayomsuksa 3's students towards studying with Jacob's Ladder theory with online reading. The statistics used in this study were: mean (M), standard deviation (S.D.), and t-test dependent in pretest and posttest scores.

The study found that

1. The critical reading scores with online media of Matthayomsuksa 3 students after using Jacob's Ladder theory (M = 24.00, S.D. = 3.45) was higher than before (M = 14.10, S.D. = 4.05) statistically significant at the .05 level.

2. The satisfaction of Mathhayomsuksa 3 students towards studying with Jacob's Ladder theory with online reading at the highest level.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลุล่วงด้วยความเมตตาและได้รับความอนุเคราะห์จาก รองศาสตราจารย์ ดร.มีชัย เอี่ยมจินดาและผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กิงกาญจน์ บุรณสินวัฒน์กุล อาจารย์ที่ปรึกษาหลัก และรองศาสตราจารย์ ดร.ไชยยศ ไพวิทยศิริธรรม อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ที่ได้กรุณาให้ คำปรึกษา ข้อเสนอแนะในการแก้ไขการวิทยานิพนธ์จนสำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

ขอกราบขอบพระคุณ ดร.พิณพนธ์ คงวิจิตรต์ ประธานกรรมการตรวจสอบวิทยานิพนธ์ และผู้ช่วย ศาสตราจารย์ ดร.สรดี ปรีชาปัญญากุล ผู้ทรงคุณวุฒิที่เมตตาให้คำปรึกษา แนะนำ แก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ เพื่อให้วิทยานิพนธ์เล่มนี้เสร็จสมบูรณ์

ขอกราบขอบพระคุณผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน ได้แก่ ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรกุล เขวงกุล อาจารย์กิตติ พงษ์ แบสัว และอาจารย์ปัญญา ทองคำเกา ที่ให้ความอนุเคราะห์ตรวจเครื่องมือสำหรับการวิจัยนี้

ขอกราบขอบพระคุณคณาจารย์ สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย ศิลปากร ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ประสบการณ์ที่มีค่าแก่ผู้วิจัยจนสำเร็จการศึกษา

ขอขอบคุณนายวิศยศ ศรีอันยู่ นายเอกพงษ์ ใจสมหวัง นางสาวศศิมา ฉะยดี และ นางสาวจันทิมา สุขเจริญ ที่ได้ให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือ และมอบกำลังใจในการทำวิทยานิพนธ์ ให้แก่ ผู้วิจัยจนวิทยานิพนธ์ฉบับนี้เสร็จลุล่วงสมบูรณ์

สุดท้ายขอขอบพระคุณบิดา รต.สมบัติ อาศัยบุญ และมารดา นางอิงอร อาศัยบุญ ที่ให้การสนับสนุน ด้านการศึกษา เป็นแรงผลักดันจนสำเร็จการศึกษาและให้กำลังใจอย่างดีตลอดมา

คุณประโยชน์อันพึงมีจากวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบแต่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

เปรมชัย อาศัยบุญ

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญ.....	ช
สารบัญตาราง.....	ญ
สารบัญภาพ.....	ฎ
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
2. คำถามการวิจัย.....	6
3. วัตถุประสงค์การวิจัย.....	6
4. สมมติฐานการวิจัย.....	6
5. ขอบเขตของการวิจัย.....	6
6. นิยามศัพท์เฉพาะ.....	7
7. ประโยชน์ที่ได้รับ.....	8
บทที่ 2 วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง.....	9
1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ...	10
1.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระภาษาไทย.....	10
1.2 คำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชา ท 23101 ภาษาไทย 3 ตามหลักสูตรสถานศึกษา ระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร.....	12
2. การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	14
2.1 ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	14

2.2 ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	14
2.3 องค์ประกอบของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	15
2.4 การวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ	19
3. แนวคิดของ Jacob's Ladder.....	20
3.1 แนวคิด Jacob's Ladder Reading Comprehension Program.....	20
3.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้.....	21
3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดของ Jacob's Ladder และ Bloom.....	22
4. สื่อออนไลน์.....	24
4.1 ความหมายของสื่อออนไลน์และบทอ่านจากสื่อออนไลน์.....	24
4.2 ประเภทของสื่อออนไลน์.....	25
4.3 ข้อดีและข้อจำกัดของบทอ่านออนไลน์.....	26
4.4 ประโยชน์ของสื่อออนไลน์.....	27
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	29
5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	29
5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านบทอ่านออนไลน์.....	33
5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder.....	34
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการวิจัย.....	37
ชั้นที่ 1 ชั้นเตรียมการวิจัย.....	37
ชั้นที่ 2 ชั้นการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ	39
ชั้นที่ 3 ชั้นดำเนินการวิจัย	46
ชั้นที่ 4 ชั้นการวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบสมมติฐาน	47
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	48

ส่วนที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์.....	48
ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์.....	49
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	54
สรุปผลการวิจัย.....	54
อภิปรายผลการวิจัย.....	55
ข้อเสนอแนะ.....	58
ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์.....	58
ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป.....	58
รายการอ้างอิง.....	59
ภาคผนวก.....	66
ภาคผนวก ก รายงานผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	67
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	69
ภาคผนวก ค การตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย.....	93
ภาคผนวก ง การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ.....	103
ประวัติผู้เขียน.....	105

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่ 1 ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self Assessment Report : SAR) ทางด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร	2
ตารางที่ 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	10
ตารางที่ 3 โครงสร้างรายวิชาพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย.....	13
ตารางที่ 4 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder จากสื่อออนไลน์ที่จัดการเรียนรู้การสอนอ่านโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3	39
ตารางที่ 5 ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้.....	41
ตารางที่ 6 โครงสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	42
ตารางที่ 7 ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในการปรับปรุงแบบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ.....	44
ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้.....	49
ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์.....	50

สารบัญภาพ

	หน้า
ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย	5
ภาพที่ 2 แบบแผนในการวิจัย The One group Pretest – Posttest Design	38

บทที่ 1

บทนำ

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณถือเป็นหนึ่งในทักษะแห่งศตวรรษที่ 21 ที่มีความสำคัญสูงสุด เนื่องจากเป็นทักษะพื้นฐานที่จำเป็นต่อการเรียนรู้และการดำรงชีวิตในสังคมสารสนเทศปัจจุบัน (Chu et al., 2017) ด้วยข้อมูลข่าวสารที่มากมายและแหล่งข้อมูลที่หลากหลาย การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจะช่วยให้นักเรียนสามารถเข้าถึง วิเคราะห์ ประเมิน และบูรณาการข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่การแสวงหาความรู้และสร้างความเข้าใจในเนื้อหาอย่างลึกซึ้ง นอกจากนี้ ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณยังเป็นรากฐานสำคัญต่อทักษะการคิดขั้นสูงอื่น ๆ อาทิ การคิดวิเคราะห์ การคิดสังเคราะห์ และการคิดสร้างสรรค์ (วิจารณ์ พานิช, 2555) ซึ่งจะนำไปสู่การตัดสินใจอย่างมีเหตุผลและการแก้ปัญหาที่ซับซ้อนได้อย่างเหมาะสมในภาวะสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วในปัจจุบัน (Cervetti et al., 2001)

ในปัจจุบัน นักเรียนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารจากแหล่งที่หลากหลาย โดยเฉพาะสื่อออนไลน์และสังคมออนไลน์ ซึ่งมีทั้งข้อมูลที่ถูกต้องและไม่ถูกต้องปะปนกันอยู่ ดังนั้น ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการคัดกรองและประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูลก่อนนำไปใช้ (Metzger, 2007) การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจะช่วยให้นักเรียนสามารถวิเคราะห์และประเมินข้อมูลออนไลน์ได้อย่างรอบด้าน โดยพิจารณาองค์ประกอบต่าง ๆ อาทิ แหล่งที่มา ความน่าเชื่อถือ วัตถุประสงค์ มุมมอง รวมถึงดีและความและสังเคราะห์ข้อมูลได้อย่างลึกซึ้งเพื่อสรุปเป็นความรู้และมุมมองที่ถูกต้องและสมบูรณ์ (Dalton & Grisham, 2011) ดังนั้น ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นสิ่งจำเป็นสำหรับนักเรียนในการเรียนรู้และดำรงชีวิตอย่างมีประสิทธิภาพในยุคสารสนเทศที่หลากหลายด้วยแหล่งข้อมูลออนไลน์นานาประการในปัจจุบัน

อย่างไรก็ตามผลการประเมินการอ่านของนักเรียนไทยทั้งในระดับชาติ โดยสถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ (สทศ.) และระดับนานาชาติโดยการประเมิน PISA ขององค์การเพื่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจและการพัฒนา (OECD) พบว่านักเรียนไทยยังมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด กล่าวคือจากผลการประเมินคุณภาพผู้เรียนระดับชาติ (ONET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2566 ของ สทศ. พบว่านักเรียนมีคะแนน ONET ด้านการอ่านเฉลี่ยเพียง 50.73 คะแนน จากคะแนนเต็ม 100 คะแนน (สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ, 2567) ในขณะที่ผลการประเมิน PISA 2022 ซึ่งเป็นการประเมินมาตรฐานการอ่านของนักเรียนอายุ 15 ปี จากประเทศสมาชิก OECD พบว่านักเรียนไทยมีคะแนนการอ่านเฉลี่ยอยู่ที่ 379 คะแนน ต่ำกว่า

ค่าเฉลี่ย OECD ที่ 476 คะแนน (สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี, 2023) เนื่องจากนักเรียนส่วนใหญ่ยังขาดทักษะในการตีความจากเรื่องที่อ่าน การประเมินความน่าเชื่อถือ และวิเคราะห์เนื้อหาอย่างลึกซึ้งซึ่งโดยการอ่านอย่างละเอียดจึงทำให้นักเรียนมีทักษะเพิ่มขึ้นในการอ่าน จึงมีความจำเป็นต้องมีรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมเพื่อส่งเสริมทักษะเหล่านี้ให้กับนักเรียน

แม้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจะมีความสำคัญอย่างมากสำหรับนักเรียนทุกคน แต่การอ่านอย่างมีวิจารณญาณก็ยังคงเป็นปัญหาสำคัญดังจะเห็นได้จากประสบการณ์ของผู้วิจัยในฐานะครูผู้สอน วิชาภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร พบว่าผลการทดสอบระดับชาติ (O-NET) ปีการศึกษา 2563-2565 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชุมพร เขต 1 พบว่าผลการทดสอบในสาระที่ 1 การอ่าน มีระดับที่ลดลงดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ผลการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self Assessment Report : SAR) ทางด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร

ปี พ.ศ.	สาระการเรียนรู้	คะแนนเต็ม	คะแนนเฉลี่ย			ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน		
			ระดับโรงเรียน	ระดับสังกัด	ระดับประเทศ	ระดับโรงเรียน	ระดับสังกัด	ระดับประเทศ
2563	การอ่าน	100	42.50	55.18	54.29	12.72	16.00	16.22
2564	การอ่าน	100	45.52	52.13	51.19	9.81	16.27	16.59
2565	การอ่าน	100	39.08	53.91	52.95	9.28	16.57	17.00

ที่มา : กลุ่มงานวิชาการ โรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (Self Assessment Report : SAR) ปีการศึกษา 2566

นอกจากนี้ สภาพปัญหาการเรียนการสอนวิชาภาษาไทยเกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้น ม.3 โรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร อ.เมืองชุมพร จ.ชุมพร จากการสัมภาษณ์นักเรียนจำนวน 20 คน พบว่า นักเรียนส่วนใหญ่เห็นว่าการจัดการเรียนการสอนของครูไม่เป็นที่น่าสนใจ ขาดแรงดึงดูดใจที่ทำให้นักเรียนสนใจการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ทำให้ผลการทดสอบการอ่านลดลงสอดคล้องกับ ณิชาพัฒน์ ไชยเสนบดินทร์ (2557) กล่าวว่า ปัญหาการจัดการเรียนรู้วิชาภาษาไทยนี้เองทำให้นักเรียนขาดความสนใจการเรียนวิชาภาษาไทยและเห็นว่าเป็นวิชาที่น่าเบื่อ นอกจากนี้วิธีการสอนของครูทำให้นักเรียนรู้สึกไม่อยากอ่านหนังสือ เกิดความน่าเบื่อ และเป็นการบังคับ ส่งผลให้เด็กเกิดการต่อต้าน (ฉวีวรรณ คูหาภินันท์, 2542)

ด้วยเหตุนี้ ครูจึงจำเป็นต้องหาวิธีการสอนที่มีประสิทธิภาพและน่าสนใจเพื่อกระตุ้นให้นักเรียนเกิดความสนใจและมีส่วนร่วมในการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหนึ่งในแนวทางที่น่าสนใจ ในการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ การนำแนวคิด Jacob's Ladder มาประยุกต์ใช้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ ซึ่ง Jacob's Ladder เป็นกลยุทธ์การสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงและการอ่านอย่างมีวิจารณญาณอย่างเป็นขั้นตอน (VanTassel-Baska & Stambaugh, 2006) โดยใช้ชุดคำถามที่เรียงลำดับจากง่ายไปยาก การนำแนวคิดนี้มาใช้กับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ช่วยให้นักเรียนเชื่อมโยงทักษะการอ่านกับชีวิตจริง เพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ และฝึกการประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล (Metzger & Flanagin, 2013) นอกจากนี้ ยังส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุกให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเองด้วยการบูรณาการแนวคิดนี้กับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ส่งผลให้นักเรียนเห็นความสำคัญและมีความสนใจการเรียนรู้ด้านการอ่านมากขึ้น เนื่องจากผู้วิจัยได้ใช้บทอ่านที่ผู้เรียนมักจะพบเจอบนโลกออนไลน์อยู่เป็นประจำ

ดังนั้น การบูรณาการแนวคิดของ Jacob's Ladder กับบทอ่านสื่อออนไลน์ จะช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกับข้อมูลที่ต้องเผชิญในชีวิตประจำวันอยู่แล้ว ผ่านกระบวนการอ่านที่ฝึกให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ ด้วยการตั้งคำถาม ตรวจสอบแหล่งที่มา พิจารณาเนื้อหา และประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล จนนำไปสู่การตีความและสรุปข้อมูลนั้นได้อย่างถูกต้องอย่างมีเหตุผล ซึ่งจะส่งผลให้นักเรียนตระหนักถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณกับการประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันมากยิ่งขึ้น ด้วยเหตุนี้การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการประยุกต์แนวคิด Jacob's Ladder ร่วมกับการใช้บทอ่านจากสื่อออนไลน์ จึงถือเป็นแนวทางที่น่าสนใจในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาผู้เรียนดังที่ Bloom (1979: 38) กล่าวถึง การคิดอย่างมีวิจารณญาณว่าเป็นความสามารถและทักษะทางด้านสติปัญญา โดยอธิบายว่า บุคคลสามารถค้นหาความรู้และเทคนิคจากประสบการณ์เดิมนำมาใช้กับปัญหาหรือสถานการณ์ใหม่ ซึ่งต้องใช้การวิเคราะห์หรือความเข้าใจเกี่ยวกับสถานการณ์ใหม่ต้องการความรู้พื้นฐานและวิธีการที่พร้อมนำมาใช้ประโยชน์รวมทั้งต้องการความคล่องตัวในการมองเห็นความสัมพันธ์ระหว่างประสบการณ์ที่ผ่านมากับสถานการณ์ใหม่ที่เหมาะสม

แนวคิดของ Jacob's Ladder เป็นการจัดการเรียนรู้ที่มีจุดเน้นให้ผู้เรียนได้วิเคราะห์บทอ่านผ่านกระบวนการตั้งคำถามและการตอบในระดับต่าง ๆ จนเกิดความเข้าใจ ประกอบกับการนำบทอ่านที่น่าสนใจจากสื่อออนไลน์มาใช้ในการจัดการเรียนรู้จะช่วยสร้างความสนใจและตรงกับประสบการณ์การรับข้อมูลของนักเรียนในชีวิตประจำวัน การศึกษาแนวคิดดังกล่าว จะทำให้ได้แนวทางที่เหมาะสมในการส่งเสริมผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 อันจะก่อให้เกิดประโยชน์อย่างยั่งยืนสำหรับการเรียนรู้และการดำรงชีวิตของผู้เรียน

ต่อไป ผู้วิจัยจึงมีแนวคิดที่จะพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมาเป็นแนวทางในการพัฒนาการสอนอ่านวิจารณ์โดยใช้การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ เพื่อให้นักเรียนเกิดความเข้าใจ การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า

ด้วยเหตุนี้ การศึกษาวิจัยเพื่อพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการประยุกต์แนวคิด Jacob's Ladder ร่วมกับการใช้บทอ่านจากสื่อออนไลน์ จึงถือเป็นแนวทางที่น่าสนใจในการเตรียมความพร้อมและพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21

กรอบแนวคิดในการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี และงานวิจัยต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ จากการศึกษาแนวคิดการวิจัยข้างต้น แสดงให้เห็นว่าการประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ สอดคล้องกับแนวคิดของ VanTassel-Baska & Stambaugh (2006) ดังนี้

แนวคิดของ Jacob's Ladder เป็นรูปแบบการสอนที่เน้นการพัฒนาทักษะการคิดระดับสูง (Higher - Order Thinking Skills) ผ่านกระบวนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและวิเคราะห์บทอ่านที่มีความซับซ้อนมากขึ้นตามลำดับขั้นของบันได ซึ่งประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การอ่านอย่างละเอียด 2) การคิดเชิงวิพากษ์และการคิดวิเคราะห์ 3) การสืบเสาะและการตั้งคำถาม 4) การสะท้อนความคิด 5) การสังเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ 6) การประเมินตนเองและการปรับปรุง

บทอ่านจากสื่อออนไลน์เป็นแหล่งข้อมูลที่มีความหลากหลายและเข้าถึงได้ง่ายในยุคดิจิทัล การใช้บทอ่านจากสื่อออนไลน์ในการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีความสำคัญด้วยเหตุผลเนื่องจากความหลากหลายของเนื้อหา สื่อออนไลน์นำเสนอข้อมูลในรูปแบบที่หลากหลาย เช่น ข่าว บทความ บล็อก และสื่อสังคมออนไลน์ ซึ่งเอื้อต่อการฝึกทักษะการอ่านในบริบทที่แตกต่างกัน อีกทั้งยังช่วยให้ผู้อ่านได้การประเมินความน่าเชื่อถือ ดังนั้น การอ่านข้อมูลออนไลน์จำเป็นต้องมีทักษะในการประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (Metzger & Flanagin, 2013; Coiro, 2011)

จะเห็นได้ว่า การประยุกต์แนวคิด Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ จะช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนในบริบทของการรับข้อมูลในยุคดิจิทัล

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

2. คำถามการวิจัย

2.1 ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนหรือไม่

2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder อยู่ในระดับใด

3. วัตถุประสงค์การวิจัย

3.1 เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์

3.2 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์

4. สมมติฐานการวิจัย

ผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์สูงกว่าก่อนเรียน

5. ขอบเขตของการวิจัย

5.1 ตัวแปรที่ใช้ในการศึกษา

5.1.1 ตัวแปรต้น คือ การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์

5.1.2 ตัวแปรตาม คือ

5.1.2.1 ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

5.1.2.2 ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์

5.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.2.1 ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสถานศึกษาเมือง 3 อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร จำนวนนักเรียน 20 คน และ โรงเรียนชุมชนบ้านนาชะอัง จำนวนนักเรียน 20 คน รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด 40 คน

5.2.2 กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวนนักเรียน 20 คน ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random Sampling)

5.3 เนื้อหาที่ใช้ในการวิจัย

เนื้อหาที่เกี่ยวกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ในสาระที่ 1 การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการ อ่านสร้างความรู้และความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา และสร้างวิสัยทัศน์ในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ตามหลักสูตรสถานศึกษา พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โดยกำหนดบทอ่านจากสื่อออนไลน์มีรายละเอียด ดังนี้

5.3.1 บทร้อยแก้ว ได้แก่ ข่าว บทความ เรื่องสั้น

5.3.2 บทร้อยกรอง ได้แก่ คำประพันธ์ กลอนสุภาพ

5.4 ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวน 2 ชั่วโมง/สัปดาห์ รวม 5 สัปดาห์ ทดสอบก่อนเรียนและหลังเรียนครั้งละ 1 สัปดาห์ รวม 12 ชั่วโมง

6. นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder หมายถึง การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้กลยุทธ์การตั้งคำถามอย่างเป็นลำดับขั้นสอดคล้องกับทฤษฎีพุทธิพิสัยของ Bloom ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การอ่านอย่างละเอียด 2) การคิดเชิงวิพากษ์และการคิดวิเคราะห์ 3) การสืบเสาะและการตั้งคำถาม 4) การสะท้อนความคิด 5) การสังเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ 6) การประเมินตนเองและการปรับปรุง โดยแต่ละขั้นตอนมีระดับความซับซ้อนเพิ่มขึ้น

เริ่มจากความเข้าใจพื้นฐานไปสู่การคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า เพื่อพัฒนาความสามารถ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียน

2. บทอ่านจากสื่อออนไลน์ หมายถึง เนื้อหาในรูปแบบต่าง ๆ ที่เผยแพร่ผ่านช่องทางออนไลน์ และอินเทอร์เน็ต เช่น เว็บไซต์ บล็อก เป็นต้นในการวิจัยนี้ครอบคลุมบทอ่านประเภท ข่าว บทความ เรื่องสั้น และคำประพันธ์ ที่ได้คัดเลือกมาใช้เป็นสื่อการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมี วิจารณญาณ ของนักเรียนโดยเนื้อหา มีความเหมาะสมกับระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

3. ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง ทักษะในการจับใจความเรื่อง ที่อ่าน เข้าใจวัตถุประสงค์ของผู้เขียน สามารถตีความ วิเคราะห์วิจารณ์ แยกแยะข้อเท็จจริงและ ข้อคิดเห็น รวมทั้งประเมินคุณค่าจากเรื่องที่อ่านได้

4. ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หมายถึง การวัดความสามารถด้านการอ่าน ภาษาไทยที่มีการวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า โดยวัดจากคะแนนที่นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ได้จากการทำแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 3 ด้าน ได้แก่ การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมินค่า ซึ่งวัดจากแบบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมี วิจารณญาณ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นด้วยรูปแบบปรนัย เลือกตอบ 4 ข้อ จำนวน 30 ข้อ

5. ความคิดเห็นของนักเรียน หมายถึง ความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อ ออนไลน์ ซึ่งวัดจากแบบสอบถามความคิดเห็นที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบประมาณค่า 5 ระดับ

6. นักเรียน หมายถึง นักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชน วัดหาดพันไกร ในปีการศึกษา 2566

7. ประโยชน์ที่ได้รับ

7.1 นักเรียนได้พัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ สามารถวิเคราะห์ สังเคราะห์ และ ประเมินค่าบทอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7.2 ครูได้แนวทางการสอนในรูปแบบใหม่จากแนวคิดของ Jacob's Ladder ซึ่งทำให้นักเรียน มีขั้นตอนเกี่ยวกับกระบวนการอ่านได้อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

บทที่ 2

วรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3” ผู้วิจัยได้ศึกษา วรรณกรรม เอกสาร ตำรา แนวคิด ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อเป็นแนวทางในการวิจัยครั้งนี้ โดยนำเสนอสาระสำคัญตามลำดับ ดังนี้

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
  - 1.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระภาษาไทย
  - 1.2 คำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชา ท 23101 ภาษาไทย 3 ตามหลักสูตรสถานศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร
2. การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
  - 2.1 ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
  - 2.2 ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
  - 2.3 องค์ประกอบของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
  - 2.4 การวัดและประเมินผลกรอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
3. แนวคิดของ Jacob's Ladder
  - 3.1 แนวคิด Jacob's Ladder Reading Comprehension Program
  - 3.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
  - 3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดของ Jacob's Ladder และ Bloom
4. สื่อออนไลน์
  - 4.1 ความหมายของสื่อออนไลน์
  - 4.2 ประเภทของสื่อออนไลน์
  - 4.3 ข้อดีและข้อจำกัดของบทอ่านออนไลน์
  - 4.4 ประโยชน์ของสื่อออนไลน์
5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
  - 5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
  - 5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
  - 5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder

1. หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

1.1 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลางกลุ่มสาระภาษาไทย

ภาษาไทยเป็นเอกลักษณ์ของชาติเป็นสมบัติทางวัฒนธรรมอันก่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ และเสริมสร้างบุคลิกภาพของคนในชาติให้มีความเป็นไทย เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสารเพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ทำให้สามารถประกอบกิจธุระ การงาน และดำรงชีวิตร่วมกัน ในสังคมประชาธิปไตยได้อย่างสันติสุข และเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ ประสบการณ์จาก แหล่งข้อมูลสารสนเทศต่าง ๆ เพื่อพัฒนาความรู้ พัฒนาระบบการคิดวิเคราะห์ วิวิจารณ์ และสร้างสรรค์ให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงทางสังคม ด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ เป็นสมบัติ ล้ำค่าควรแก่การเรียนรู้ อนุรักษ์ และสืบสาน ให้คงอยู่คู่ชาติไทย กระทรวงศึกษาธิการได้กำหนดสาระ การเรียนรู้และมาตรฐานการเรียนรู้ เนื้อหาและคุณภาพรายวิชาภาษาไทยไว้ ดังนี้

1.1.1 สาระและมาตรฐานการเรียนรู้

สาระที่ 1 การอ่าน

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตและมีนิสัยรักการอ่าน

1.1.2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตารางที่ 2 ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
ม.3	1. อ่านออกเสียงบทร้อยแก้ว และบท ร้อยกรองได้ถูกต้องและเหมาะสมกับ เรื่องที่อ่าน	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านออกเสียง ประกอบด้วย <ul style="list-style-type: none"> - บทร้อยแก้วที่เป็นบทความทั่วไปและ บทความปกิณกะ - บทร้อยกรอง เช่น กลอนบทละคร กลอน เสภา กาพย์ยานี 11 กาพย์ฉบัง 16 และโคลง สี่สุภาพ
	2. ระบุความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมาย โดยนัย	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านจับใจความจากสื่อต่าง ๆ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - วรรณคดีในบทเรียน - ข่าวและเหตุการณ์สำคัญ
	3. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียด	<ul style="list-style-type: none"> - บทความ

ชั้น	ตัวชี้วัด	สาระการเรียนรู้แกนกลาง
	<p>ของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน</p> <p>4. อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความ และรายงาน</p> <p>5. วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบ เพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น</p> <p>6. ประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนในเรื่องที่อ่าน</p> <p>7. วิเคราะห์ความสมเหตุสมผล การลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง</p> <p>8. วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน</p>	<ul style="list-style-type: none"> - บันทึงคิด - สารคดี - สารคดีเชิงประวัติ - ตำนาน - งานเขียนเชิงสร้างสรรค์ - เรื่องราวจากบทเรียนในกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย และกลุ่มสาระการเรียนรู้อื่น
	<p>9. ตีความและประเมินคุณค่าและแนวคิดที่ได้จากงานเขียนอย่างหลากหลายเพื่อนำไปใช้แก้ปัญหาในชีวิต</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● การอ่านตามความสนใจ เช่น <ul style="list-style-type: none"> - หนังสืออ่านนอกเวลา - หนังสืออ่านตามความสนใจและตามวัยของนักเรียน - หนังสืออ่านที่ครูและนักเรียนร่วมกันกำหนด
	<p>10. มีมารยาทในการอ่าน</p>	<ul style="list-style-type: none"> ● มารยาทในการอ่าน

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยใช้เนื้อหาในหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานได้กำหนดไว้ใน สาระที่ 1 การอ่าน ตัวชี้วัด ท 1.1 ผู้เรียนในระดับชั้นม.3/2. ได้ระบุความแตกต่างของคำที่มีความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยตัวชี้วัด ม3/3. ระบุใจความสำคัญและรายละเอียดของข้อมูลที่สนับสนุนจากเรื่องที่อ่าน ตัวชี้วัด ม3/4 อ่านเรื่องต่าง ๆ แล้วเขียนกรอบแนวคิด ผังความคิด บันทึกย่อความและรายงาน ตัวชี้วัดม.3/5. วิเคราะห์ วิวิจารณ์ และประเมินเรื่องที่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่านเข้าใจได้ดีขึ้น ตัวชี้วัดม3/6. ประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนในเรื่องที่อ่าน ตัวชี้วัดม3/7. วิเคราะห์ความสมเหตุสมผล การลำดับความ และความเป็นไปได้ของเรื่อง ตัวชี้วัดม.3/8. วิเคราะห์เพื่อแสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน

1.2 คำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชา ท 23101 ภาษาไทย 3 ตามหลักสูตร สถานศึกษาระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร

คำอธิบายรายวิชาและโครงสร้างรายวิชา มาจากหลักสูตรแกนกลาง และ หลักสูตรสถานศึกษา ผู้สอนจึงกำหนดรายละเอียดคำอธิบายรายวิชา โครงสร้างรายวิชา ดังนี้

คำอธิบายรายวิชา

ฝึกทักษะการอ่าน การเขียน การฟัง การดูและการพูด การวิเคราะห์และประเมินค่าวรรณคดี และวรรณกรรมโดยศึกษาเกี่ยวกับการอ่านออกเสียง การอ่านจับใจความ การอ่านตามความสนใจ ฝึกทักษะการคัดลายมือ การเขียนข้อความตามสถานการณ์และโอกาสต่าง ๆ เขียนอัตชีวประวัติหรือชีวประวัติ เขียนย่อความ การเขียนจดหมายกิจธุระ เขียนอธิบาย ชี้แจง แสดงความคิดเห็น และโต้แย้ง เขียนวิเคราะห์วิจารณ์ และแสดงความรู้ความคิดเห็น หรือโต้แย้ง จากสื่อต่าง ๆ กรอกแบบสมัครงาน เขียนรายงาน ฝึกทักษะการพูดแสดงความคิดเห็นและการประเมินเรื่องจากการฟังและการดู พูดวิเคราะห์วิจารณ์จากเรื่องที่ฟังและดู พุดรายงานการศึกษาค้นคว้า พูดในโอกาสต่างๆ พูดโน้มน้าว และศึกษา เกี่ยวกับคำภาษาต่างประเทศที่ใช้ในภาษาไทย โครงสร้างประโยคซับซ้อน ระดับภาษาคำทับศัพท์และศัพท์บัญญัติ คำศัพท์ ทางวิชาการและวิชาชีพ การแต่งบทร้อยกรองประเภทโคลงสี่สุภาพ โดยใช้กระบวนการอ่านเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต กระบวนการ เขียนเพื่อการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ กระบวนการฟัง การดู และการพูด สามารถเลือกฟังและดู และพูดแสดง ความรู้ความเข้าใจอย่างมีวิจารณญาณและสร้างสรรค์ เพื่อให้เข้าใจธรรมชาติภาษาและหลักภาษาไทย การเปลี่ยนแปลง ของภาษา พลังภาษา ภูมิปัญญาทางภาษา วิเคราะห์วิจารณ์วรรณคดีและวรรณกรรมอย่างเห็นคุณค่านำมาประยุกต์ใช้ ในชีวิตจริง รักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ และมีนิสัยรักการอ่าน การเขียน มีมารยาทในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด เพื่อปลูกฝังและสร้างความรู้ความเข้าใจไปใช้ตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถเลือกฟัง ดู และพูดแสดงความรู้ความเข้าใจอย่างมีวิจารณญาณ เห็นคุณค่านำมาประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง รักษาภาษาไทยไว้เป็นสมบัติของชาติ และมีนิสัยรักการอ่าน มีมารยาท ในการอ่าน การเขียน การฟัง การดู และการพูด มีความรักชาติ ศาสน์ กษัตริย์ ซื่อสัตย์สุจริต มีวินัย ใฝ่เรียนรู้ อยู่อย่างพอเพียง มุ่งมั่นในการทำงาน รัก ความเป็นไทย มีจิตสาธารณะ มีคุณลักษณะสุจริต 5 ประการ ต่อต้านการทุจริต ตลอดจนใช้ภาษาไทยได้อย่างถูกต้อง และเหมาะสมตามบริบท และใช้สื่อและเทคโนโลยีเพื่อพัฒนาการเรียนรู้ภาษาไทยในศตวรรษที่ 21 จากการศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ข้างต้น พบว่าหลักสูตรได้กำหนดตัวชี้วัดของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในสาระที่ 1 การอ่าน อย่างมี วิจารณญาณ ใ่ว่านักเรียนต้องสามารถตีความ แปลความ ขยายความ วิเคราะห์ และวิจารณ์เรื่องที่อ่านในทุก ๆ ด้านอย่างมีเหตุผล คาดคะเนเหตุการณ์จากเรื่องที่อ่านและประเมินค่าเพื่อความรู้

ความคิดไปใช้ตัดสินใจแก้ปัญหา วิเคราะห์ วิจารณ์ แสดงความคิดเห็นโต้แย้งเกี่ยวกับเรื่องที่อ่าน และเสนอความคิดใหม่อย่างมีเหตุผล สังเคราะห์ความจากการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณสื่อสิ่งพิมพ์ สื่ออิเล็กทรอนิกส์และแหล่งเรียนต่าง ๆ มาพัฒนาตนเอง การเรียน และความรู้ทางอาชีพ โดยใช้สื่อการเรียนรู้อย่างหลากหลาย ฉะนั้นจุดมุ่งหมายของหลักสูตรจึงมุ่งให้ผู้เรียนใช้กระบวนการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณสร้างความรู้ ความคิด และสามารถนำไปใช้ แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน ซึ่งความสามารถนี้จะเกิดขึ้นได้ ผู้เรียนต้องได้รับการฝึกฝนให้สามารถจับใจความสำคัญ แยกแยะสิ่งที่เป็นข้อเท็จจริงออกจากความคิดเห็น สามารถวิเคราะห์และตัดสินคุณค่าของเรื่องที่อ่านได้อย่างมีเหตุผล นั่นคือการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ ดังนั้น โรงเรียนจึงต้องจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา จัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ส่งเสริมให้นักเรียนมีทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ เพื่อให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดและคุณภาพของผู้เรียนในหลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551

ตารางที่ 3 โครงสร้างรายวิชาพื้นฐานระดับมัธยมศึกษาตอนต้น กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย

รายวิชา	เวลาเรียน		
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น			
ท21101 ภาษาไทย	จำนวน	60	ชั่วโมง
ท21102 ภาษาไทย	จำนวน	60	ชั่วโมง
ท22101 ภาษาไทย	จำนวน	60	ชั่วโมง
ท22102 ภาษาไทย	จำนวน	60	ชั่วโมง
ท23101 ภาษาไทย	จำนวน	60	ชั่วโมง
ท23102 ภาษาไทย	จำนวน	60	ชั่วโมง

ชั้น	ตัวชี้วัดทั้งหมด	ตัวชี้วัดระหว่างทาง	ตัวชี้วัดปลายทาง
ม.1	35	24	11
ม.2	32	22	10
ม.3	36	26	10
รวม	103	72	31

จากหลักสูตรสถานศึกษาของโรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร ได้วางแผนการจัดการเรียนรู้ จัดทำหลักสูตรของสถานศึกษาให้สอดคล้องกับหลักสูตรแกนกลางขั้นพื้นฐานและเนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับผู้เรียนและบริบทของสถานศึกษา

2. การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ

2.1 ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ เป็นการที่ผู้อ่านนำเอาวิธีคิดวิจารณ์ญาณ มาใช้ในการรับสารจากการอ่านเพื่อประเมินสิ่งที่อ่านและตัดสินใจว่าสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอมีเหตุผลน่าเชื่อถือหรือไม่เพียงใด การอ่านลักษณะนี้จำเป็นต้องอาศัยความรู้และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์วิจารณ์อย่างลึกซึ้ง โดยมีนักวิชาการต่าง ๆ ได้ให้ความหมายไว้ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2536) กล่าวถึงความหมายทั่วไปของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณว่า คือการสามารถนำเหตุการณ์ ถ้อยคำและเรื่องราวที่ได้รับจากการอ่าน มาวิเคราะห์ใช้ประโยชน์ในชีวิตประจำวันได้

สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์ (2548) กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ คือ การอ่านที่ใช้ปัญญาที่สามารถรู้หรือให้เหตุผลที่ถูกต้อง เป็นการอ่านอย่างระมัดระวังตรวจสอบตราหาสาเหตุ ทำให้เกิดความรู้และสติปัญญา

เอมอร เนียมน้อย (2551) กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเป็นการอ่านในระดับสูงที่ผู้อ่านต้องใช้ความคิดพิจารณาสิ่งที่อ่านอย่างรอบคอบ ถี่ถ้วน มีเหตุผล เพื่อวิเคราะห์หาคำตอบ

Kurland (2000) กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเป็นการอ่านที่ผู้อ่านไม่เพียงแต่ทำความเข้าใจเนื้อหา แต่ยังต้องวิเคราะห์และประเมินสิ่งที่อ่าน โดยพิจารณาความน่าเชื่อถือของข้อมูล ตรวจสอบหลักฐานและเหตุผลที่ผู้เขียนใช้ รวมถึงการระบอคติหรือมุมมองที่อาจมีอยู่ในเนื้อหา

Paul and Elder (2006) ให้ความหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณว่าเป็นกระบวนการที่ผู้อ่านวิเคราะห์และประเมินสิ่งที่อ่านอย่างมีเหตุผล โดยใช้ทักษะการคิดวิเคราะห์ การตั้งคำถาม และการไตร่ตรองอย่างรอบคอบ เพื่อทำความเข้าใจความหมายที่ลึกซึ้งของบทความหรือเนื้อหานั้น ๆ

สรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ เป็นทักษะที่ใช้ประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์เนื้อหาสาระ โดยการตีความ วิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างมีเหตุผล สามารถแยกแยะประเด็นข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริงได้ ประเมินคุณค่าของเนื้อหาสาระ ตลอดจนนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้

2.2 ความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเป็นทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งสำหรับการดำรงชีวิตในปัจจุบัน เนื่องจากผู้อ่านต้องมีประสบการณ์และความสามารถในการคิดวิเคราะห์ เพื่อพิจารณาและ

ตัดสินใจว่าสิ่งที่อ่านมีความน่าเชื่อถือมากน้อยเพียงใด โดยเฉพาะในยุคที่ข้อมูลข่าวสารสามารถเข้าถึงได้อย่างรวดเร็วและง่ายดายผ่านสื่อออนไลน์และสังคมออนไลน์

ทั้งนี้ นักวิชาการหลายท่านได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ ดังนี้

กรมวิชาการ (2542) ระบุว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ โดยเฉพาะสำหรับผู้เรียน สามารถฝึกการคิดและจินตนาการ ส่งเสริมสมาธิ พัฒนากว้างขวางทั้งแนวคิดและทัศนคติ ตลอดจนเป็นเครื่องมือในการพัฒนาตนเองให้ได้รับความรู้มากกว่าวิธีอื่น

ฉวีวรรณ คูหาภินันท์ (2542) และพนิตนันท์ บุญพามี (2542) การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากข่าวสารสารสนเทศ ช่วยให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน เพิ่มพูนประสบการณ์สติปัญญาและความคิดนำไปสู่วุฒิภาวะและวุฒิปัญญา

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2546) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ว่าเป็นเครื่องมือสำหรับแสวงหาความรู้และประสบความสำเร็จในอาชีพ เป็นการสืบทอดมรดกวัฒนธรรม เสริมสร้างความคิดและปัญญา ก่อให้เกิดความเพลิดเพลิน พัฒนาคุณภาพชีวิต รวมถึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาระบบต่าง ๆ ของสังคม

สนิท ตั้งทวี (2546) กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการแสวงหาความรู้ที่สำคัญในการทันต่อความก้าวหน้าด้านวิทยาการต่าง ๆ เป็นเครื่องมือการเรียนรู้อย่างกว้างขวาง

สรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งและเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ต่อการพัฒนาสติปัญญา พัฒนาตนเองให้มีความรู้มากกว่าผู้อื่น ทักษะการคิดวิเคราะห์และวิจารณญาณ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตรวมถึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาระบบต่าง ๆ ของสังคม โดยเฉพาะในปัจจุบันที่ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยง่าย ทักษะนี้จะช่วยให้ผู้อ่านสามารถคัดกรอง วิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริงและความคิดเห็น ตลอดจนประเมินคุณค่าของการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากข่าวสาร ช่วยให้ทันต่อเหตุการณ์ปัจจุบัน เพิ่มพูนประสบการณ์สติปัญญาและความคิด นำไปสู่วุฒิภาวะและวุฒิปัญญา เพื่อนำความรู้ไปใช้ประโยชน์ต่อตนเองและสังคมได้อย่างเหมาะสม

2.3 องค์ประกอบของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจะต้องมีองค์ประกอบของการอ่านเพื่อพิจารณาเนื้อหาที่อ่านจนสามารถเข้าใจเนื้อเรื่องที่อ่านได้และประเมินค่าเพื่อนำไปสู่การอ่านที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้น องค์ประกอบของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นสิ่งสำคัญอีกประการหนึ่ง ซึ่งมีนักวิชาการได้แบ่งองค์ประกอบไว้ ดังนี้

Ennis (1987) การอ่านอย่างมีวิจารณญาณต้องใช้การคิดวิเคราะห์และการประเมินข้อมูลที่
ได้รับอย่างรอบคอบ โดยองค์ประกอบหลัก ๆ ประกอบด้วย

1. ความเข้าใจ (Comprehension): การเข้าใจเนื้อหาและบริบทที่ผู้เขียนต้องการสื่อสาร
การตีความคำพูดหรือข้อความอย่างถูกต้อง
2. การวิเคราะห์ (Analysis): การแยกแยะข้อมูลและข้อโต้แย้ง เพื่อดูความสัมพันธ์ระหว่าง
ส่วนต่าง ๆ ของเนื้อหา
3. การประเมิน (Evaluation): การตรวจสอบแหล่งข้อมูล ความน่าเชื่อถือ และคุณภาพของ
ข้อเสนอ โดยตั้งคำถามเกี่ยวกับความเป็นกลางและความถูกต้อง
4. การสังเคราะห์ (Synthesis): การรวบรวมข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อนำเสนอความ
คิดเห็นหรือข้อสรุปที่ครอบคลุมและมีเหตุผล
5. การสะท้อน (Reflection): การคิดย้อนกลับเกี่ยวกับข้อมูลที่อ่าน วิเคราะห์ว่ามี
ความสัมพันธ์กับประสบการณ์หรือความรู้ที่มีอยู่หรือไม่

Adams (2010) กล่าวถึงองค์ประกอบของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

1. การประเมินผู้เขียน (Evaluating the author) คือ การประเมินผู้เขียนได้เพื่อรู้เท่าทัน
การโน้มน้าวจากอคติของผู้เขียน
2. การประเมินภาพรวมของสื่อที่อ่าน (Evaluating overall reading materil) คือ
การประเมินสื่อที่อ่าน ทั้งเกี่ยวกับน้ำเสียง อารมณ์ ที่ผู้เขียนนำเสนอผ่านงานเขียนนั้น ๆ
3. การประเมินแนวคิด (Evaluating ideas) คือ การวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับ โดยผู้อ่าน
ต้องแยกแยะข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น และสามารถสรุปสิ่งที่อ่านได้
4. การระบุโฆษณาชวนเชื่อ (Identifying propoganda) คือ การตระหนักรู้เท่าทัน กลวิธีใน
การโฆษณาว่าเหตุใดถึงใช้กลวิธีเหล่านั้น ใช้อย่างไร และส่งผลต่อผู้อ่านอย่างไร รวมถึงเหตุใดจึงควร
ยอมรับหรือไม่ยอมรับโฆษณาชวนเชื่อ
5. การวิเคราะห์ การสังเคราะห์ และการประเมิน (Analysis, synthesis, and evaluation)
คือ การคิดอย่างมีวิจารณญาณเกี่ยวกับการอ่านได้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น สามารถแยกแยะ
ข้อเท็จจริงออกจากข้อคิดเห็น ตรวจสอบทัศนคติของผู้เขียน และน้ำเสียงที่ใช้ กล่าวคือ การวิเคราะห์
การสังเคราะห์ และการประเมิน คือ ทักษะสำคัญที่มีจะถูกนำไปใช้เป็นตัวช่วยในการศึกษาทุกแขนง

Gunning (1992) ได้จำแนกองค์ประกอบของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไว้ดังนี้

1. การแยกแยะความจริงออกจากความคิดเห็น (Distinguishing fact from opinion)
2. การระบุข้อบ่งชี้ที่แสดงถึงความคิดเห็น (Identifying the indicator of opinion)

3. การระบุข้อความที่เป็นจริง (Identifying factual paragraph)
4. การระบุคำที่ใช้เป็นคำอธิบายคำตัดสิน (Identifying words that show explanation judgment)
5. การพิจารณาทั้งทางตรงและทางอ้อม (Considering directly and indirectly)
6. การระบุความหมายที่เหมาะสม (Identifying appropriate meaning)
7. การสรุปอย่างสมเหตุสมผล (Drawing reasonable conclusion)
8. การสนับสนุนข้อสรุป (Supporting conclusion)
9. การตัดสินข้อมูล (Judging information)
10. การตระหนักรู้อคติของผู้เขียน (Recognizing the author's bias)
11. การระบุวิธีการเขียน (Identifying writing style)
12. การพิเคราะห์ข้อสรุป (Examining conclusion)

เฉลิมลาภ ทองอาจ (2555) กล่าวว่า องค์ประกอบการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีหลักการดังต่อไปนี้

1. การอ่านอย่างมีจุดหมาย ผู้อ่านจะต้องรู้จุดหมายและเป้าประสงค์ของตนเองก่อนว่าต้องการอยากรู้เกี่ยวกับเรื่องี่อ่านอย่างไร ซึ่งจุดมุ่งหมายในการอ่านจะเป็นตัวพิจารณาว่าเราจะอ่านสารนั้นอย่างไร โดยจุดมุ่งหมายของการอ่านแตกต่างกันทำให้ต้องใช้ทักษะที่ต่างกันด้วย เช่น

- การอ่านเพื่อความบันเทิง – คงไม่ต้องใช้ทักษะอะไรมาก
- การอ่านเพื่อให้รู้แนวคิด มุมมอง เพื่อให้เกิดความเข้าใจ – ใช้ทักษะการอ่านอย่างพิณีจ
- การอ่านแบบเรียนรู้วิชาการใหม่ๆ อย่างพิณีจและทำความเข้าใจอย่างมีระบบ

2. การอ่านอย่างหลีกเลี่ยงอคติ ความชอบหรือความประทับใจของผู้อ่านจะทำให้เป็นอุปสรรคต่อการพิจารณาสารอย่างมีวิจารณญาณ เกิดความล้มเหลวอย่างไรเหตุผล นำไปสู่ความลำเอียงและไม่สามารถเข้าถึงข้อเท็จจริงได้

3. การอ่านอย่างไตร่ตรอง การอ่านอย่างติดตามความคิดจากย่อหน้าหนึ่งไปยังอีกย่อหน้าหนึ่ง และมีการแยกแยะระหว่างความคิดของผู้เขียนและความคิดของผู้อ่าน รู้จักปรับการอ่านให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ จะสามารถมีวิจารณญาณในการอ่านและประเมินสิ่งที่อ่านเพื่อให้เกิดความชัดเจน กระจำง ถูกต้อง แม่นยำสอดคล้องกับข้อเท็จจริง มีตรรกะ ความสำคัญ และความเที่ยงธรรม รวมทั้งยังทำให้เป็นการเปิดกว้างความคิดของผู้อ่านได้เรียนรู้จากสิ่งที่อ่านอีกด้วย

4. การอ่านอย่างพิถีพิถัน เป็นการอ่านที่ผู้อ่านเข้าใจถึงความหมายและความสำคัญของเนื้อหา นั้นจนสามารถอธิบายความได้โดยการเรียบเรียงถ้อยคำของตนเองในการอธิบายอย่างครบถ้วนสาระ มีการวิเคราะห์ที่พิจารณาถึงเหตุผลประกอบกับการใช้คำถามเพื่อช่วยทำความเข้าใจในตนเองจน สามารถประเมินตรรกะอย่างมีหลักเกณฑ์และมาตรฐานที่ชัดเจน กระจำง ถูกต้อง แม่นยำสอดคล้อง กับข้อเท็จจริง มีตรรกะ ความสำคัญ และความที่ยวธรรม หรือในบางครั้งผู้อ่านสามารถอ่านแล้ว เข้าถึงอารมณ์และความรู้สึกของผู้เขียน จนสามารถแสดงบทบาทนั้นๆ ออกมาได้

5. การอ่านเพื่อการเรียนรู้ เป็นการอ่านเพื่อให้เกิดการศึกษาและฝึกฝนทักษะให้กับตนเอง โดยการอ่านเพื่อพัฒนาทักษะทางปัญญา ด้วยการอ่านงานเขียนที่มีความซับซ้อน ความคิดสำคัญที่ ช้อนเร้นอยู่และนำความคิดเหล่านั้นมาพิจารณาเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

6. การอ่านให้เข้าใจในความคิด เป็นการอ่านเพื่อให้เกิดการศึกษาและฝึกฝนทักษะให้กับ ตนเอง โดยการอ่านเพื่อพัฒนาทักษะทางปัญญา ด้วยการอ่านงานเขียนที่มีความซับซ้อน ความคิด สำคัญที่ช้อนเร้นอยู่และนำความคิดเหล่านั้นมาพิจารณาเพื่อนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริง

Paul & Elder (2019) กล่าวว่า องค์ประกอบสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ได้แก่

1. การประเมินความน่าเชื่อถือของแหล่งข้อมูล โดยพิจารณาความเป็นวิชาการ ความเป็น กลาง ความทันสมัย และความน่าเชื่อถือของผู้เขียน
2. การวิเคราะห์เนื้อหาอย่างลึกซึ้ง โดยตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ พิจารณาเหตุผล ข้อสมมติฐาน และมุมมองต่าง ๆ
3. การสรุปแนวคิดหลัก โดยสังเคราะห์ประเด็นสำคัญและแยกแยะจากประเด็นรอง
4. การตีความและประเมินคุณค่า โดยเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิม แสดงมุมมอง และให้ข้อคิดเห็นได้อย่างสมเหตุสมผล

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงเป็นทักษะสำคัญในการแสวงหาความรู้ คิดวิเคราะห์อย่างมี เหตุผล และประเมินสถานการณ์ได้อย่างรอบด้าน

จากการแนวคิดของนักวิชาการ สามารถสรุปองค์ประกอบสำคัญของการอ่านอย่างมี วิจารณญาณได้ 7 ประการ ได้แก่ (1) ความรู้และประสบการณ์ของผู้อ่าน (2) การวิเคราะห์เนื้อหา (3) การสรุปแนวคิดหลัก (4) การตีความและประเมินคุณค่า (5) การเชื่อมโยงความหมาย (6) การคิด วิพากษ์ และ (7) การประยุกต์ใช้ องค์ประกอบเหล่านี้ทำงานร่วมกันในกระบวนการอ่านอย่างมี วิจารณญาณ ช่วยให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจ วิเคราะห์ และประเมินเนื้อหาได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำไปสู่ การพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงและการเรียนรู้ตลอดชีวิต

2.4 การวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

การวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ มีนักการศึกษาได้ตั้งเกณฑ์ไว้แตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับวัตถุประสงค์ ซึ่งในการการวัดและประเมินผลจะต้องตั้งวัตถุประสงค์ไว้อย่างชัดเจน เพื่อที่จะใช้เกณฑ์ให้สอดคล้องกับสิ่งที่ต้องการวัด ได้มีนักการศึกษาและนักวิจัยได้กล่าวถึงการวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณอย่างมีวิจารณญาณไว้ ดังนี้

สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์ (2545) ได้กล่าวถึงระดับความเข้าใจในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยนำหลักของ Bloom มาประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งสามารถวัดได้จากพฤติกรรม ดังนี้

1. จำ: ในขั้นนี้เป็นการคิดขั้นแรก เป็นขั้นที่ผู้อ่านต้องจำความหมาย จำชื่อตัวละครสถานที่ และเหตุการณ์สำคัญที่เกี่ยวข้องกับเรื่อง บอกความหมายและบอกคำจำกัดความได้
2. เข้าใจ: เป็นขั้นที่ผู้อ่านต้องเรียงลำดับเหตุการณ์ในเรื่องที่อ่านแล้วสรุปเป็นคำพูดของตนเองได้
3. นำไปใช้: ผู้อ่านสามารถนำเรื่องที่อ่านไปแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันของตนเองได้ทราบว่าเรื่องที่มีประโยชน์หรือช่วยนำไปแก้ไขปัญหาได้อย่างไร
4. วิเคราะห์: เป็นขั้นที่ผู้อ่านแยกแยะส่วนประกอบย่อยจากสารที่อ่านได้ สามารถบอกองค์ประกอบและบอกความสัมพันธ์จากเรื่องที่อ่านได้
5. สังเคราะห์: เป็นขั้นที่ผู้อ่านสามารถสรุปแนวคิด แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเรื่องที่เคยมีประสบการณ์มาก่อนหรือสุภาษิต คำพังเพยที่มีตัวอย่างใกล้เคียงกัน สามารถสรุปแนวคิดที่เหมือนและแตกต่างได้
6. ประเมินค่า: เป็นการคิดระดับสูงสุดที่ผู้อ่านต้องตัดสินคุณค่าของเรื่องได้ ตัดสินข้อคิดเห็นและข้อเท็จจริงได้ สามารถแยกเหตุและผลออกจากกันได้

สุดารัตน์ อยู่แพ (2555) ได้สรุปการวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณอย่างมีวิจารณญาณ ไว้ว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณประเมินได้จากความสามารถ 3 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นตอนการวิเคราะห์
  - 1.1 การจำแนกข้อเท็จจริงและความคิดเห็น
  - 1.2 การลำดับเรื่อง
  - 1.3 การจับใจความสำคัญของเรื่อง
2. ขั้นตอนการสังเคราะห์

- 2.1 การทำนายสิ่งที่จะเกิดขึ้น
- 2.2 การสรุปความ
- 2.3 การเข้าใจจุดมุ่งหมาย ทศนคติและลีลาในการนำเสนอของผู้เขียน
3. ขั้นตอนการประเมินค่า
  - 3.1 การประเมินคุณค่าของเรื่อง

พรณิการ์ สมัคร (2557) กล่าวว่า การวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ผู้อ่านจะต้องบรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดจึงถือว่าเป็นผู้บรรลุเป้าหมายของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยผู้อ่านสามารถจับใจความสำคัญ เข้าใจจุดมุ่งหมายและความคิดเห็นของผู้เขียนสามารถประเมินความน่าเชื่อถือ ความเป็นไปได้ของเหตุการณ์ ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นจากข้อเขียนนั้น ๆ ตลอดจนตัดสินคุณค่า ข้อคิด และสามารถประยุกต์ความรู้จากการอ่านอย่างมีวิจารณญาณไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน

สรุปได้ว่า การวัดและประเมินผลการอ่านอย่างมีวิจารณญาณครอบคลุมหลายระดับทักษะ เริ่มจากความเข้าใจเนื้อหาพื้นฐานไปสู่การวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า และการประยุกต์ใช้ความรู้ ผู้อ่านต้องสามารถจับใจความสำคัญ แยกแยะข้อเท็จจริงและความคิดเห็น วิเคราะห์จุดมุ่งหมายของผู้เขียน สรุปแนวคิดสำคัญ ตัดสินคุณค่าของเรื่องและนำความรู้ไปใช้แก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน การประเมินที่ครอบคลุมทักษะเหล่านี้จะช่วยให้เข้าใจระดับความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนได้อย่างครบถ้วน ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการออกแบบการวิจัย สร้างเครื่องมือวัดผล และพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ที่เหมาะสมต่อไป

3. แนวคิดของ Jacob's Ladder

จากที่ได้กล่าวถึงความสำคัญและองค์ประกอบของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณข้างต้นจะเห็นได้ว่าการพัฒนาทักษะนี้จำเป็นต้องอาศัยกระบวนการเรียนรู้ที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพใน ส่วนต่อไปนี้จะกล่าวถึงแนวคิดของ Jacob's Ladder ซึ่งเป็นรูปแบบการสอนที่ช่วยพัฒนาทักษะ การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยมีรายละเอียด ดังนี้

3.1 แนวคิด Jacob's Ladder Reading Comprehension Program

แนวคิด Jacob's Ladder Reading Comprehension Program เป็นโปรแกรมการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่พัฒนาขึ้นโดย Joyce VanTassel-Baska และ Tamra Stambaugh (2006) เพื่อส่งเสริมทักษะการคิดระดับสูง (Higher-Order Thinking Skills) ของนักเรียนผ่านการอ่านอย่างมี วิจารณญาณบทอ่านที่มีความซับซ้อนโดยเปรียบเทียบกระบวนการพัฒนาการคิดเสมือนการก้าวขึ้น บันไดทีละขั้น ซึ่งแต่ละขั้นจะมีระดับความยากง่ายและลักษณะการคิดที่แตกต่างกัน โดยโปรแกรมนี้ใช้

ภาพของบันไดเป็นสัญลักษณ์แทนระดับของทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการคิดที่เพิ่มขึ้นตามลำดับ

3.2 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้

ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของ Jacob's Ladder แบ่งเป็น 6 ระดับ ได้แก่

1. การอ่านอย่างละเอียด (Close reading) เป็นขั้นตอนแรกในกระบวนการ Jacob's Ladder ที่ผู้เรียนต้องอ่านบทความอย่างพิถีพิถัน โดยให้ความสนใจกับทุกองค์ประกอบของเนื้อหา ทั้งคำศัพท์ โครงสร้างประโยค น้ำเสียง โวหาร และบริบทต่าง ๆ เพื่อทำความเข้าใจความหมายทั้งที่ปรากฏชัดเจนและที่แฝงอยู่ในบทความ การอ่านอย่างละเอียดนี้เป็นพื้นฐานสำคัญที่จะนำไปสู่การวิเคราะห์และตีความในระดับที่สูงขึ้น ซึ่งเป็นทักษะสำคัญในการพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2. การคิดเชิงวิพากษ์และการวิเคราะห์ (Critical thinking and analysis) ในขั้นตอนนี้ ผู้เรียนใช้ทักษะการคิดขั้นสูงเพื่อวิเคราะห์บทความอย่างลึกซึ้ง โดยแยกแยะองค์ประกอบสำคัญ ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล และประเมินเหตุผลที่ผู้เขียนใช้ ผู้เรียนต้องพิจารณามุมมองต่าง ๆ ที่นำเสนอในบทความ ตั้งคำถามเชิงวิพากษ์ และสร้างข้อสรุปบนพื้นฐานของหลักฐานที่มี ทักษะนี้ช่วยพัฒนาความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

3. การสืบเสาะและตั้งคำถาม (Inquiry and questioning) ในขั้นตอนนี้ ผู้เรียนพัฒนาทักษะการตั้งคำถามเชิงลึกและการสืบค้นข้อมูลเพิ่มเติม โดยสร้างคำถามที่ท้าทายเกี่ยวกับเนื้อหาแนวคิด และข้อโต้แย้งในบทความ ผู้เรียนฝึกการตั้งคำถามที่กระตุ้นการคิดวิเคราะห์และนำไปสู่การค้นคว้าเพิ่มเติม เพื่อขยายความเข้าใจและมุมมองเกี่ยวกับหัวข้อที่อ่าน กระบวนการนี้ส่งเสริมการเรียนรู้เชิงรุกและพัฒนาทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ

4. การคิดสะท้อน (Reflective thinking) ในขั้นตอนนี้ ผู้เรียนฝึกการพิจารณาไตร่ตรองเนื้อหาที่ได้อ่าน โดยเชื่อมโยงกับประสบการณ์และความรู้เดิมของตน ผู้เรียนวิเคราะห์ผลกระทบของบทความต่อความคิดและความเชื่อของตนเอง พิจารณามุมมองที่แตกต่าง และประเมินการเปลี่ยนแปลงในความเข้าใจของตน การคิดสะท้อนนี้ช่วยพัฒนาความเข้าใจและส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีความหมาย

5. การสังเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ (Synthesis and creative thinking) ในขั้นตอนนี้ ผู้เรียนนำความรู้และข้อมูลที่ได้จากการอ่านมาผสมผสานเพื่อสร้างแนวคิดใหม่ ผู้เรียนฝึกการเชื่อมโยงข้อมูลจากหลายแหล่ง สร้างข้อสรุปที่เป็นของตนเอง และประยุกต์ความรู้ในบริบทใหม่

6. การประเมินตนเองและการปรับปรุง (Self-assessment and adjustment) ในชั้นตอนนี้ ผู้เรียนฝึกทักษะการประเมินกระบวนการเรียนรู้และความเข้าใจของตนเอง โดยพิจารณาจุดแข็งและจุดที่ต้องพัฒนาในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ผู้เรียนตั้งเป้าหมายสำหรับการพัฒนาตนเอง และวางแผนการปรับปรุงทักษะการอ่าน

3.3 ความสัมพันธ์ระหว่างแนวคิดของ Jacob's Ladder และ Bloom

จะเห็นได้ว่าแนวคิดในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณแบบประยุกต์ของ Jacob's Ladder มีความสอดคล้องกับ Bloom (1979) ที่กล่าวว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณว่าเป็นความสามารถและทักษะทางด้านสติปัญญา โดยอธิบายว่า บุคคลสามารถค้นหาความรู้และเทคนิคจากประสบการณ์เดิมนำมาใช้กับปัญหาหรือสถานการณ์ใหม่ โดยแบ่งเป็น 6 ระดับ ได้แก่

1. ความรู้ (Knowledge) ประกอบด้วยพฤติกรรมและสถานการณ์ที่ใช้ทดสอบ ที่เน้นในเรื่องความจำ ทั้งการจำได้หรือการระลึกได้ในด้านความคิด ข้อมูล หรือประสบการณ์ ความสามารถในการจำความรู้ได้นั้นเกี่ยวข้องกับอย่างซับซ้อนกับชั้นอื่นๆ ตั้งแต่ชั้น 26 โดยในชั้นความรู้เน้นความจำเป็นสำคัญ แต่ในชั้นอื่น ๆ เป็นเพียงส่วนหนึ่งของกระบวนการเท่านั้น ในระดับของความรู้ยังแบ่งเป็นความรู้เฉพาะสิ่ง (Knowledge of specifics) และความรู้ที่เป็นสากลทั่วไป (Knowledge of the universals and abstraction field) รวมทั้งที่เป็นนามธรรมในสาขาเฉพาะแต่ละด้าน

2. ความเข้าใจ (Comprehension) ซึ่งบลูม กล่าวว่าประกอบด้วยวัตถุประสงค์เชิงพฤติกรรมหรือการตอบสนองที่แสดงความเข้าใจข้อมูลข่าวสารเป็นตัวอักษร เพื่อการติดต่อสื่อสารพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องประกอบด้วย การแปลความ (translation) การตีความ (interpretation) และการสรุปอ้างอิง (extrapolation)

3. การประยุกต์ใช้ (Application) เป็นการนำเอาบางสิ่งที่เป็นต้องมีความเข้าใจวิธีการ ทฤษฎีหลักการหรือการนำสิ่งที่เป็นนามธรรมมาใช้ในสถานการณ์ใหม่ที่แตกต่างออกไป

4. การวิเคราะห์ (Analysis) คือ ความสามารถในการแยกสิ่งที่สับสนปนเปอออกจากอย่างมีความหมาย และเห็นถึงความสัมพันธ์ของส่วนย่อยเหล่านั้นได้ด้วย รวมทั้งวิธีการจัดการโครงสร้างซึ่งอาจเป็นเทคนิคหรือเครื่องมือในการนำไปสู่การให้ความหมายหรือใช้ในการสร้างข้อสรุปเพื่อใช้สำหรับการติดต่อสื่อสาร นอกจากนี้ในด้านการศึกษาเห็นว่า การวิเคราะห์สามารถช่วยให้เกิดความเข้าใจได้อย่างเต็มที่มากขึ้น รวมทั้งยังช่วยนำไปสู่องค์ประกอบการประเมินด้วย

5. การสังเคราะห์ (Synthesis) เป็นการนำเอาองค์ประกอบหรือส่วนประกอบต่าง ๆ มารวมกัน ทำให้เกิดแบบแผนหรือโครงสร้างที่ชัดเจน โดยทั่วไปมักเป็นการนำเอาส่วนประกอบของ

ประสบการณ์เดิมกับสิ่งที่เป็นสาระใหม่เป็นการสร้างสิ่งใหม่ ที่ผู้เรียนต้องค้นหาค้นคว้าประกอบจากหลาย ๆ แหล่งแล้วนำมารวมกันสร้างให้เกิดผลผลิตที่สามารถสังเกต รับรู้และมีความชัดเจนมากขึ้น

6. การประเมินค่า (Evaluation) เป็นพฤติกรรมด้านการคิดขั้นสุดท้าย เป็นการตัดสินเกี่ยวกับคุณค่าของสิ่งของหรือเลือกทางเลือกโดยเปรียบเทียบกับมาตรฐานที่กำหนดไว้ได้อย่างมีคุณภาพเพื่อวัตถุประสงค์บางอย่างในเรื่องเกี่ยวกับความคิด การทำงาน การแก้ปัญหาวิธีการหรืออื่น ๆ การประเมินจะเกี่ยวข้องกับการใช้เกณฑ์หรือมาตรฐาน การตัดสินอาจเป็นในเชิงปริมาณหรือคุณภาพและเกณฑ์ที่ใช้ อาจเป็นการพิจารณาโดยตัวผู้เรียนเองหรือเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนด (ทิตนา แคมณี และคณะ, 2544)

แนวคิด Jacob's Ladder และทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom มีความเชื่อมโยงกันระหว่างการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ทั้งสองแนวคิดนี้นำเสนอกระบวนการพัฒนาทักษะการคิดอย่างเป็นลำดับขั้น โดยเริ่มจากทักษะพื้นฐานไปสู่ทักษะที่ซับซ้อนมากขึ้น Jacob's Ladder เริ่มต้นด้วยการอ่านอย่างละเอียด ซึ่งสอดคล้องกับระดับความรู้และความเข้าใจของ Bloom ที่เน้นการจดจำและทำความเข้าใจเนื้อหาจากนั้นทั้งสองแนวคิดมุ่งสู่การวิเคราะห์ โดย Jacob's Ladder เน้นการคิดเชิงวิพากษ์และการวิเคราะห์ ขณะที่ Bloom กล่าวถึงการวิเคราะห์ในลักษณะของการแยกแยะองค์ประกอบและความสัมพันธ์ของเนื้อหา ในขั้นต่อมา Jacob's Ladder นำเสนอการสืบเสาะและตั้งคำถาม ซึ่งสอดคล้องกับระดับการประยุกต์ใช้และการวิเคราะห์ของ Bloom ที่เน้นการนำความรู้มาใช้ในสถานการณ์ใหม่ ทั้งสองแนวคิดยังให้ความสำคัญกับการสังเคราะห์ โดย Jacob's Ladder เน้นการคิดสะท้อนและการคิดสร้างสรรค์ ซึ่งสอดคล้องกับระดับการสังเคราะห์ของ Bloom ที่มุ่งเน้นการสร้างแนวคิดใหม่ ในขั้นสุดท้าย ทั้งสองแนวคิดเน้นการประเมินและปรับปรุง โดย Jacob's Ladder กล่าวถึงการประเมินตนเองและการปรับปรุง ซึ่งสอดคล้องกับระดับการประเมินค่าของ Bloom ที่เน้นการตัดสินคุณค่าและการปรับปรุง โดยสรุป ทั้ง Jacob's Ladder และทฤษฎีของ Bloom มีเป้าหมายร่วมกันในการพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง โดยเฉพาะในด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ผ่านกระบวนการที่เป็นลำดับขั้นตอน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินข้อมูลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้นำแนวคิดของ Bloom มาประยุกต์ใช้ในการกำหนดการตั้งคำถามและออกแบบแบบทดสอบ เพื่อวัดและพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียน โดยครอบคลุมทักษะการคิดในระดับต่าง ๆ ตามลำดับขั้นของ Bloom การใช้ แนวคิดของ Bloom ในการออกแบบคำถามและแบบทดสอบนี้ จะช่วยให้ผู้วิจัยสามารถประเมินทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ของผู้เรียนได้อย่างครอบคลุมและเป็นระบบ อีกทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิด Jacob's

Ladder ที่ใช้ในการพัฒนาทักษะการอ่าน ทำให้การวิจัยมีความสมบูรณ์และมีประสิทธิภาพในการวัด และพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณของผู้เรียน

4. สื่อออนไลน์

4.1 ความหมายของสื่อออนไลน์และบทอ่านจากสื่อออนไลน์

4.1.1 ความหมายของสื่อออนไลน์

การใช้สื่อออนไลน์ในการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณนั้นมีทั้งข้อดีและข้อจำกัด ดังที่ได้กล่าวมาแล้ว เพื่อให้เห็นภาพการนำแนวคิดและสื่อเหล่านี้ไปใช้ในบริบทจริง ในส่วนต่อไปจะนำเสนองานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะช่วยสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพและความท้าทายในการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณในยุคดิจิทัล โดยมีผู้ให้ความหมายของสื่อออนไลน์ดังนี้

ภาณุวัฒน์ กองราช (2554) ได้ให้ความหมายของเครือข่ายสังคมออนไลน์ หมายถึง เว็บไซต์ในการบริการที่จะให้แต่ละบุคคลสามารถสร้างเครือข่ายอย่างเป็นระบบทั้งระดับ เล็กหรือใหญ่ในสังคม มีการสร้างบัญชีรายชื่อผู้ติดต่อที่สามารถแลกเปลี่ยนความคิดเห็นหรือสิ่งที่สนใจเหมือนกันได้โดยผ่านการติดต่อกันเป็นเครือข่าย

สำนักงานราชบัณฑิตยสภา (2556) กล่าวว่า สื่อออนไลน์ หรือ สื่อสังคมออนไลน์ในทางเทคนิค สื่อสังคมจะหมายถึง โปรแกรมกลุ่มหนึ่งที่ทำงานโดยใช้พื้นฐานและเทคโนโลยีของเว็บตั้งแต่รุ่น 2.0 เช่น บีโอบี มาสเสส เฟซบุ๊ก ทวิตเตอร์ วิกิพีเดีย ไฮไฟฟ์ และบล็อกต่าง ๆ ในทางธุรกิจเรียกสื่อสังคมว่า สื่อที่ผู้บริโภคสร้างขึ้น (consumer-generated media หรือ CGM) สำหรับกลุ่มบุคคลผู้ติดต่อสื่อสารกันโดยผ่านสื่อสังคม ซึ่งนอกจากจะส่งข่าวสารข้อมูลแลกเปลี่ยนกันแล้วยังอาจทำกิจกรรมที่สนใจร่วมกันด้วย กลุ่มบุคคลที่ติดต่อสื่อสารกันโดยผ่านสื่อสังคมดังกล่าว คือ social network

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (2561) กล่าวว่า เป็นเครือข่ายสังคมในรูปแบบของเว็บไซต์ การสร้างเครือข่ายสังคมสำหรับผู้ใช้งานในอินเทอร์เน็ต เขียนและอธิบายความสนใจและกิจการที่ได้ทำ รวมถึงเชื่อมโยงกับความสนใจและกิจกรรมของผู้อื่น ในบริการเครือข่ายสังคม มักจะประกอบไปด้วยการแชท ส่งข้อความ ส่งอีเมล วิดีโอ เพลง อัปโหลดรูป และบล็อก

สรุปได้ว่า สื่อออนไลน์เป็นเครือข่ายเว็บไซต์ที่อำนวยความสะดวกในการค้นหาข้อมูลข่าวสารหรือสิ่งต่าง ๆ ผ่านการใช้งานอินเทอร์เน็ต สามารถเข้าถึงได้ง่ายและสร้างความสนใจแก่บุคคลที่ใช้สื่อออนไลน์

4.1.2 ความหมายของบทอ่านจากสื่อออนไลน์

จากความหมายของสื่อออนไลน์ข้างต้น บทอ่านจากสื่อออนไลน์ (Online Reading Materials) จึงหมายถึง เนื้อหาที่นำเสนอในรูปแบบข้อความดิจิทัลผ่านสื่อออนไลน์ต่าง ๆ ซึ่งผู้อ่านสามารถเข้าถึงและอ่านได้ผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่เชื่อมต่อกับ อินเทอร์เน็ต (Coiro, 2011)

เนื้อหาบนสื่อออนไลน์มีความหลากหลาย ครอบคลุมข่าว บทความ งานวิจัย บล็อก เป็นต้น ซึ่งมีข้อดีหลายประการ ได้แก่ (Richards, 2000; Zawilinski, 2009)

1. เข้าถึงได้สะดวกและรวดเร็ว
2. มีความทันสมัย เนื่องจากสามารถปรับปรุงได้ตลอดเวลา
3. มีความหลากหลายตามความสนใจ
4. ส่งเสริมทักษะการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ และการประเมินความน่าเชื่อถือ
5. ส่งเสริมการมีส่วนร่วม ผู้เรียนสามารถโต้ตอบและสร้างเนื้อหาพร้อมได้

จากที่กล่าวมาสรุปได้ว่า การใช้บทอ่านจากสื่อออนไลน์ หมายถึง การพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจึงโดยการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการอ่านในบริบทที่ใกล้เคียงกับสถานการณ์จริง ในชีวิตประจำวันและเตรียมความพร้อมสำหรับการเป็นผู้รู้เท่าทันสื่อในยุคดิจิทัล

4.2 ประเภทของสื่อออนไลน์

สื่อออนไลน์มีหลากหลายรูปแบบ ซึ่งสามารถจำแนกได้ตามลักษณะการใช้งานและรูปแบบการนำเสนอเนื้อหา (Kaplan & Haenlein, 2010; Öztürk & Akgün, 2019) ดังนี้

1. เว็บไซต์ (Websites) เป็นแหล่งรวบรวมข้อมูลที่นำเสนอผ่านหน้าเว็บเพจ มีทั้งเว็บไซต์ข่าว เว็บไซต์องค์กร และเว็บไซต์ส่วนบุคคล
2. บล็อก (Blogs) เป็นเว็บไซต์ส่วนบุคคลหรือองค์กรที่นำเสนอเนื้อหาในรูปแบบบันทึกหรือบทความ โดยเรียงลำดับตามวันที่เขียน
3. สื่อสังคมออนไลน์ (Social Media) เป็นแพลตฟอร์มที่เน้นการสร้างปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้ใช้ เช่น Facebook, Twitter, Instagram
4. แพลตฟอร์มวิดีโอออนไลน์ (Online Video Platforms) เช่น YouTube, Video ที่นำเสนอเนื้อหาในรูปแบบวิดีโอ

5. แอปพลิเคชันข่าว (News Applications) แอปพลิเคชันบนมือถือที่รวบรวมและนำเสนอข่าวสารจากแหล่งต่าง ๆ

6. พอดแคสต์ (Podcasts) รายการเสียงที่เผยแพร่ผ่านอินเทอร์เน็ต สามารถดาวน์โหลดและฟังได้ตามต้องการ

7. ฟอรัมและกระดานสนทนา (Forums and Discussion Boards) พื้นที่แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและข้อมูลระหว่างผู้ใช้

8. อีบุ๊กและนิตยสารออนไลน์ (E-books and Online Magazines) หนังสือและนิตยสารในรูปแบบดิจิทัลที่อ่านผ่านอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์

ในการวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้เลือกใช้บทอ่านจากสื่อออนไลน์ประเภทข่าว บทความ เรื่องสั้น และคำประพันธ์ จากเว็บไซต์ข่าว บล็อก และสื่อสังคมออนไลน์ เนื่องจากเป็นแหล่งที่นำเสนอเนื้อหาที่หลากหลาย ทันสมัย และสอดคล้องกับความสนใจของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 การเลือกใช้สื่อออนไลน์ที่หลากหลายนี้จะช่วยพัฒนาให้นักเรียนฝึกทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากบทอ่านที่มีรูปแบบและลักษณะแตกต่างกัน ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาความสามารถในการวิเคราะห์ ประเมิน และตีความเนื้อหาจากสื่อออนไลน์ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จึงสรุปได้ว่า สื่อออนไลน์แบ่งออกเป็นหลากหลายประเภทขึ้นอยู่กับรูปแบบการใช้งาน เช่น รูปแบบเครือข่ายสังคม รูปแบบข้อมูลข่าวสาร รูปแบบฝากและแบ่งปันรูปหรือวิดีโอ สำหรับในงานวิจัยครั้งนี้ได้เลือกใช้สื่อออนไลน์ ประเภทแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏอยู่ในเครือข่ายสังคม (Social networks) และเว็บไซต์หรือบล็อกที่มีสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งสื่อออนไลน์ประเภทนี้จะมีเนื้อหาสำหรับนำมาใช้เป็นบทอ่านในการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้

4.3 ข้อดีและข้อจำกัดของบทอ่านออนไลน์

ในยุคที่เทคโนโลยีสารสนเทศมีบทบาทสำคัญในชีวิตประจำวัน การเข้าถึงและรับรู้ข้อมูลข่าวสารผ่านสื่อออนไลน์กลายเป็น ส่วนหนึ่งของพฤติกรรมกรรมการอ่านในปัจจุบัน บทอ่านออนไลน์ไม่ว่าจะเป็นเว็บไซต์ บล็อก หรือสื่อสังคมออนไลน์ล้วนมีทั้งข้อดี และข้อจำกัดที่ผู้อ่านจำเป็นต้องตระหนัก เพื่อให้สามารถนำข้อมูลเหล่านั้นไปใช้ประโยชน์ได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ และหลีกเลี่ยงอุปสรรคที่อาจเกิดขึ้นจากการอ่านสื่อดิจิทัล การอ่านบทอ่านจากสื่อออนไลน์มีทั้งข้อดีและข้อจำกัด (Leu, Kinzer, Coiro, Castek & Henry, 2013) ดังนี้

ข้อดีของบทอ่านจากสื่อออนไลน์

1. เข้าถึงได้ง่ายและสะดวก สามารถอ่านได้ทุกที่ทุกเวลาที่มีอินเทอร์เน็ต

2. แหล่งข้อมูลมีความหลากหลาย ครอบคลุมหลายหัวข้อ และประเด็นตามความสนใจ
3. เนื้อหาที่มีความทันสมัย สามารถปรับปรุงหรืออัปเดตได้ตลอดเวลา
4. ส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศ การคิดวิเคราะห์ และการประเมินความน่าเชื่อถือ
5. เปิดโอกาสให้ผู้อ่านมีปฏิสัมพันธ์ แลกเปลี่ยนความคิดเห็นผ่านการแสดงความคิดเห็น
6. ช่วยลดค่าใช้จ่ายในการจัดพิมพ์และเผยแพร่

ข้อจำกัดของบทอ่านจากสื่อออนไลน์

1. ความน่าเชื่อถือของแหล่งที่มา เนื้อหาบางส่วนอาจขาดความถูกต้องหรือนำเสนอข้อมูลด้านเดียว
2. การรบกวนจากองค์ประกอบบนหน้าเว็บไซต์ เช่น โฆษณา ลิงก์ ทำให้เสียสมาธิในการอ่าน
3. ความยากในการอ่านข้ามสื่อประสม ต้องอ่านควบคู่กับการรับรู้ข้อความ ภาพ เสียง วิดีโอ
4. ปัญหาการเข้าถึงอินเทอร์เน็ต สำหรับผู้ที่มีข้อจำกัดทางสถานะหรือพื้นที่
5. ข้อกำหนดด้านลิขสิทธิ์ในการนำเสนอหรืออ้างอิงเนื้อหา
6. ผู้สร้างเนื้อหาอาจมีวาระซ่อนเร้นเพื่อจุดประสงค์อื่น เช่น การโฆษณาหรือโน้มน้าวความคิด

ดังนั้น ข้อดีและข้อจำกัดของสื่อออนไลน์ทำให้เห็นว่านักเรียนควรมีทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้อ่านต้องมีการคิดวิเคราะห์ ตรวจสอบความน่าเชื่อถือ และประเมินเนื้อหาจากสื่อออนไลน์อย่างรอบคอบ

4.4 ประโยชน์ของสื่อออนไลน์

การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นการอ่านที่ต้องใช้ทักษะกระบวนการคิดจึงจะเกิดประโยชน์แก่ผู้อ่านเพราะช่วยให้ได้ข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้องชัดเจนโดยผู้อ่านมีกระบวนการคิดอย่างรอบคอบพิจารณาเหตุและผล ซึ่งมีนักวิชาการได้กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อออนไลน์ ไว้ดังนี้

สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ (2561) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของสื่อออนไลน์โดยสรุปได้ดังนี้

1. ประหยัดค่าใช้จ่าย เนื่องจากสื่อโซเชียลมีเดียต่าง ๆ มักให้บริการแบบไม่เสีย ค่าใช้จ่าย
2. ความรวดเร็วและสะดวกในการติดต่อสื่อสาร เนื่องจากปัจจุบันมีเครือข่าย อินเทอร์เน็ตอย่างทั่วถึงและมีเครื่องมือสื่อสาร เช่น โทรศัพท์มือถือ ซึ่งสามารถสื่อสารกับบุคคลอื่นในสังคมออนไลน์ได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

3. เป็นสื่อแสดงศิลปะและความคิดเห็น เพราะสามารถนำรูปภาพถ่ายมาลงบนเว็บบอร์ด (กระดานข่าว) ทางอินเทอร์เน็ตหรือเผยแพร่ให้คนรู้จักได้ชื่นชม สังคมออนไลน์ในปัจจุบันจึงมีการพัฒนาให้เป็นสื่อนำเสนอผลงานของผู้ใช้บริการ เช่น ภาพถ่าย งานเขียนหรือวิดีโอ

4. สังคมออนไลน์ในปัจจุบันสามารถเป็นสื่อกลางในการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีได้สำหรับผู้ใช้บริการที่ต้องการหาเพื่อน รวมถึงโซเชียลมีเดียในปัจจุบันได้มีหลายแอปพลิเคชันที่มีการพัฒนาเป็นเกมให้ผู้ใช้บริการเลือกเล่นกันได้อย่างสนุกและบันเทิง

5. สามารถสื่อสารกับคนที่มีชื่อเสียงได้ เนื่องจากเราสามารถพูดคุยแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความสนใจกับบุคคลที่มีชื่อเสียงในวงการต่าง ๆ ได้ง่ายขึ้นผ่านสังคมออนไลน์

6. ใช้สื่อประชาสัมพันธ์ เนื่องจากโซเชียลมีเดียสามารถเป็นสื่อที่นำมาใช้โฆษณาและประชาสัมพันธ์ให้กับองค์กรต่าง ๆ ได้อย่างแพร่หลาย ทั้งหน่วยงานจากภาครัฐและบริษัทเอกชนในการสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ติดตามเช่นการประชาสัมพันธ์กิจกรรมที่น่าสนใจ หรือสร้างเป็นร้านขายสินค้าออนไลน์โดยไม่เสียค่าใช้จ่าย

จึงสรุปได้ว่า ประโยชน์ของสื่อออนไลน์ขึ้นอยู่กับรูปแบบการใช้งานเป็นการประหยัดค่าใช้จ่ายและเป็นการนำเสนอรูปแบบเครือข่ายสังคม รูปแบบข้อมูลข่าวสาร รูปแบบฝากและแบ่งปันรูปหรือวิดีโอ สำหรับในงานวิจัยครั้งนี้ได้เลือกใช้สื่อออนไลน์ จากแหล่งข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏอยู่ในเครือข่ายสังคม และเว็บไซต์หรือบล็อกที่มีสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งสื่อออนไลน์นี้ประหยัดค่าใช้จ่ายในการติดต่อสื่อสารกับคนอื่น สะดวกและรวดเร็วมีเนื้อนำมาใช้เป็นบทอ่านในการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้

ในการวิจัยเรื่อง “การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob’s Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3” ผู้วิจัยได้นำแนวคิดเกี่ยวกับสื่อออนไลน์มาประยุกต์ใช้ โดยมุ่งเน้นการใช้แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ปรากฏในเครือข่ายสังคมออนไลน์ เว็บไซต์ และบล็อกที่มีเนื้อหาในรูปแบบสื่อสิ่งพิมพ์ ซึ่งสามารถนำมาใช้เป็นบทอ่านในการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ สื่อออนไลน์ที่นำมาใช้ในงานวิจัยนี้มีลักษณะสำคัญหลายประการ ได้แก่ ความสะดวกในการเข้าถึง ความหลากหลายของเนื้อหาที่ครอบคลุมหลายหัวข้อตามความสนใจของผู้เรียน ความทันสมัยของข้อมูลที่สามารถปรับปรุงได้ตลอดเวลา และการส่งเสริมทักษะการรู้สารสนเทศ การคิดวิเคราะห์ และการประเมินความน่าเชื่อถือของข้อมูล อย่างไรก็ตามผู้วิจัยตระหนักถึงข้อจำกัดบางประการของสื่อออนไลน์ เช่น ความน่าเชื่อถือของแหล่งที่มา และความเหมาะสมของเนื้อหาสำหรับผู้เรียน จึงได้คัดเลือกและปรับข้อความให้เหมาะสม เนื่องจากเป็นสื่อที่ใกล้ตัวและทันสมัย อีกทั้งยังช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และประเมินข้อมูลในยุคดิจิทัล ซึ่งเป็นทักษะสำคัญที่จำเป็นต้องปลูกฝังให้กับผู้เรียนในปัจจุบัน เพื่อให้สามารถรับมือกับข้อมูลข่าวสารที่หลากหลายและรวดเร็วในโลกออนไลน์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งแบ่งเป็นงานวิจัยในประเทศและงานวิจัยต่างประเทศ สามารถสรุปได้ดังนี้

5.1 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

5.1.1 งานวิจัยในประเทศ

เพ็ญวิษา วัฒนปรีชานนท์ (2561) ได้ศึกษาการพัฒนาารูปแบบการเรียนการสอนเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาและศึกษาประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอนดังกล่าว การวิจัยนี้ใช้กลุ่มตัวอย่างเป็นนิสิตปริญญาบัณฑิตชั้นปีที่ 1 จำนวน 45 คน และใช้แบบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการเรียนการสอนที่พัฒนาขึ้นประกอบด้วย 4 หลักการสำคัญ ได้แก่ การสำรวจความต้องการอ่าน การเลือกใช้กลยุทธ์การอ่านที่เหมาะสม การสืบค้นข้อมูลและตรวจสอบความน่าเชื่อถือ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกัน โดยมีขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน 5 ขั้นตอน คือ ขั้นสำรวจ ขั้นเรียนรู้และฝึกอ่าน ขั้นสืบค้นขั้นสรุป และขั้นแลกเปลี่ยน ด้านประสิทธิผลของรูปแบบการเรียนการสอน พบว่าผู้เรียนกลุ่มทดลองมีความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งเมื่อเปรียบเทียบกับก่อนและหลังการทดลองและเมื่อเปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม โดยความสามารถนี้ปรากฏชัดเจนในการอ่านบทอ่านประเภทสารคดี

สุรรัตน์ อักษรกาญจน์ (2561) ศึกษาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยใช้เทคนิคการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี การวิจัยนี้เน้นการพัฒนาทักษะการอ่านเชิงวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ควบคู่ไปกับการพัฒนาทักษะการคิดและการเขียน กระบวนการเรียนการสอนประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ การสำรวจตนเอง การค้นคว้า การวิเคราะห์เนื้อหา การนำเสนอ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ และการพิจารณาผลการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า วิธีนี้ช่วยพัฒนาทักษะการอ่าน การเขียน การคิด และการมีปฏิสัมพันธ์กับผู้อื่น

วรัญญา โพธิ์ศิริ (2562) ได้ศึกษาการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบสื่อออนไลน์ ผลการวิจัยพบว่า ความรู้เกี่ยวกับการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและวิธีการจัดการเรียนรู้แบบสื่อออนไลน์ของครูผู้สอนหลังการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ สูงกว่าก่อนสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ ความสามารถ

ในการปฏิบัติการสอนเพื่อพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ด้วยวิธีการจัดการเรียนรู้แบบสื่อออนไลน์ ของครูผู้สอนผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบสื่อออนไลน์ สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 หลังการจัดการเรียนรู้แบบสื่อออนไลน์ ผ่านเกณฑ์ร้อยละ 80 ความคิดเห็นต่อการสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพและวิธีการจัดการเรียนรู้แบบสื่อออนไลน์ของครูผู้สอนอยู่ในระดับมากที่สุด

สุรัตน์ สมศรี (2565) ได้ศึกษาการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้น มัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้การตอบสนองของผู้อ่าน การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้การตอบสนองของผู้อ่าน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้วยวิธีการการสุ่มอย่างง่าย (Simple Random Sampling) จำนวน 39 คน ดำเนินการทดลองโดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ และแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการตอบสนองของผู้อ่าน ผลการวิจัยพบว่า 1. ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 หลังจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้การตอบสนองของผู้อ่าน ($M = 14.41, SD=2.15$) สูงกว่าก่อน จัดการ เรียนรู้ ($M = 9.15, SD=1.55$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบ การจัดการเรียนรู้การตอบสนองของผู้อ่าน ภาพรวมอยู่ในระดับเห็นด้วยมากที่สุด ($M = 4.72, SD=0.34$)

ศิริวรรณ ศิริมังคลาณิชย์ (2565) ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วย กลวิธีการกำกับ ตนเอง เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนนานาชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วย กลวิธีการกำกับตนเอง เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของ และประเมิน ประสิทธิภาพรูปแบบการจัดการ เรียนรู้ด้วยกลวิธีการกำกับตนเอง เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนนานาชาติ ประกอบด้วย 2.1) ประเมินความสามารถด้านการอ่าน อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนก่อนและหลังโดยใช้รูปแบบการ จัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการกำกับ ตนเอง เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของ 2.2) ประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วย กลวิธีการกำกับตนเอง เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับ

มัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนนานาชาติที่ได้พัฒนาขึ้น กลุ่มตัวอย่างได้แก่ นักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนนานาชาติ จำนวน 12 คน ที่ได้มาโดยวิธีสุ่มตัวอย่างแบบกลุ่ม (Cluster sampling) ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ 1) รูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการกำกับตนเอง เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (EC2R Model) ประกอบด้วย 4 องค์ประกอบหลัก ได้แก่ 1) หลักการ 2) วัตถุประสงค์ 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้ มีขั้นตอนการจัดการเรียนรู้ 4 ขั้นตอนคือ ขั้นตอนที่ 1 สร้างเป้าหมาย (Establishing purpose) ขั้นตอนที่ 2 คำถามชวนคิด (Challenging question) ขั้นตอนที่ 3 ตกผลึกการอ่าน (Reading criticism) ขั้นตอนที่ 4 สะท้อนความคิด (Reflecting idea) และ 4) การวัดและการประเมินผล 2) ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีผลการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณดีขึ้น 3) ความพึงพอใจต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการกำกับตนเอง เพื่อส่งเสริม ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนนานาชาติ อยู่ในระดับมาก และมีผลให้นักเรียนเกิดการใช้ศักยภาพของตนเองในการทำภาระงานส่งผลให้เกิด ความสนุกสนานในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

5.1.2 งานวิจัยต่างประเทศ

Kandel (2009) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการมีวิจารณญาณในบริบท 2 อย่างคือ การอ่านและวิชาคณิตศาสตร์ โดยใช้เอกสารยุทธศาสตร์การสอนอ่านกับนักเรียนที่เป็นลาตินอเมริกัน โดยให้นักเรียนรายงานข้อมูลตนเองจากแบบสอบถามยุทธศาสตร์การอ่าน พร้อมกับการสังเกตและ สืบรวจข้อมูลจากโปรแกรมพัฒนาการเรียนผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่เป็นลาตินอเมริกัน ที่ได้รับการสอนอย่างมี วิจารณญาณส่งเสริมให้นักเรียนมีความสามารถในการอ่าน

Lestari (2015) ได้ศึกษาเรื่อง การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณในการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศ (EFL) โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนากระบวนการสอนอ่านอย่างมี วิจารณญาณในการสอนภาษาอังกฤษในฐานะภาษาต่างประเทศในระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย อำเภอบันดุง จังหวัดชวตตะวันตก ประเทศอินโดนีเซีย ผ่านการใช้สื่อสารสนเทศที่เป็นของจริงและ หลากหลาย การศึกษาเป็นวิจัยเชิงคุณภาพในรูปของกรณีศึกษา โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากการจัดบันทึก ภาคสนาม การสังเกตชั้นเรียน การบันทึกผลหลังเรียนรายคาบของนักเรียน การสัมภาษณ์กลุ่มและ แบบสอบถามเมื่อสิ้นสุดการเรียนการสอน ผลการศึกษาพบว่า การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ช่วยเพิ่มทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณอย่างมีวิจารณญาณของผู้เรียนได้ในระดับหนึ่ง โดยกระบวนการสอนช่วยเปิดโอกาสให้ผู้เรียนเกิดการถกเถียงอภิปราย แสดงความคิดเห็นและ แลกเปลี่ยนความคิดเห็น ตลอดจนเสริมสร้างวิจารณญาณในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณข้อความ นอกจากนี้ ผู้วิจัยยังได้เสนอแนะว่า การสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่เหมาะสมสำหรับผู้เรียนใน

ระดับมัธยมศึกษาตอนปลายจะต้องมีการปรับสื่อการสอนให้เหมาะสมและระวังในเรื่องการวางแผนการบริหารจัดการชั้นเรียนให้ดีพอและการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับเนื้อหาวิชาต่าง ๆ และทักษะภาษาอื่น ๆ ได้

Samah (2019) ศึกษาผลการเปรียบเทียบวิธีการจดบันทึกสองรูปแบบที่มีต่อทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 จำนวน 3 ชั้นเรียนแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือแบบทดสอบการอ่าน ผลการวิจัยพบว่า ก่อนการทดสอบวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวไม่พบความแตกต่างที่มีนัยสำคัญระหว่างค่าเฉลี่ยคะแนนทั้ง 3 กลุ่มในการทดสอบวัดความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ แต่การวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียวพบว่า มีความแตกต่างที่มีนัยสำคัญระหว่างคะแนนทั้ง 3 ในกลุ่มการทดสอบทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณหลังการทดสอบ เมื่อเปรียบเทียบคะแนนหลังการสอบแสดงให้เห็นว่านักเรียนในแต่ละกลุ่มทดลองมีคะแนนสูงกว่าในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญ ($t=3.90, p<0.05$; $t=5.03, p<0.05$ ตามลำดับ) และไม่มีความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างคะแนนเฉลี่ยของนักเรียนในกลุ่มทดลองทั้ง 2 กลุ่ม ($t=1.35, p>0.05$) ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าทั้งวิธีการจดบันทึกรูปแบบ Cornell Notes และ REAP มีผลอย่างมากต่อทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษา

จากการศึกษางานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ พบว่า ผู้วิจัยเลือกใช้วิธีการจัดการเรียนรู้หรือกิจกรรมที่แปลกใหม่ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน ทำให้นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณตามวัตถุประสงค์ที่ตั้งไว้ และนักเรียนมีความพึงพอใจต่อวิธีการจัดการเรียนรู้หรือกิจกรรมที่ผู้วิจัยนำมาใช้สำหรับการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบขั้นบันได 3 ชั้นของ Jacob's Ladder เพราะเป็นวิธีการสอนที่น่าสนใจแปลกใหม่ และเลือกใช้อ่านสื่อออนไลน์ในการพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เนื่องจากเป็นสื่อที่เข้าถึงได้ง่ายและใกล้ชิดกับตัวนักเรียนมากที่สุด

5.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านบทอ่านออนไลน์

5.2.1 งานวิจัยในประเทศ

ปวีณสุตา ชัยนการ (2562) ได้ศึกษาการพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจาร์ณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสื่อออนไลน์ การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณสื่อออนไลน์อย่างมีวิจาร์ณญาณก่อนและหลังได้รับการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสื่อออนไลน์ และศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธี สื่อออนไลน์ กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวนนักเรียน 20 คน ผลการวิจัยพบว่า 1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณสื่อออนไลน์อย่างมีวิจาร์ณญาณโดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธี สื่อออนไลน์ หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.052. ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีสื่อออนไลน์ โดยภาพรวม นักเรียนมีระดับความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยใช้วิธี สื่อออนไลน์ อยู่ในระดับมากที่สุด

ขวัญเกื้อ แสงแก้ว (2565) ได้ศึกษาการพัฒนาสื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา มัธยมศึกษาสมุทรสาคร สมุทรสงคราม มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) พัฒนาสื่อส่งเสริมทักษะการอ่านให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 80/80 2) เปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านของนักเรียน ระหว่างก่อนเรียนและหลังเรียน 3) ศึกษาความพึงพอใจของครูภาษาไทยต่อการสอนโดยใช้สื่อส่งเสริมทักษะการอ่าน 4) ศึกษาความพึงพอใจของนักเรียน กลุ่มตัวอย่างคือครูผู้สอนวิชาภาษาไทย จำนวน 28 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 129 คน ผลการวิจัยพบว่า 1) สื่อส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์ มี ประสิทธิภาพ 80.03/ 81.63 2) ผลสัมฤทธิ์ด้านทักษะการอ่านเพื่อความเข้าใจ คติวิเคราะห์หลังเรียนสูงกว่าก่อน เรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 3) ความพึงพอใจของครูอยู่ในระดับมาก 4) ความพึงพอใจของนักเรียน อยู่ในระดับมาก องค์ความรู้จากงานวิจัยนี้พบว่า สื่อการจัดการเรียนรู้มีความสำคัญมากในการส่งเสริมทักษะการอ่านเพื่อ ความเข้าใจ คติวิเคราะห์ของนักเรียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งสื่อที่ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เนื้อเรื่องเหมาะสมกับวัยและ ความสนใจ และเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวันของนักเรียน ช่วยให้สื่อน่าสนใจมากขึ้น ตลอดจนสื่อช่วยครูให้มีเครื่องมือในการจัดการเรียนการสอนได้สะดวกยิ่งขึ้น

สุนิษา แสงอุ่น (2566) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือจากสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจาร์ณญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 การวิจัยครั้งนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อ 1) สร้างและประเมินประสิทธิภาพของ

กิจกรรมการเรียนรู้ โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือจากสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมี วิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพตามเกณฑ์ 75/75 2) เปรียบเทียบความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณก่อนและหลังเรียนที่เรียนด้วย กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือจากสื่อสังคมออนไลน์ 3) ศึกษาความพึงพอใจที่มีต่อการเรียน ด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือจากสื่อสังคมออนไลน์ เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ดำเนินการวิจัย กลุ่มตัวอย่างในการวิจัย คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 40 คน ผลการวิจัย พบว่า 1) กิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือจากสื่อสังคมออนไลน์ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ซึ่งมีความเหมาะสมของกิจกรรมและแผนการเรียนรู้ระดับมากที่สุด และมีประสิทธิภาพ เท่ากับ 77.22/77.36 ซึ่งเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดไว้ 2) นักเรียนมีความสามารถด้านการอ่านอย่างมี วิจารณ์ญาณสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ 3) นักเรียนมีความพึงพอใจ ต่อการเรียนด้วยกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือจากสื่อสังคมออนไลน์ภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด

5.3 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder

5.3.1 งานวิจัยต่างประเทศ

Tamra (2007) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องผลกระทบของโครงการความเข้าใจในการอ่านอย่างมี วิจารณ์ญาณบันไดของ Jacob's Ladder เกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณและ ทักษะการคิดเชิงวิจารณ์ขั้นที่ 3 ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4,5 ในโรงเรียนชนบท กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนจำนวน 495 มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบของความเข้าใจในการอ่านอย่างมี วิจารณ์ญาณของเจacobในเรื่อง และทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณเชิงวิจารณ์ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนชนบท ผลการวิจัยพบว่า ความเข้าใจในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ บันไดของเจacobเกี่ยวกับความเข้าใจในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณและการวิจารณ์ของนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 3, 4 และ 5 ในโรงเรียน โครงการความเข้าใจในการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณบันได ของ Jacob's Ladder ถูกเขียนขึ้นเป็นหลักสูตรที่มุ่งเน้นไปที่นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 โครงการนี้มุ่งเน้นไปที่การสอนการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณแบบนั่งร้านตั้งแต่ ทักษะการคิดระดับล่างไปจนถึงระดับสูงกว่า โดยเน้นการคิดระดับสูงกว่าและการวิเคราะห์ข้อความ

Dalton และ Proctor (2008) ได้ศึกษาผลของการใช้บทอ่านดิจิทัลที่ออกแบบอย่างมี ประสิทธิภาพต่อการเรียนรู้ของนักเรียน พวกเขาพบว่าบทอ่านดิจิทัลที่มีการออกแบบอย่างรอบคอบ

สามารถเพิ่มความเข้าใจในการอ่านและการเรียนรู้คำศัพท์ของผู้เรียนได้อย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะอย่างยิ่งเมื่อมีการผสมผสานสื่อมัลติมีเดียและเครื่องมือสนับสนุนการอ่านเข้าไปในบทเรียน เช่น การใช้เสียงอ่าน ภาพประกอบที่เคลื่อนไหวได้ และพจนานุกรมออนไลน์ที่เชื่อมโยงกับเนื้อหา นอกจากนี้พวกเขายังพบว่าบทอ่านดิจิทัลช่วยให้ผู้เรียนสามารถปรับแต่งการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับความต้องการของตนเองได้ดีขึ้น เช่น การปรับขนาดตัวอักษร การเลือกฟังเสียงอ่าน หรือการเข้าถึงข้อมูลเพิ่มเติมตามความสนใจ ซึ่งส่งผลให้ผู้เรียนมีความมั่นใจในการอ่านมากขึ้นและสามารถเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในกลุ่มผู้เรียนที่มีความสามารถในการอ่านที่แตกต่างกัน

Chen et al. (2014) ได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับการใช้ระบบการอ่านดิจิทัลที่มีกลไกการเรียนรู้แบบกำกับตนเองในการสอนภาษาอังกฤษ ผลการวิจัยพบว่า การอ่านออนไลน์ช่วยเพิ่มแรงจูงใจและการมีส่วนร่วมของผู้เรียนอย่างมีนัยสำคัญ โดยเฉพาะในกลุ่มที่มีความสามารถในการอ่านต่ำ ระบบที่พวกเขาพัฒนาขึ้นช่วยให้ผู้เรียนสามารถทำเครื่องหมายไฮไลต์ และเพิ่มบันทึกย่อลงในบทอ่านได้ซึ่งช่วยส่งเสริมการคิดวิเคราะห์และการจดจำเนื้อหา นอกจากนี้ระบบยังมีการติดตามความก้าวหน้าของผู้เรียนและให้ข้อมูลย้อนกลับแบบทันที ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถประเมินและปรับปรุงการเรียนรู้ของตนเองได้อย่างต่อเนื่อง ผลการวิจัยยังแสดงให้เห็นว่าการใช้ระบบนี้ช่วยพัฒนาทักษะการอ่านภาษาอังกฤษของผู้เรียนได้ดีกว่าการอ่านแบบดั้งเดิม โดยเฉพาะในด้านความเข้าใจเนื้อหาและการจดจำคำศัพท์

กล่าวโดยสรุปจากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสรุปได้ว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ คือ ทักษะที่ต้องอาศัยดุลยพินิจความรู้ และประสบการณ์เดิมของผู้อ่านเป็นพื้นฐานในการวิเคราะห์ เนื้อหาสาระอย่างลึกซึ้ง ต้องใช้ดุลยพินิจพิจารณาคุณค่าเรื่องที่อ่าน โดยการตีความ วิเคราะห์และสังเคราะห์อย่างมีเหตุผล สามารถแยกแยะประเด็นข้อคิดเห็น และข้อเท็จจริงได้ ประเมินคุณค่าของเนื้อหาสาระ ตลอดจนนำประโยชน์จากการอ่านไปใช้ในชีวิตประจำวันได้ มีความสำคัญเป็นเครื่องมือแสวงหาความรู้ต่อการพัฒนาสติปัญญา พัฒนาตนเองให้มีความรู้มากกว่าผู้อื่น ทักษะการคิดวิเคราะห์และวิจารณญาณ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพชีวิตรวมถึงเป็นเครื่องมือในการพัฒนาระบบต่าง ๆ ของสังคม โดยเฉพาะในปัจจุบันที่ผู้คนสามารถเข้าถึงข้อมูลข่าวสารได้โดยง่าย และชี้ให้เห็นว่า วิธีสอนอ่านเป็นวิธีสำคัญในการพัฒนาการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ การประยุกต์แนวคิด Jacob's Ladder สำหรับการพัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ การอ่านอย่างละเอียด การคิดเชิงวิพากษ์และการวิเคราะห์ การสืบเสาะและตั้งคำถาม การคิดสะท้อน การสังเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ และการประเมินตนเองและการปรับปรุง ในงานวิจัยนี้ ผู้วิจัยจะนำแนวคิดดังกล่าวมาใช้เป็นกรอบในการออกแบบกิจกรรมการเรียนการสอน โดยใช้บทอ่านจากสื่อออนไลน์เป็นเนื้อหาหลักทั้งนี้เพื่อพัฒนาการอ่าน

อย่างมีวิจารณญาณให้กับผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษา การพัฒนา
ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจาก
สื่อออนไลน์ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

บทที่ 3

วิธีการดำเนินการวิจัย

การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยมีวัตถุประสงค์ คือ

1. เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยประยุกต์แนวคิดของ ของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์
2. เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยมี 4 ขั้นตอนดังนี้

1. ขั้นเตรียมวิจัย
2. ขั้นสร้างเครื่องมือ
3. ขั้นดำเนินการวิจัย
4. การวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียมการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากรที่ใช้ศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มโรงเรียนเครือข่ายสถานศึกษาเมือง 3 อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร จำนวน 2 โรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร จำนวนนักเรียน 20 คน และ โรงเรียนชุมชนบ้านนาชะอัง จำนวนนักเรียน 20 คน รวมจำนวนนักเรียนทั้งหมด 40 คน

1.2 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาในครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร อำเภอเมืองชุมพร จังหวัดชุมพร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวนนักเรียน 20 คน ใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งกลุ่ม (Cluster random sampling)

2. ตัวแปรที่ศึกษา

2.1 **ตัวแปรต้น** การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์

2.2 ตัวแปรตาม

- 1) ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ
- 2) ความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อรูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยบันได 3 ชั้น ของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์

3. แบบแผนที่ใช้วิจัย

การวิจัยเรื่องการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 เป็นการวิจัยเชิงทดลองซึ่งมีแบบแผนการวิจัยแบบ The One group Pretest – Posttest Design (มาเรียม นิลพันธุ์, 2553) ซึ่งมีแบบแผนวิจัยดังภาพที่

สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
T ₁	X	T ₂

ภาพที่ 2 แบบแผนในการวิจัย The One group Pretest – Posttest Design

เมื่อ

T₁ แทน การทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์

X แทน การทดลองจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder

T₂ แทน การทดสอบหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ด้วยแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์

4. เครื่องมือที่ใช้วิจัย

เครื่องมือที่ใช้วิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง

2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ใช้การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์เป็นปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์

ขั้นที่ 2 ขั้นการสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือ

ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ดังนี้

1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่จัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ ซึ่งมีขั้นตอนการสร้าง ดังนี้

1.1 ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย เพื่อวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 และหลักสูตรสถานศึกษากลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย โรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร

1.2 ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อเป็นแนวทางในการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้

1.3 ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสอนอ่านโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder

1.4 ศึกษาเอกสาร หนังสือ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแผนการจัดการเรียนรู้ เรื่องการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ และคัดเลือกสื่อนำมาเป็นบทอ่านในแผนการจัดการเรียนรู้

1.5 กำหนดโครงสร้างของแผนการจัดการเรียนรู้ ประกอบด้วยมาตรฐานการเรียนรู้ ตัวชี้วัด จุดประสงค์การเรียนรู้ สาระสำคัญ สาระการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ การวัดผลประเมินผล

1.6 สร้างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ที่จัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง รวม 10 ชั่วโมง ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 4 แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder จากสื่อออนไลน์ที่จัดการเรียนรู้การสอนอ่านโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

แผนการจัดการเรียนรู้	เนื้อหา	จำนวนชั่วโมง
1	การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ	2
2	การอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ	2
3	การอ่านเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณญาณ	2
4	การอ่านคำประพันธ์อย่างมีวิจารณญาณ	2
5	การอ่านคำประพันธ์อย่างมีวิจารณญาณ	2
รวม		10

1.7 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ตรวจสอบความถูกต้อง แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

1.8 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ แล้วให้ผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน (ดังรายนามในภาคผนวก ก) ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการสอน และด้านการวัดผลและประเมินผล เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยนำผลการประเมินมาวิเคราะห์หาค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Item Objective Congruence: IOC) ระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558) ดังนี้

+1 หมายถึงแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล

0 หมายถึงไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล

-1 หมายถึงแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล

จากนั้นนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณค่า IOC จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องของจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล

ΣR คือ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้เมื่อนำผลการพิจารณาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

ผลการประเมินแผนการจัดการเรียนรู้ในการวิจัยนี้มีค่า IOC เท่ากับ 0.67 – 1.00 หมายความว่าแผนการจัดการเรียนรู้สามารถใช้ได้

1.9 นำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่จัดการเรียนรู้รูปแบบการสอนอ่านโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มาปรับปรุงตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีข้อแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ตารางที่ 5 ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในการปรับปรุงแผนการจัดการเรียนรู้

ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการแก้ไขของผู้วิจัย
แก้ไขในส่วนของวัตถุประสงค์ และสาระสำคัญ	- ปรับปรุงการเขียนวัตถุประสงค์ให้มีความชัดเจนและสอดคล้องกับหัวข้อวิจัยมากขึ้น - ได้เพิ่มเติมสาระสำคัญให้ครอบคลุมตามมาตรฐาน และตัวชี้วัดของหลักสูตร
แก้ไขเนื้อหาที่ใช้ในการจัดการเรียนรู้	ปรับปรุงเนื้อหาในแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และหัวข้องานวิจัย
ตรวจสอบคำผิดและการใช้ภาษา	ผู้วิจัยได้ตรวจสอบการใช้ภาษาและแก้ไขคำผิดตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว

1.10 นำแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว ไปใช้ (Try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านนาชะอัง จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง เพื่อพิจารณาความเหมาะสมของการใช้แผนการจัดการเรียนรู้ ผลการทดลองใช้ พบว่า ควรปรับเวลาในบางกิจกรรมให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

1.11 นำแผนการจัดการเรียนรู้ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปใช้กับกลุ่มตัวอย่าง

2. แบบวัดผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

แบบวัดผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ เป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ ผู้วิจัยได้ดำเนินการสร้างตามขั้นตอน ดังนี้

2.1. ศึกษาหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น สาระการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ และหลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร

2.2 ศึกษาทฤษฎี หลักการ และวิธีการสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

2.3 ผู้วิจัยกำหนดโครงสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ จำนวน 30 ข้อ โดยผู้วิจัยได้สร้างข้อสอบเพื่อสำหรับการคัดเลือกข้อสอบที่มีคุณภาพ ตามโครงสร้างที่กำหนดดังต่อไปนี้

ตารางที่ 6 โครงสร้างแบบวัดผลสัมฤทธิ์ความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

เนื้อหา	ตัวชี้วัด	การวิเคราะห์	การสังเคราะห์	การประเมินค่า	รวม (ข้อ)
1. การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ	ท 1.1 ม.3/2-8	3	2	2	7
2. การอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ	ท 1.1 ม.3/2-8	3	2	2	7
3. การอ่านเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณญาณ	ท 1.1 ม.3/2-8	3	2	3	8
4. การอ่านคำประพันธ์อย่างมีวิจารณญาณ	ท 1.1 ม.3/1-8	3	2	3	8
	รวม (ข้อ)	12	8	10	30

2.3 สร้างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 แบบปรนัย ชนิดตัวเลือก 4 ตัวเลือก จำนวน 45 ข้อ ให้ตรงกับตารางวิเคราะห์ข้อสอบ

2.4 เสนอแบบทดสอบที่สร้างขึ้นต่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องด้านเนื้อหาและภาษา

2.5 นำแบบทดสอบที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์แล้วเสนอผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการสอน และด้านการวัดผลประเมินผลเพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความเหมาะสมของตัวเลือกที่ใช้แล้วนำผลการประเมินมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่างข้อสอบกับจุดประสงค์การเรียนรู้ โดยกำหนดเกณฑ์ในการพิจารณา (มาเรียม นิลพันธุ์, 2558) ดังนี้

+1 หมายถึงแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล

0 หมายถึงไม่แน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล

-1 หมายถึงแน่ใจว่าแผนการจัดการเรียนรู้ไม่มีความสอดคล้องระหว่างจุดประสงค์เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล

จากนั้นนำความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญทั้ง 3 ท่าน มาคำนวณค่า IOC จากสูตร

$$IOC = \frac{\sum R}{N}$$

เมื่อ IOC คือ ดัชนีความสอดคล้องของจุดประสงค์ เนื้อหา กิจกรรมการเรียนรู้ และการประเมินผล

$\sum R$ คือ ผลรวมของคะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ

N คือ จำนวนผู้เชี่ยวชาญทั้งหมด

ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่ามีความสอดคล้องกันในเกณฑ์ที่ยอมรับได้ เมื่อนำผลการพิจารณาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญมาคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง

แบบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณในการวิจัยนี้มีค่า IOC เท่ากับ 0.67 – 1.00 หมายความว่าแบบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณสามารถใช้ได้

2.6 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ โดยมีข้อแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ ดังนี้

ตารางที่ 7 ข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญในการปรับปรุงแบบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมี วิจารณ์ญาณ

ข้อเสนอแนะ	การดำเนินการแก้ไขของผู้วิจัย
แก้ไขในส่วนข้อคำถามในแบบวัดผลสัมฤทธิ์	- ปรับปรุงข้อคำถามให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์ให้สอดคล้องกับแผนการจัดการ เรียนรู้มากยิ่งขึ้น - ได้เพิ่มเติมข้อคำถามให้ครอบคลุมและ สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัด ปรับปรุงแก้ไขคำตอบในบางข้อ ที่อาจทำให้ สับสนในการตอบคำถามมากจนเกินไป
ตรวจสอบคำผิดและการใช้ภาษา	ผู้วิจัยได้ตรวจสอบการใช้ภาษาและแก้ไขคำผิด ตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว

2.7 นำแบบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญแล้ว นำไปทดลองใช้ (Try Out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนบ้านนาชะอัง จำนวน 20 คน ซึ่งเป็นห้องที่มีความใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง ที่เรียนเรื่องการอ่านอย่างมี วิจารณ์ญาณแล้ว เพื่อหาคุณภาพของแบบทดสอบ

2.8 นำผลการทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์มาปรับปรุงแก้ไข แล้วนำแบบทดสอบมาวิเคราะห์หาค่าความยากง่าย (p) โดยมีเกณฑ์กำหนดค่าความยากง่ายคือ 0.20 – 0.80 และอำนาจจำแนก (r) โดยใช้เกณฑ์ค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 ขึ้นไปถือว่าแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์จำแนกนักเรียนเก่งและอ่อนได้ดี โดยมีผลดังนี้

2.8.1 ค่าความยากง่าย (P) คือสัดส่วนระหว่างจำนวนผู้ตอบแบบทดสอบถูกในแต่ละข้อต่อจำนวนผู้เข้าสอบทั้งหมด โดยมีค่าความยากง่าย (p) รายข้ออยู่ระหว่าง 0.50 - 0.80

2.8.2 ค่าอำนาจจำแนก (r) คือตรวจสอบว่าแบบทดสอบสามารถจำแนกนักเรียนเก่งและนักเรียนอ่อนได้ดีเพียงใด โดยมีค่าอำนาจจำแนกตั้งแต่ 0.20 – 0.60

2.9 นำแบบทดสอบจำนวน 30 ข้อที่ผ่านการคัดเลือกตามเกณฑ์ความยากง่ายและอำนาจจำแนก มาวิเคราะห์หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยใช้สูตร KR-20 ของ Kuder-Richardson (มาเรียม นิลพันธ์, 2558: 182) ผลการวิเคราะห์พบว่าแบบทดสอบมีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.86 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้และเหมาะสมสำหรับการนำไปใช้ในการวิจัย

2.10 หลังจากได้แบบทดสอบที่มีคุณภาพตามเกณฑ์ที่กำหนด ผู้วิจัยได้นำแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ไปใช้กับกลุ่มตัวอย่างในการวิจัย โดยใช้เป็นแบบทดสอบก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนต่อไป

3. แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการอ่านอย่างมีวิจารณด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับสื่อออนไลน์ที่มีขั้นตอนการสร้างและหาคุณภาพของแบบสอบถาม ดังนี้

3.1 ศึกษาวิธีการสร้างแบบสอบถามความคิดเห็นจากเอกสาร ตำรา และงานวิจัยต่าง ๆ ซึ่งเป็นแบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ และข้อเสนอแนะเป็นคำถามปลายเปิด

3.2 สร้างแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการสอนอ่านโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder โดยใช้จากสื่อออนไลน์ เป็นแบบสอบถามมาตราประมาณค่า (Rating Scale) มี 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert คือ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนนเป็น 5, 4, 3, 2 และ 1 ประกอบด้วยความคิดเห็นของนักเรียน 2 ด้าน คือ 1) การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder 2) การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ ซึ่งคำถามที่ใช้มีการกำหนดค่าคะแนน 5 ระดับ (Likert, 1932 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ดังนี้

ระดับคะแนน	5	เห็นด้วยมากที่สุด
ระดับคะแนน	4	เห็นด้วยมาก
ระดับคะแนน	3	เห็นด้วยปานกลาง
ระดับคะแนน	2	เห็นด้วยน้อย
ระดับคะแนน	1	เห็นด้วยน้อยที่สุด

แปลความหมายของค่าเฉลี่ยความคิดเห็นที่วัดได้กำหนดเกณฑ์ที่ใช้โดยพิจารณาค่าระดับความคิดเห็น (Likert, 1932 อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2556) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย	4.51 – 5.00	เห็นด้วยมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย	3.51 – 4.50	เห็นด้วยมาก
ค่าเฉลี่ย	2.51 – 3.50	เห็นด้วยปานกลาง
ค่าเฉลี่ย	1.51 – 2.50	เห็นด้วยน้อย
ค่าเฉลี่ย	1.00 – 1.50	เห็นด้วยน้อยที่สุด

3.3 เสนอแบบสอบถามความคิดเห็นให้อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ตรวจสอบความถูกต้องของภาษา

3.4 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแก้ไขแล้ว เสนอผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน ได้แก่ ด้านเนื้อหา ด้านการสอน และด้านวัดผลประเมินผล ตรวจสอบความถูกต้องเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาแล้วนำไปหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ค่าดัชนีความสอดคล้องตั้งแต่ 0.5 ขึ้นไป ถือว่าอยู่ในเกณฑ์ที่ยอมรับได้

ผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญได้ค่าดัชนีความสอดคล้องเท่ากับ 1.00 โดยแบบสอบถามนี้มีค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ระหว่าง 0.67 – 1.00 หมายความว่าแบบสอบถามสามารถใช้ได้

3.5 นำแบบสอบถามความคิดเห็นที่ปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน จำนวน 20 คนเพื่อหาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟาครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient; α) (ทิพย์สิริ กาญจนวาสี และศิริชัย กาญจนวาสี, 2564) ด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปมีค่าเท่ากับ 0.94 แสดงว่าแบบสอบถามสามารถนำไปใช้ได้

ขั้นที่ 3 ขั้นตอนการวิจัย

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัยและเก็บข้อมูล มีลำดับขั้นตอน ดังนี้

1. **ขั้นก่อนทดลอง** ทดสอบก่อนการจัดการเรียนรู้ (Pretest) กับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง เพื่อวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ เป็นแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น แบบปรนัยชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ โดยใช้เวลา 50 นาที

2. **ขั้นทดลอง** ดำเนินการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder การสอนอ่านตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้นจำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง

3. **ขั้นหลังทดลอง** หลังเสร็จการดำเนินการทดลอง ผู้วิจัยนำแบบทดสอบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ หลังการจัดการเรียนรู้ (Posttest) ทดสอบ กลุ่มตัวอย่าง เป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ ใช้เวลา 50 นาที ซึ่งเป็นข้อสอบชุดเดียวกับก่อนการจัดการเรียนรู้แต่สลับข้อและตัวเลือก จากนั้นให้นักเรียน ตอบแบบสอบถามความคิดเห็นที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ตรวจสอบผลการทดสอบและตรวจสอบผลแบบสอบถามความคิดเห็นแล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยวิธีทางสถิติ

ขั้นที่ 4 ขั้นการวิเคราะห์ข้อมูลและตรวจสอบสมมติฐาน

ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลตามระเบียบวิจัย ดังต่อไปนี้

1. วิเคราะห์คะแนนวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนที่จัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ก่อนการจัดการเรียนรู้และหลังการจัดการเรียนรู้ โดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) การทดสอบค่าทีแบบไม่เป็นอิสระต่อกัน (t - test dependent)

2. วิเคราะห์แบบสอบถามความคิดเห็นการจัดการเรียนรู้ของนักเรียนกลุ่มตัวอย่างการวิจัย โดยใช้ค่าเฉลี่ย (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

งานวิจัย เรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ ผู้วิจัยของแบ่งการนำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลออกเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์

ส่วนที่ 2 ผลการศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์

ส่วนที่ 1 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์

ผู้วิจัยนำผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ หลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder มาวิเคราะห์ข้อมูล พบว่า ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน โดยการทดสอบค่า t แบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน (dependent) ผลการวิเคราะห์แสดงในตารางดังนี้

ตารางที่ 8 ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยใช้การประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

การทดลอง	N	คะแนนเต็ม	M	SD	t	df	p
ก่อนการจัดการเรียนรู้	20	30	14.10	4.05	4.57	19	.000
หลังการจัดการเรียนรู้	20	30	24.00	3.45			

จากตารางที่ 8 ผลการวิเคราะห์พบว่า คะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย (*M*) เท่ากับ 14.1 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) เท่ากับ 4.05 ในขณะที่คะแนนหลังการจัดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ย (*M*) เท่ากับ 24.0 คะแนน และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (*SD*) เท่ากับ 3.45

เมื่อทำการทดสอบความแตกต่างของค่าเฉลี่ยคะแนนก่อนและหลังเรียนด้วยการทดสอบค่าที่พบว่า ค่า *t* เท่ากับ 4.57 *df* เท่ากับ 19 *p* เท่ากับ .000 แสดงให้เห็นว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 หลังการจัดการเรียนรู้สูงกว่าก่อนการจัดการเรียนรู้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ผลการวิเคราะห์นี้สอดคล้องกับสมมติฐานการวิจัยที่ตั้งไว้ แสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ส่วนที่ 2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ โดยใช้แบบสอบถามความคิดเห็น แบบมาตราประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ตามแนวคิดของ Likert ตั้งผลการวิเคราะห์แสดงในตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์

รายการ	ค่าเฉลี่ย (<i>M</i>)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (<i>SD</i>)	ระดับ ความคิดเห็น
การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ แนวคิด ของ Jacob's Ladder			
1 นักเรียนเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ แนวคิดของ Jacob's Ladder	4.55	.51	มากที่สุด
2 นักเรียนเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้	4.60	.50	มากที่สุด
3 นักเรียนสามารถนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้	4.75	.44	มากที่สุด
4 การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ แนวคิดของ Jacob's Ladder มีประโยชน์ต่อผู้เรียน	4.75	.44	มากที่สุด
5 การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ แนวคิดของ Jacob's Ladder สามารถช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้	4.60	.50	มากที่สุด
6 การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ แนวคิดของ Jacob's Ladder มีประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.65	.49	มากที่สุด
7 การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ แนวคิดของ Jacob's Ladder ทำให้ผลการเรียนดีขึ้น	4.65	.49	มากที่สุด
การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์			
8. นักเรียนเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์	4.85	.36	มากที่สุด
9. นักเรียนเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์	4.95	.22	มากที่สุด
10. นักเรียนสามารถนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ไปประยุกต์ใช้ได้	4.70	.47	มากที่สุด
11. การจัดการเรียนรู้ ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	4.55	.51	มากที่สุด

รายการ	ค่าเฉลี่ย (<i>M</i>)	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน (<i>SD</i>)	ระดับ ความคิดเห็น
12 การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ สามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้	4.55	.51	มากที่สุด
13 การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้	4.50	.51	มาก
14. การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ฝึกให้นักเรียน วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า	4.85	.36	มากที่สุด
15. การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ ช่วยให้นักเรียนตัดสินใจหรือประเมินค่าได้อย่างมีเหตุผล	4.65	.49	มากที่สุด
16. การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้สอนกับการอ่านประเภทอื่น ๆ ได้	4.60	.50	มากที่สุด
รวม	4.67	.13	มากที่สุด

จากตารางที่ 9 พบว่าความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ มีค่าเฉลี่ยรวมเท่ากับ 4.67 ($SD = 0.13$) ซึ่งอยู่ในระดับมากที่สุด เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า

1. ด้านการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุด โดยเฉพาะในประเด็น “นักเรียนสามารถนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้” และ “การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder มีประโยชน์ต่อผู้เรียน” ซึ่งมีค่าเฉลี่ยสูงสุดเท่ากัน ($M = 4.75, SD = 0.44$)

2. ด้านการจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ นักเรียนมีความพึงพอใจในระดับมากที่สุดเช่นกัน โดยประเด็นที่มีระดับความคิดเห็นมากที่สุดคือ “นักเรียนเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์” ($M = 4.95, SD = 0.22$)

นอกจากการประเมินความคิดเห็นผ่านแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้เปิดโอกาสให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมในแบบสอบถามปลายเปิด ซึ่งมีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. ด้านเนื้อหาและบทอ่าน

“การเลือกบทอ่านที่หลากหลายทำให้ไม่น่าเบื่อ และได้ฝึกทักษะการอ่านที่แตกต่างกัน”

(นักเรียนคนที่ 7)

“บทอ่านจากสื่อออนไลน์ทำให้เข้าใจง่ายและเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันได้ดี”

(นักเรียนคนที่ 3)

“เนื้อหาที่เรียนมีความทันสมัยและน่าสนใจ ทำให้อยากติดตามอ่านต่อ”

(นักเรียนคนที่ 15)

2. ด้านกระบวนการเรียนรู้

“การใช้แนวคิด Jacob's Ladder ช่วยให้คิดเป็นขั้นตอนและวิเคราะห์บทอ่านได้ดีขึ้น”

(นักเรียนคนที่ 12)

“กิจกรรมการเรียนรู้มีความหลากหลาย ทำให้ไม่รู้สึกเบื่อ และได้ฝึกทักษะหลายด้าน”

(นักเรียนคนที่ 5)

“การทำงานกลุ่มช่วยให้ได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและเรียนรู้จากเพื่อน ๆ”

(นักเรียนคนที่ 9)

3. ด้านประโยชน์ที่ได้รับ

“ทำให้นักเรียนสนใจในการอ่านมากยิ่งขึ้นค่ะ”

(นักเรียนคนที่ 1)

“ได้พัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล”

(นักเรียนคนที่ 18)

“สามารถนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน โดยเฉพาะการอ่านข่าวสารออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณ”

(นักเรียนคนที่ 6)

จากความคิดเห็นเพิ่มเติมของนักเรียน สะท้อนให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ช่วยสร้างความสนใจและกระตุ้นการเรียนรู้ของนักเรียนได้เป็นอย่างดี ผลการวิเคราะห์ทั้งหมดแสดงให้เห็นว่าการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์สามารถพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ผลการวิจัยแสดงให้เห็นถึงประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ในการพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยพบว่าคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สะท้อนให้เห็นถึงพัฒนาการที่ชัดเจนในทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน นอกจากนี้นักเรียนยังแสดงความคิดเห็นในระดับที่ดี มากต่อวิธีการจัดการเรียนรู้นี้ โดยเห็นว่าเป็นประโยชน์ สามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้และช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ได้อย่างมีประสิทธิภาพ บทอ่านจากสื่อออนไลน์ยังช่วยกระตุ้นความสนใจและเชื่อมโยงกับชีวิตประจำวันได้เป็นอย่างดี ทำให้การเรียนรู้มีความน่าสนใจและมีประสิทธิภาพมากขึ้น

เมื่อพิจารณาความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและความคิดเห็นของนักเรียน พบว่ามีความเชื่อมโยงที่น่าสนใจ นักเรียนที่มีพัฒนาการด้านผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านที่ดีขึ้นมักจะมีความคิดเห็นในเชิงบวกต่อวิธีการจัดการเรียนรู้ในขณะเดียวกัน นักเรียนที่แสดงความชื่นชอบและกระตือรือร้นต่อวิธีการสอนตั้งแต่ต้นก็มีแนวโน้มที่จะแสดงพัฒนาการที่ดีในด้านทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ความสัมพันธ์นี้อาจสะท้อนให้เห็นว่าเมื่อนักเรียนรู้สึกพึงพอใจและเห็นประโยชน์ของวิธีการเรียนรู้ พวกเขาจะมีแรงจูงใจในการพัฒนาทักษะมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้น ในทางกลับกันการที่นักเรียนเห็นความก้าวหน้าในทักษะการอ่านของตนเองก็อาจส่งผลให้มีทัศนคติที่ดีต่อวิธีการจัดการเรียนรู้ ความสัมพันธ์นี้ชี้ให้เห็นถึงความสำคัญของการสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่ดีและน่าสนใจ ซึ่งไม่เพียงแต่จะช่วยพัฒนาทักษะของนักเรียน แต่ยังสร้างทัศนคติที่ดีต่อการเรียนรู้อีกด้วย

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ กลุ่มตัวอย่าง คือนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร อำเภอมือซุมพร จังหวัดชุมพร ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2566 จำนวนนักเรียน 20 คน ใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย โดยใช้ห้องเรียนเป็นหน่วยสุ่ม (Cluster random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วย 1. แผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ จำนวน 5 แผน แผนละ 2 ชั่วโมง 2. แบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ใช้การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์เป็นปรนัย 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ 3. แบบสอบถามของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าเฉลี่ย (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการทดสอบค่าที่แบบกลุ่มตัวอย่างไม่เป็นอิสระต่อกัน (Dependent Sample t-test)

สรุปผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ ดังนี้

1. คะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยการใช้การประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder หลังการจัดการเรียนรู้ ($M = 24, SD = 3.45$) สูงกว่าก่อนจัดการเรียนรู้ ($M = 14.1, SD = 4.05$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2. ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ แบบสอบถามมีค่าเฉลี่ยรวม 4.67 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 0.13 ซึ่งแสดงให้เห็นว่านักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความคิดเห็นต่อการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์อยู่ในระดับมากที่สุด

อภิปรายผลการวิจัย

งานวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 สามารถนำมาอภิปรายผลได้ ดังนี้

1. ผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 หลังจากได้รับการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ โดยการจัดการเรียนรู้ทำให้บรรยากาศในห้องเรียนมีความน่าสนใจกว่าการจัดการเรียนรู้แบบเดิมซึ่งทำให้ผู้เรียนอ่านบทอ่านได้อย่างมีวิจารณญาณซึ่งนำไปสู่การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Stambaugh และ Chandler (2012) ที่พบว่าการใช้แนวคิด Jacob's Ladder ในการสอนอ่านช่วยพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงและความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนอาจเป็นผลมาจากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

การจัดลำดับความซับซ้อนของคำถาม แนวคิด Jacob's Ladder ใช้การตั้งคำถามที่เรียงลำดับจากง่ายไปยาก โดยมีขั้นตอนการสอนอ่านอย่างมีวิจารณญาณ 6 ขั้น ได้แก่ การอ่านอย่างละเอียด การคิดเชิงวิพากษ์และการวิเคราะห์ การสืบเสาะและตั้งคำถาม การคิดสะท้อน การสังเคราะห์และการคิดสร้างสรรค์ และการประเมินตนเองและการปรับปรุง ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของ Bloom (Anderson & Krathwohl, 2001) ช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ การจัดลำดับคำถามนี้ช่วยให้นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดตั้งแต่ระดับพื้นฐานไปจนถึงระดับสูง ทำให้เกิดการพัฒนาทักษะการคิดอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของ Piaget (อ้างถึงใน อัครา เอิบสุขสิริ, 2557) ที่กล่าวว่านักเรียนในช่วงอายุ 11-15 ปี สามารถคิดอย่างมีเหตุผลกับสิ่งที่เป็นนามธรรมได้

การใช้บทอ่านจากสื่อออนไลน์ การนำเสนอเนื้อหาที่ทันสมัยและเกี่ยวข้องกับชีวิตประจำวัน ของนักเรียนช่วยเพิ่มแรงจูงใจในการเรียนรู้ สอดคล้องกับแนวคิดของ Prensky (2001) เกี่ยวกับการเรียนรู้ของ “Digital Natives” โดยการใช้สื่อออนไลน์ทำให้นักเรียนรู้สึกคุ้นเคยและเชื่อมโยงกับประสบการณ์ในชีวิตจริงได้ง่ายขึ้น นอกจากนี้ การนำเสนอข่าว บทความ เรื่องสั้น และคำประพันธ์ จากสื่อออนไลน์ยังช่วยกระตุ้นความสนใจและการมีส่วนร่วมของนักเรียน ทำให้บทเรียนมีความสนุกสนานและไม่น่าเบื่อ

การส่งเสริมการคิดวิเคราะห์ กระบวนการเรียนรู้ที่เน้นการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่าช่วยพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง ทำให้เกิดกระบวนการอ่านอย่างเป็นระบบมีประสิทธิภาพ ในการอ่านช่วยให้ผู้อ่านได้รับข้อมูลที่ถูกต้องครบถ้วน สอดคล้องกับงานวิจัยของ Paul และ Elder (2019) ที่เน้นความสำคัญของการคิดอย่างมีวิจารณญาณในการอ่าน การฝึกให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ อย่างเป็นระบบช่วยให้พวกเขาสามารถเข้าใจเนื้อหาได้ลึกซึ้งขึ้น และสามารถประเมินค่าสิ่งที่อ่านได้ อย่างมีประสิทธิภาพ

นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ทำให้นักเรียนเกิดความสนใจในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่นำไปสู่การจัดการเรียนรู้ที่แตกต่างจากปกติและรวมถึง การสร้างบรรยากาศในชั้นเรียนให้มีความน่าสนใจมากยิ่งขึ้นโดยการใช้กิจกรรมที่มีการตอบโต้กัน ระหว่างครูและนักเรียน มีการถามคำถามและแสดงความคิดเห็นและร่วมกันวิเคราะห์บทอ่าน และยังช่วยกระตุ้นให้นักเรียนแก้ไขปัญหา และลงมือปฏิบัติกิจกรรมอย่างเต็มความสามารถ รวมทั้งส่งเสริม การมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีระหว่างนักเรียนในการทำงานร่วมกัน ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ เอมอร์ เนียม น้อย (2550) ที่กล่าวว่าการอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นเครื่องมือสำคัญในการพัฒนาสติปัญญา ช่วยให้นักเรียนรู้จักคิดวิเคราะห์ ใช้เหตุผลในการแก้ปัญหา และตัดสินใจประเมินค่าสารต่าง ๆ ได้อย่าง ถูกต้อง

การจัดการเรียนรู้ในลักษณะนี้ยังเปรียบเสมือนการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นผู้เรียนจะได้ พุดคุยแบ่งปันประสบการณ์ที่แตกต่างกัน โดยมีครูเป็นผู้กระตุ้นและอำนวยความสะดวกภายในชั้น เรียน เช่น ตั้งคำถาม หรือสร้างประเด็นต่าง ๆ ซึ่งสอดคล้องกับลักษณะของผู้อ่านที่ดีตามที่ วินดา พรหมเขต (2559) ได้กล่าวไว้ เช่น การมีความสนใจและติดตามอ่านอย่างสม่ำเสมอ การอ่านหนังสือที่ หลากหลาย การวิเคราะห์และวิจารณ์เรื่องที่อ่าน และการนำความรู้จากการอ่านไปใช้ใน ชีวิตประจำวัน จะเห็นได้ว่าการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ เป็นวิธีการที่มีประสิทธิภาพในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ ทางการอ่านของนักเรียน โดยช่วยพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูง กระตุ้นความสนใจ และส่งเสริมการ เรียนรู้ที่มีความหมาย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2. ความคิดเห็นของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ต่อการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์

ผลจากการวิจัยวัตถุประสงค์ที่ 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 มีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์อยู่ในระดับมากที่สุด ซึ่งอาจเป็นผลมาจากปัจจัยต่าง ๆ ดังนี้

ความหลากหลายของกิจกรรม การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบนี้ผสมผสานระหว่างการอ่าน การอภิปราย และการทำงานกลุ่ม ซึ่งช่วยตอบสนองต่อรูปแบบการเรียนรู้ที่แตกต่างกันของนักเรียน สอดคล้องกับทฤษฎีพหุปัญญาของ Gardner (2011) ที่เห็นว่าผู้เรียนแต่ละคนมีความสามารถที่หลากหลาย การจัดกิจกรรมที่หลากหลายจึงช่วยให้นักเรียนได้พัฒนาศักยภาพของตนเองอย่างเต็มที่

การเชื่อมโยงกับชีวิตจริง การใช้บทอ่านจากสื่อออนไลน์ช่วยให้นักเรียนเห็นความเกี่ยวข้องระหว่างการเรียนและชีวิตประจำวัน ซึ่งเป็นหลักการสำคัญของการเรียนรู้แบบ Authentic Learning (Herrington et al., 2014) การเรียนรู้ในลักษณะนี้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจและเห็นคุณค่าของสิ่งที่เรียน ทำให้สามารถนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตจริงได้ สอดคล้องกับ สุรรัตน์ อักษรกาญจน์ (2561) ที่กล่าวว่า การอ่านอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะระดับสูงที่ต้องอาศัยการฝึกฝนและพัฒนา

การเชื่อมต่อกับความรู้เดิมเป็นการนำความรู้ที่มีอยู่แล้วมาเชื่อมต่อกับความรู้ใหม่ เพื่อให้การอ่านของนักเรียนมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น โดยสอดคล้องกับ กนกกาญจน์ ยี่สุน (2566) กล่าวว่า การเชื่อมต่อกับความรู้เดิมเป็นขั้นตอนหลังการอ่านที่ให้นักเรียนเขียนสิ่งที่ได้เรียนรู้เพิ่มเติมจากความรู้เดิมที่มีอยู่แล้วและให้นักเรียนเป็นผู้คิดว่าเรื่องที่อ่านเชื่อมโยงหรือเคยมีประสบการณ์ในชีวิตประจำวันหรือไม่ ถ้าเชื่อมโยงมีวิธีแก้ไขปัญหอย่างไร ซึ่งเป็นการฝึกให้นักเรียนคิดอย่างมีเหตุผล เรียนรู้และเข้าใจตนเองและผู้อื่นได้เป็นอย่างดี

การส่งเสริมปฏิสัมพันธ์ กิจกรรมกลุ่มและการอภิปรายช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้แบบร่วมมือ สอดคล้องกับแนวคิดของ Vygotsky (1978) เกี่ยวกับการเรียนรู้ทางสังคม การทำงานร่วมกันช่วยให้นักเรียนได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็น พัฒนาทักษะทางสังคม และเรียนรู้จากกันและกัน ซึ่งสอดคล้องกับ สุรพล พยอมรัมย์ (2548) ที่กล่าวถึงความสำคัญของการสร้างสัมพันธ์ภาพที่ดีในการเรียนรู้

นอกจากนี้ การจัดการเรียนรู้ในรูปแบบนี้ยังช่วยพัฒนาทักษะการคิดขั้นสูงของนักเรียน โดยเฉพาะการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และประเมินค่า ซึ่งเป็นองค์ประกอบสำคัญของการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (สุรรัตน์ อักษรกาญจน์, 2561) การที่นักเรียนได้ฝึกทักษะเหล่านี้ผ่านบทอ่านที่

หลากหลายและเชื่อมโยงกับชีวิตจริง ทำให้เกิดความเข้าใจและเห็นคุณค่าของการอ่านอย่างมี วิจารณ์ญาณมากขึ้น

บรรยากาศการเรียนรู้ที่เป็นมิตรและการสนับสนุนจากครูก็เป็นอีกปัจจัยหนึ่งที่ส่งผลต่อความ พึงพอใจของนักเรียน สอดคล้องกับ อชรา เอ็บสุขสิริ (2557) ที่กล่าวว่า การที่ครูแสดงความเข้าใจ ให้ ความช่วยเหลือ และคำแนะนำอย่างเหมาะสม จะช่วยให้นักเรียนรักวิชาเรียนมากขึ้น โดยสรุป การ จัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ ไม่เพียงแต่ ช่วยพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ แต่ยังสามารถสร้างประสบการณ์การเรียนรู้ที่มี ความหมายและน่าพึงพอใจสำหรับนักเรียน โดยตอบสนองต่อความต้องการที่หลากหลายของผู้เรียน ส่งเสริมการเรียนรู้แบบร่วมมือ และเชื่อมโยงการเรียนรู้กับชีวิตจริง ซึ่งเป็นแนวทางที่มีประสิทธิภาพใน การพัฒนาทักษะการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณสำหรับนักเรียนในยุคดิจิทัล

ข้อเสนอแนะ

ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ประโยชน์

1. ให้นักเรียนอ่านบทอ่านจากสื่อออนไลน์โดยอธิบายเนื้อหาของเรื่องที่อ่านเพราะนักเรียน บางส่วนอ่านเนื้อหาไม่ละเอียดจึงทำให้ ไม่สามารถตอบคำถามที่ครูสร้างขึ้นได้ไม่ครบถ้วนถูกต้อง สมบูรณ์ โดยวิธีการนี้จะช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหามากยิ่งขึ้นและมีผลสัมฤทธิ์ด้านการอ่านอย่างมี ประสิทธิภาพ

2. การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder มี 6 ขั้นตอน ดังนั้นการ จัดการเรียนรู้ภายใน 1 คาบเรียน ไม่เพียงพอจึงควรมีการจัดการเรียนการสอนเพิ่มเติมในคาบซ่อมเสริม เพื่อให้นักเรียนได้อ่านบทอ่านจากสื่อออนไลน์อย่างต่อเนื่องและใช้แนวคิดของ Jacob's Ladder ใน การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาผลการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ใช้แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับ บทอ่านจากสื่อออนไลน์ ไปใช้ในการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนในระดับชั้นอื่น ๆ ด้วย เช่น ระดับ ประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย เป็นต้น

2. สามารถนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ หรือบูรณาการกับกลุ่มสาระอื่น ๆ ได้ เช่น ภาษาอังกฤษ สังคม เพื่อศึกษาผลของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่หลากหลายมากขึ้น

รายการอ้างอิง

ภาษาไทย

- กนกกาญจน์ ยี่สุน. (2566). การศึกษาผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณ์จากสื่อออนไลน์ของนักเรียน
ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 โดยประยุกต์ใช้กลวิธีสตาร์ท (START). วิทยานิพนธ์
ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
กรมวิชาการ. (2542). **ทักษะทางภาษานานาวิธี**. กรุงเทพฯ: ครุสภาลาดพร้าว.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551ก). **ตัวชี้วัดและสาระการเรียนรู้แกนกลาง กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551**. กรุงเทพฯ:
โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- กลุ่มงานวิชาการ โรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร. (2566). รายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา
(Self Assessment Report: SAR) ปีการศึกษา 2566. ชุมพร:
โรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร
- _____. (2563). **หลักสูตรสถานศึกษาโรงเรียนชุมชนวัดหาดพันไกร**. ชุมพร: โรงเรียนชุมชนวัด
หาดพันไกร
- ขวัญเกื้อ แสงแก้ว. (2565). การพัฒนารูปแบบการโค้ชโดยผู้เชี่ยวชาญเพื่อส่งเสริมสมรรถนะการจัดการ
เรียนรู้เชิงรุกของครูภาษาไทย ในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้น
มัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 10. วารสารนวัตกรรมการจัด
การศึกษาและการวิจัย, 4, 2: 53-66.
- เฉลิมลาภ ทองอาจ. (2555). **การอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณ สมรรถนะสำคัญของคนทุกศตวรรษ**.
เอกสารวิชาการ,โรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยฝ่ายประถม.
- ฉวีวรรณ คูหาภินันท์. (2542). **การอ่านและการส่งเสริมการอ่าน**. กรุงเทพฯ: ศิลปาบรรณาการ.
- ณิชาพัฒน์ ไชยเสนบดินทร์. (2557). **การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณ์ญาณของ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยใช้ปัญหาเป็นฐาน**.วิทยานิพนธ์ศึกษา
ศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ดนยา วงศ์ธนะชัย. (2542). **การอ่านเพื่อชีวิต**. พิษณุโลก: คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
สถาบันราชภัฏพิบูลสงคราม.
- ทิพย์สิริ กาญจนวาสี และศิริชัย กาญจนวาสี. (2564). **วิธีวิทยาการวิจัย Research methodology**.
กรุงเทพมหานคร: พิมพ์ทันใจ
- ทีศนา แคมณี และคณะ. (2544). **วิทยาการด้านการคิด**. กรุงเทพฯ: เดอะมาสเตอร์กรุ๊ป แมเนจเม้นท์
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). **การวิจัยเบื้องต้น**. กรุงเทพฯ: สุวีนิยาสาส์น.

- ปวีณสุดา ขยันการ. (2562). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์การอ่านสื่อออนไลน์อย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้การจัดการเรียนรู้ด้วยวิธีQUEST. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เพ็ญวิษา วัฒนปรีชานนท์. (2561). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนการสอนตามหลักการสอนอ่านแบบเน้นมโนทัศน์และแนวคิดการเรียนรู้ แบบสืบสอบเพื่อเสริมสร้างความสามารถในการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักศึกษาปริญญาบัณฑิต. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- พรณิการ์ สมัคร. (2557). การพัฒนาความสามารถด้านอ่านอย่างมีวิจารณญาณการของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 ด้วยการจัดการเรียนรู้แบบ SQ3R. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- พนิตนันท์ บุญพามี. (2542). เทคนิคการอ่านเบื้องต้นสำหรับบรรณารักษ์. นครราชสีมา: สถาบันราชภัฏนครราชสีมา.
- พองจันทร์ สุขยิ่งและคณะ. (2550). ศิลปะการอ่านอย่างมืออาชีพ. กรุงเทพฯ: อักษรเจริญทัศน์.
- ภาณุวัฒน์ กองราช. (2554). การศึกษาพฤติกรรมการใช้เครือข่ายสังคมออนไลน์. วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2553). วิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- มาเรียม นิลพันธุ์. (2558). วิจัยทางการศึกษา. นครปฐม: ภาควิชาหลักสูตรและวิธีสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ศิริวรรณ ศิริมังคลาณิชย์. (2565). การพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ด้วยกลวิธีการกำกับ ตนเอง เพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนนานาชาติ. วิทยานิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สนิท ตั้งทวี. (2531). ศิลปะการสอนภาษาไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- _____. (2546). อ่านไทย. กรุงเทพฯ: โอเดียนสโตร์.
- สำนักงานพัฒนาธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์. (2562). รายงานผลการสำรวจพฤติกรรมผู้ใช้อินเทอร์เน็ตในประเทศไทย ปี 2561 Thailand Internet User Profile 2018. กรุงเทพฯ: กระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและสังคม.
- สำนักงานราชบัณฑิตยสภา. (2556). สื่อสังคม. เข้าถึงเมื่อ 28 มกราคม 2564. เข้าถึงได้จาก

- <http://legacy.orst.go.th/?knowledges=สื่อสังคม-๔-ตุลาคม-๒๕๕๖>
- สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา. (2546). **การประเมินคุณภาพการศึกษา**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- สุภารัตน์ อยู่แพ. (2555). **การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณและความมีวินัยในตนเองของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้วิธีสอนแบบ เอส คิว โฟร์ อาร์**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย.
- สุรัตน์ สมศรี. (2565). **การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 ด้วยรูปแบบจัดการเรียนรู้การตอบสนองของผู้อ่าน**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย ภาควิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยศิลปากร
- สุนิษา แสงอุ่น. (2566). **การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กลวิธีการอ่านแบบร่วมมือจากสื่อสังคมออนไลน์เพื่อส่งเสริมความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4**. วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยนเรศวร
- สุนันทา มั่นเศรษฐวิทย์. (2536). **การอ่าน**. วิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี.
- _____. (2545). **หลักและวิธีการสอนอ่านภาษาไทย**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: ไทยวัฒนาพานิช.
- สุรรัตน์ อักษรกาญจน์. (2561). **การอ่านอย่างมีวิจารณญาณ: เทคนิคการอ่านแบบเน้นมโนทัศน์ (CORI) ร่วมกับกลวิธีอาร์ อี เอ พี**. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี, 10 (1), 91-114.
- สุรพล พยอมแย้ม (2548) **จิตวิทยาสัมพันธภาพ**. กรุงเทพฯ: สหายพัฒนาการพิมพ์.
- สุดาพร รินสมปาน. (2562). **การพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ด้วยการปรับใช้รูปแบบการสอนวรรณคดีไทยโดยประยุกต์ใช้ร้อยสัจสี่กับวรรณกรรมท้องถิ่น**. วิทยานิพนธ์มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สถาบันทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ. (2567). **ค่าสถิติพื้นฐานผลการทดสอบระดับชาติขั้นพื้นฐาน (O-NET) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ปีการศึกษา 2566**. เข้าถึงเมื่อ 16 มีนาคม 2567. เข้าถึงได้จาก <http://www.newonetestresult.niets.or.th/AnnouncementWeb/Notice>
- สถาบันส่งเสริมการสอนวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี. (2023). **ผลการประเมิน PISA 2022 ในระดับนานาชาติ**. เข้าถึงเมื่อวันที่ 3 มกราคม 2567. เข้าถึงได้จาก <https://pisathailand.ipst.ac.th/news-21/>
- สมบัติ จำปาเงิน และสำเนียง มณีกาญจน์. (2548). **กลเม็ดการอ่านให้เก่ง**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์

สถาพรบุ๊คส์.

- วิจารณ์ พานิช. (2555). **วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21**. กรุงเทพฯ ฯ: ตาตาพับลิเคชั่น.
- วรรณัญ โพธิ์ศรี. (2562). **การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูภาษาไทยระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์โดยใช้วิธีการจัดการเรียนรู้แบบ SQ5R**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- วิจิตรา สามาอาพัฒน์. (2562). **การสร้างชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพครูภาษาไทย ระดับมัธยมศึกษาปีที่ 3 เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณจากสื่อออนไลน์โดยใช้เทคนิคการสอนแบบ KWLH-Plus**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร
- วิริยา วิริยารัมภะ. (2549). **การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่สอนโดยใช้เทคนิคการคิดแบบหมวกหกใบ และวิธีการสอนแบบปกติ**. วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- อชรา เอ็บสุขสิริ. (2557). **จิตวิทยาการศึกษา**. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- เอมอร เนียมน้อย. (2551). **พัฒนาการอ่านอย่างมีวิจารณญาณด้วยวิธีSQ3R**. กรุงเทพฯ: สุริยาสาส์น.
- อุษาวดี ชุกกลิ่นหอม. (2560). **การพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ด้วยการจัดการเรียนรู้โดยวิธีสอนแบบ SQ5R**. วิทยานิพนธ์ปริญญา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร.

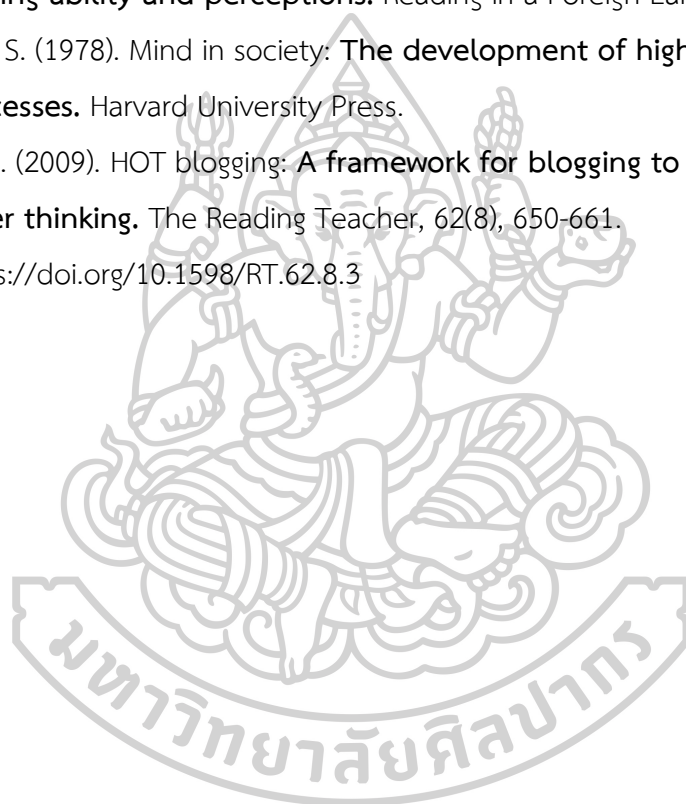
ภาษาต่างประเทศ

- Anderson, L. W., & Krathwohl, D. R. (2001). **A taxonomy for learning, teaching, and assessing: A revision of Bloom's taxonomy of educational objectives**. Longman.
- Adams, W. R. (2010). **Developing reading versatility** (11th ed.): Fort Wort, Tex. : Harcourt Brace College.
- Bloom, S. (1979). **Taxonomy of Education Objective**. (2 nd ed). London: Longman Inc.
- Cervetti, G., Pardales, M. J., & Damico, J. S. (2001). **A tale of differences: Comparing the traditions, perspectives, and educational goals of critical reading and critical literacy**. Reading Online, 4(9).
- Chen, C. M., Wang, J. Y., & Chen, Y. C. (2014). **Facilitating English-language reading**

- performance by a digital reading annotation system with self-regulated learning mechanisms. *Educational Technology & Society*, 17(1), 102-114.
- Chu, S. K. W., Tavares, N. J., Chu, D., Ho, S. Y., Chow, K., Siu, F. L. C., & Wong, M. (2017). **Developing pedagogical practices for critical media literacy: ABC curriculum strategic partnership**. ECKM 2016- Proceedings of the 17th European Conference on Knowledge Management.
- Coiro, J. (2011). Predicting reading comprehension on the Internet: Contributions of offline reading skills, online reading skills, and prior knowledge. *Journal of Literacy Research*, 43(4), 352-392
- Dalton, B., & Proctor, C. P. (2008). **The changing landscape of text and comprehension in the age of new literacies**. In J. Coiro, M. Knobel, C. Lankshear, & D. J. Leu (Eds.), *Handbook of research on new literacies* (pp. 297-324). Lawrence Erlbaum Associates.
- Dalton, B., & Grisham, D. L. (2011). **eVoc strategies: 10 ways to use technology to build vocabulary**. *The Reading Teacher*, 64(5), 306-317.
- Ennis, R. H. (1987). **A Taxonomy of Critical Thinking Dispositions and Abilities**. In *Educational Leadership*.
- Gardner, H. (2011). **Frames of mind: The theory of multiple intelligences**. Basic Books.
- Gunning, T. G. (1992). **Creating reading instruction for all children**. Boston, :Allyn and Bacon.
- Herrington, J., Reeves, T. C., & Oliver, R. (2014). **Authentic learning environments**. In J. M. Spector et al. (Eds.), *Handbook of research on educational communications and technology* (pp. 401-412). Springer.
- Kandel, B. E. (2009). **Improving Teaching and Learning for English Language Learners B.A., Goshen College. Doctor of Philosophy Major Subject: Educational Psychology University of Houston**.
- Kaplan, A. M., & Haenlein, M. (2010). **Users of the world, unite! The challenges and opportunities of Social Media**. *Business Horizons*, 53(1), 59-68.
<https://doi.org/10.1016/j.bushor.2009.09.003>
- Kurland, D. J. (2000). **How the language really works: The fundamentals of critical**

- reading and effective writing. Retrieved from [http:// www.criticalreading.com/](http://www.criticalreading.com/)
- Leu, D. J., Kinzer, C. K., Coiro, J., & Cammack, D. W. (2004). **Toward a theory of new literacies emerging from the Internet and other information and communication technologies.** *Theoretical Models and Processes of Reading*, 5(1), 1570-1613.
- Leu, D. J., Jr., Kinzer, C.K., Coiro, J., Castek, J. & Henry, L. A. (2013). **New Literacies: A Dual-Level Theory of the Changing Nature of Literacy, Instruction, and Assessment.** 10.1598/0710.42.
- Lestari, Z.W. (2015). "The Teaching of Critical Reading in an Efl Classroom." **PEOPLE: International Journal of Social Sciences** 1,1: 519-528.
- Metzger, M. J. (2007). Making sense of credibility on the Web: Models for evaluating online information and recommendations for future research. **Journal of the American Society for Information Science and Technology**, 58(13), 2078–2091.
- Metzger, M. J., & Flanagin, A. J. (2013). Credibility and trust of information in online environments: The use of cognitive heuristics. **Journal of Pragmatics**, 59, 210-220.
- Öztürk, E., & Akgün, Ö. E. (2019). **The effects of digital reading environment on reading comprehension and cognitive load.** *Education and Information Technologies*, 24(2), 1697-1718. <https://doi.org/10.1007/s10639-018-9855-7>
- Paul, R., & Elder, L. (2006). **Critical thinking: Tools for taking charge of your learning and your life.** Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall.
- Paul, R., & Elder, L. (2019). **The miniature guide to critical thinking concepts and tools.** Rowman & Littlefield.
- Prensky, M. (2001). **Digital natives, digital immigrants part 1.** *On the Horizon*, 9(5), 1-6.
- Richards, R. (2000). Towards a critical pedagogy of Web page design. **Journal of Adolescent & Adult Literacy**, 43(5), 450-464.
<https://www.jstor.org/stable/40017081>
- Stambaugh, T., & Chandler, K. L. (2012). **Effective curriculum for underserved gifted students: A CEC-TAG educational resource.** Prufrock Press.

- Tamra Stambaugh. (2007). **Effects of the Jacob's Ladder Reading Comprehension Program on reading comprehension and critical thinking skills of third, fourth, and fifth grade students in rural, Title I schools.** Dissertations, Theses, and Masters Projects William & Mary - School of Education.
- VanTassel-Baska, J., & Stambaugh, T. (2006). **Comprehensive curriculum for gifted learners.** Pearson/Allyn and Bacon.
- Varaporn, S., & Sitthikul, P. (2019). **Effects of multimodal tasks on students' critical Reading ability and perceptions.** Reading in a Foreign Language, 31(1), 81-108.
- Vygotsky, L. S. (1978). **Mind in society: The development of higher psychological processes.** Harvard University Press.
- Zawilinski, L. (2009). **HOT blogging: A framework for blogging to promote higher order thinking.** The Reading Teacher, 62(8), 650-661.
<https://doi.org/10.1598/RT.62.8.3>

รายนามผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์วรกุล เขวงกุล อาจารย์ประจำโปรแกรมวิชาภาษาไทย
คณะมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา
2. อาจารย์กิตติพงษ์ แบลี่ อาจารย์ประจำคณะศิลปศาสตร์
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์
3. อาจารย์ปัญญา ทองคำเภา ครูประจำกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย
โรงเรียนกำแพงแสนวิทยา จังหวัดนครปฐม

ภาคผนวก ข
เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

- ตัวอย่างแผนการจัดการเรียนรู้การอ่านอย่างมีวิจารณญาณโดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์
- ตัวอย่างแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ใช้การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์
- แบบสอบถามของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์

แผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1

เรื่อง การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ

รหัสวิชา ท23102 ชื่อรายวิชา ภาษาไทย กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3
ภาคเรียนที่ 2 เวลา 2 ชั่วโมง ครูผู้สอน นายเปรมชัย อาศัยบุญ

1. มาตรฐานการเรียนรู้

มาตรฐาน ท 1.1 ใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้และความคิดเพื่อนำไปใช้ตัดสินใจ
แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต และมีนิสัยรักการอ่าน

ตัวชี้วัด

ม.3/5 วิเคราะห์ วิจาร์ณ และประเมินเรื่องี่อ่านโดยใช้กลวิธีการเปรียบเทียบเพื่อให้ผู้อ่าน
เข้าใจได้ดีขึ้น

ม.3/6 ประเมินความถูกต้องของข้อมูลที่ใช้สนับสนุนในเรื่องี่อ่าน

2. จุดประสงค์การเรียนรู้

1. นักเรียนบอกแนวทางในการนำความรู้จากการอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณได้
2. นักเรียนวิเคราะห์ข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็นข่าวอย่างมีวิจารณญาณได้ถูกต้อง
3. นักเรียนประเมินค่าข่าวที่อ่านอย่างมีวิจารณญาณได้อย่างถูกต้อง

3. สาระสำคัญ

การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณเป็นทักษะสำคัญในการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในยุคปัจจุบัน
ผู้เรียนจะได้ฝึกการวิเคราะห์ ตีความ และประเมินข้อมูลข่าวสารอย่างรอบด้าน โดยสามารถแยกแยะ
ข้อเท็จจริงจากความคิดเห็น ตรวจสอบความน่าเชื่อถือของแหล่งข่าว และพิจารณาอคติที่แฝงอยู่
ในการนำเสนอข่าว ทักษะนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเป็นผู้รับสารที่ฉลาด มีความเข้าใจในสถานการณ์ปัจจุบัน
และสามารถตัดสินใจบนพื้นฐานของข้อมูลที่ถูกต้องและรอบด้าน

4. สาระการเรียนรู้

ข่าว เรื่อง รู้ไว้ก่อนลอย "กระทง" แต่ละชนิด ปล่อยก๊าซเรือนกระจกออกมาเท่าไร

ทักษะกระบวนการ

1. ทักษะการอ่าน
2. ทักษะการคิดวิเคราะห์
3. ทักษะการเขียน

เจตคติ

1. บอกคุณค่าของการอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ

5. ชิ้นงาน/ภาระงาน

- ใบงานที่ 1 การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ
- แผนผังมโนทัศน์

6. การวัดและประเมินผล

สิ่งที่ต้องการวัด/ประเมิน	วิธีการ	เครื่องมือ	เกณฑ์การประเมิน
ด้านความรู้ ความเข้าใจ (K) - เข้าใจลักษณะและวิธีการอ่านข่าวให้เกิดวิจารณญาณ	ให้นักเรียนตอบคำถามในใบงานที่ 1 เรื่อง การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ	ใบงานที่ 1 เรื่องการอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ	นักเรียนทำใบงานครบถ้วนร้อยละ 80
ด้านทักษะ/กระบวนการ (P) - แสดงความคิดเห็นวิเคราะห์และประเมินค่าเนื้อหาข่าวได้ - นำความรู้จากการอ่านข่าวไปเขียนใช้ประโยชน์ในการเขียนได้	ให้นักเรียนเขียนแผนผังมโนทัศน์การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ	แบบประเมินแผนผังมโนทัศน์สรุปเรื่องการอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ	ผ่านเกณฑ์การประเมินร้อยละ 80 ขึ้นไป
คุณลักษณะ เจตคติ ค่านิยม (A) - มุ่งมั่นในการทำงาน	สังเกตจากการร่วมกิจกรรมในชั้นเรียน	แบบประเมินการทำงานกลุ่ม	ผ่านเกณฑ์การประเมินระดับคุณภาพ “ดี”

แบบสังเกตพฤติกรรมการมีส่วนร่วมในชั้นเรียนรายบุคคล

ครั้งที่ ..... เรื่อง .....

รหัสวิชา ..... ภาคเรียนที่.....ปีการศึกษา..... ชั้น..... โรงเรียน .....

ลำดับที่	ชื่อ - สกุล	พฤติกรรม / ระดับคะแนน															รวม				
		ความสนใจใน การทำ กิจกรรม			การมีส่วนร่วม ในการแสดง ความคิดเห็น			การตอบ คำถาม			การยอมรับฟัง ความคิดเห็น ผู้อื่น			ทำงานตามที่ ได้รับ มอบหมาย							
		3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1	3	2	1					

เกณฑ์การให้คะแนน

- ระดับ 3 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ ดี
 ระดับ 2 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ ปานกลาง
 ระดับ 1 หมายถึง มีพฤติกรรมในระดับ ปรับปรุง
 เกณฑ์การผ่าน ร้อยละ 60 (9 คะแนน)

เกณฑ์การประเมิน คะแนนเต็ม 15 คะแนน

- คะแนน 13 - 15 หมายถึง ดี
 คะแนน 9 - 12 หมายถึง ปานกลาง
 คะแนน 5 - 8 หมายถึง ปรับปรุง

ลงชื่อ .....

( )

ครูผู้สอน / ผู้ประเมิน

7. กิจกรรมการเรียนรู้ (120 นาที)

ขั้นนำ (10 นาที)

1. นักเรียนเพื่อเตรียมความพร้อมเข้าสู่บทเรียนและแบ่งกลุ่มย่อยนักเรียนออกเป็น 5 กลุ่ม โดยละความสามารถ เก่ง ปานกลาง และอ่อน และแจกเอกสารประกอบการเรียน

2. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามในประเด็น “นักเรียนรับรู้ข่าวสารในชีวิตประจำวันได้อย่างไรและนักเรียนมักจะสนใจข่าวประเภทใด” (แนวคำตอบ: รับรู้จากสื่อออนไลน์ต่าง ๆ เช่น เว็บไซต์ แอปพลิเคชันต่าง ๆ ประเภทของข่าวที่สนใจมักจะเป็นข่าวบันเทิง, ข่าวกีฬา, ข่าวการเมือง) และครูอาจเชื่อมโยงต่อไปว่า พฤติกรรมการอ่านข่าวของผู้คนในปัจจุบันเปลี่ยนแปลงไปจากการอ่านหนังสือพิมพ์มาอ่านในสื่อออนไลน์

3. นักเรียนช่วยกันตอบคำถามต่อไปว่า “นักเรียนคิดว่าการอ่านข่าวจากสื่อออนไลน์เป็นข่าวสารที่ถูกต้องน่าเชื่อถือหรือไม่” (แนวคำตอบ: เนื้อหาข่าวอยู่ในโลกออนไลน์จำนวนมาก มีการส่งต่อข้อมูลกันอย่างรวดเร็ว อาจมีทั้งเนื้อหาข่าวที่จริงและไม่จริงปะปนกันอยู่ ซึ่งผู้อ่านจะต้องใช้วิจารณญาณในการพิจารณาเนื้อหาข่าวเหล่านั้น เพื่อให้สามารถรับข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง)

ขั้นสอนอ่าน 6 ขั้นตอน (100 นาที)

ขั้นที่ 1: การอ่านและทำความเข้าใจ (Close Reading) 10 นาที

- นักเรียนอ่านบทอ่าน “รู้ไว้ก่อนลอย "กระทง" แต่ละชนิด ปล่อยก้าชเรือนกระทงออกมาเท่าไร” อย่างละเอียดพร้อมทั้งตั้งคำถามจากบทอ่าน เพื่อเป็นการทดสอบความเข้าใจเนื้อหาบทอ่าน กลุ่มละ 3-5 คำถาม (ครูผู้สอนช่วยนักเรียนในการคิดคำถาม หรือ สาธิตการตั้งคำถามในขั้นแรก)

ตัวอย่างคำถาม

- 1) เหตุใดการลอยกระทงจึงได้สร้างผลกระทบ การปล่อยก้าชเรือนกระทง
- 2) กระทงชนิดใดปล่อยก้าชเรือนกระทงมากที่สุด
- 3) เราจะการลดการปล่อยก้าชเรือนกระทงได้ด้วยวิธีใดบ้าง

ขั้นที่ 2: การอ่านเชิงวิเคราะห์ (Critical Thinking and Analysis) 15 นาที

2.1 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันศึกษาความรู้เรื่ององค์ประกอบของการเขียนข่าว จากใบความรู้ที่ 1

2.2 นักเรียนร่วมกันสรุปความรู้สั้น ๆ จากการศึกษาเพิ่มเติมเรื่ององค์ประกอบของการเขียนข่าวลงในใบบันทึกการอ่านข่าว

2.3 นักเรียนร่วมกันวิเคราะห์โครงสร้าง องค์ประกอบ และกลวิธีการเขียนของบทอ่าน “รู้ไว้ก่อนลอย "กระทง" แต่ละชนิด ปล่อยก้าชเรือนกระทงออกมาเท่าไร”

2.4 นักเรียนจับประเด็นสำคัญจากเรื่องที่อ่าน วิเคราะห์ความสัมพันธ์ของข้อมูล และตีความจุดประสงค์ของผู้เขียน (ยกไปใส่ในหัวข้อใบงานเพื่อให้นักเรียนเขียน)

ขั้นที่ 3: การสร้างคำถามที่ท้าทาย (Inquiry and Questioning) 15 นาที

3.1 นักเรียนตั้งคำถามที่ท้าทายหรือคำถามระดับสูงที่ช่วยในการขยายความเข้าใจบทอ่านมากยิ่งขึ้นในกลุ่มละ 1-2 คำถาม โดยครูสาธิตการตั้งคำถามระดับสูงที่ช่วยขยายความเข้าใจบทอ่าน และให้นักเรียนลองตั้งคำถามด้วยตนเอง

ตัวอย่างคำถาม (ลองคิดเพิ่มอีก 1- 2 คำถาม)

1) เราจะสามารถอนุรักษ์การล่อยกระทงไปพร้อมกับการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกได้ด้วยวิธีใดบ้าง?

3.2 นักเรียนแต่ละกลุ่มร่วมกันฝึกตั้งคำถามที่ชวนคิด คาดเดา หาคำตอบ และสร้างข้อสงสัยจากบทอ่าน

ขั้นที่ 4: การสะท้อนคิดและสร้างมุมมอง (Reflective Thinking) 50 นาที

- นักเรียนร่วมกันแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณค่า ข้อคิด และการนำไปประยุกต์ใช้ของบทอ่าน (ครูต้องตั้งคำถามให้นักเรียนช่วยกันตอบในใบงาน เช่น

1. เมื่อนักเรียนอ่านบทอ่าน “รู้ไว้ก่อนล่อย "กระทง" แต่ละชนิด ปล่อยก๊าซเรือนกระจกออกมาเท่าไร” จบแล้วนักเรียนได้รับความรู้เรื่องใดบ้าง และความรู้ดังกล่าวเป็นประโยชน์กับนักเรียนหรือผู้อ่านคนอื่น ๆ หรือไม่อย่างไร

2 นักเรียนจะนำประโยชน์หรือความรู้จากบทอ่านดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไรบ้าง จงอธิบายเป็นข้อ ๆ)

3. นักเรียนคิดว่าหากเราไม่ได้ช่วยกันแก้ไขปัญหายยะจากการล่อยกระทงแต่ละปีจะมีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมในระยะยาวอย่างไร)

- นักเรียนไตร่ตรองเนื้อหาในเชิงประเมินค่า เสนอมุมมองที่หลากหลาย และเชื่อมโยงกับประสบการณ์

ขั้นที่ 5: การสังเคราะห์ข้อมูลและสร้างผลงาน (Synthesis and Creative Thinking)

- ครูมอบหมายให้นักเรียนสรุปความรู้จากบทอ่านในรูปแบบที่สร้างสรรค์โดยใช้ผังความคิด (ครูต้องนำโครงแผนผังความคิดไปใส่ลงในใบงาน) ข้อเสนอแนะอาจเป็นรูปแบบอื่น ๆ ก็ได้เช่น ป้ายคำขวัญ ละคร รณรงค์ อินโฟกราฟิกที่เผยแพร่ข้อมูลปัญหาจากการล่อยกระทงเพื่อสร้างความตระหนักและจิตสำนึกแก่คนในสังคม เพราะกรรมการอาจมองว่าแค่แผนผังความคิดอาจไม่ได้จัดอยู่ในผลงานสร้างสรรค์

- นักเรียนสังเคราะห์องค์ความรู้จากบทอ่าน “รู้ไว้ก่อนลอย "กระทง" แต่ละชนิด ปล่อยก๊าซเรือนกระจกออกมาเท่าไร” มา 1-2 ประเด็น แล้วนำองค์ความรู้ดังกล่าวไปสร้างสรรค์เป็นผลงานของกลุ่มตนเองในรูปแบบแผนผังมโนทัศน์

ตัวอย่าง

5.1 องค์ความรู้ที่นักเรียนได้รับ

1) ขยะจากกระทงปล่อยก๊าซเรือนกระจกจำนวนมาก เช่น **ต้นกล้วย** ปล่อยก๊าซเรือนกระจก 170 gCO₂e/kg (กรัมคาร์บอนไดออกไซด์ เทียบเท่ากับกิโลกรัมต้นกล้วย) **ขนมปัง** ปล่อยก๊าซเรือนกระจก 540 gCO₂e/kg (กรัมคาร์บอนไดออกไซด์ เทียบเท่ากับกิโลกรัมขนมปัง) **โฟม** ปล่อยก๊าซเรือนกระจก 6,260 gCO₂e/kg (กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์ เทียบเท่ากับกิโลกรัมโฟม)

2. การลอยกระทงออนไลน์สามารถอนุรักษ์ประเพณีการลอยกระทงและช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกไปได้พร้อม ๆ กัน

5.2 การสร้างผลงานจากองค์ความรู้ใหม่ที่ได้รับ

- นักเรียนร่วมกันทำอินโฟกราฟิกเพื่อเผยแพร่ข้อมูลปัญหาขยะจากกระทงที่ปล่อยก๊าซเรือนกระจกออกมาจำนวนมาก และรณรงค์ให้ผู้คนที่หันมาลอยกระทงแบบออนไลน์ทดแทน ซึ่งจะสามารถอนุรักษ์ประเพณีการลอยกระทงและช่วยลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกไปได้พร้อม ๆ กัน

- จากนั้นนักเรียนนำเสนอผลงานหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 6: การประเมินตนเองและพัฒนาการเรียนรู้ (Self-Assessment and Adjustment) 10 นาที

- นักเรียนประเมินการอ่านของตนเอง (อย่างไร? ถ้ายังไม่มีอาจต้องสร้างชุดคำถามให้นักเรีตอบ เช่น นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาบทอ่านอยู่ในระดับใด หรือ อาจกำหนดให้สมาชิกในกลุ่มจับคู่กันตั้งคำถามแล้วสลับกันถามตอบจากประเด็นในเนื้อหาบทอ่าน)

นักเรียนร่วมกันสะท้อนกระบวนการคิดและการทำงาน พร้อมกับสำรวจจุดแข็ง จุดที่ควรพัฒนา และตั้งเป้าหมายในการพัฒนาทักษะการอ่านและการคิดของตนเอง

ขั้นสรุป 10 นาที

นักเรียนและครูร่วมกันสรุปเนื้อหาเกี่ยวกับการอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ และให้นักเรียนทำแบบทดสอบการอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ

8. สื่อการเรียนรู้ / แหล่งการเรียนรู้

8.1 ใบความรู้ที่ 1 เรื่องการอ่านข่าว

8.2 ใบงานที่ 1 การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ

8.3 เนื้อหาบทอ่าน : ข่าว “รู้ไว้ก่อนลอย "กระทง" แต่ละชนิด ปล่อยก้าชเรื่อนกระจกออกมา
เท่าไร”

9. รายละเอียดเนื้อหาสาระความรู้

รู้ไว้ก่อนลอย "กระทง" แต่ละชนิด ปล่อยก๊าซเรือนกระจกออกมาเท่าไร

เปิดสถิติปริมาณการเก็บ "กระทง" ในพื้นที่กรุงเทพฯ ช่วงปี 2560-2565 ปีไหนมีปริมาณมากที่สุดไขข้อสงสัย "กระทง" แต่ละชนิด ปล่อย "ก๊าซเรือนกระจก" ออกมาสู่ชั้นบรรยากาศมากเท่าไร "ลอยกระทงออนไลน์" ทางเลือกที่ตอบโจทย์สำหรับสืบสานประเพณี พร้อมชวนชาวกรุง เปิดประสบการณ์ "ลอยกระทงดิจิทัล" ที่คลองโอ่งอ่างและแล้วก็ถึงเทศกาลที่หลายคนต่างตั้งตารอคอย สำหรับ "วันลอยกระทง" ประเพณีอันเก่าแก่ของสังคมไทย ที่จัดขึ้นตามความศรัทธา และวัตถุประสงค์ที่ต่างกันของคนในพื้นที่ แต่ส่วนใหญ่ต่างเชื่อกันว่า ลอยกระทงเพื่อเป็นการขอขมาพระแม่คงคา ที่มนุษย์ได้ใช้น้ำชำระร่างกาย ดื่มกินรวมไปถึงทิ้งสิ่งปฏิกูลต่างๆ และกิจกรรมที่ทำลายแหล่งน้ำ อีกทั้งยังมีความเชื่อว่าการลอยกระทงคือการปล่อยความทุกข์ ความโศกเศร้าต่างๆ ให้อลอยหายไปกับแม่น้ำแต่รู้หรือไม่ว่าการลอยกระทงในแต่ละปีนั้น ปล่อยก๊าซเรือนกระจกออกมาสู่บรรยากาศมากขนาดไหน อีกทั้งปริมาณกระทงและขยะที่เกิดขึ้นในระหว่างกิจกรรมนั้น สร้างขยะและมลพิษต่อแหล่งน้ำและทะเลมากมายเท่าไรกันบ้างอย่างที่ทราบกันดีว่า ในวันลอยกระทงนั้น ผู้คนต่างประดิษฐ์กระทงในรูปแบบต่างๆ จากวัสดุหลากหลายชนิด เช่นกล้วย ขนมปัง โฟม เป็นต้นแต่รู้หรือไม่ว่าวัสดุที่กล่าวมานั้น ก็สามารถก่อให้เกิดการปล่อย "ก๊าซเรือนกระจก" สู่ชั้นบรรยากาศ ซึ่งเป็นสาเหตุของภาวะโลกร้อนได้ โดยทาง **องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก - องค์การมหาชน** ได้ให้ข้อมูลการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของกระทงแต่ละชนิดดังต่อไปนี้

- **ต้นกล้วย** ปล่อยก๊าซเรือนกระจก 170 gCO₂e/kg (กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์ เทียบเท่ากับกิโลกรัมต้นกล้วย)
- **ขนมปัง** ปล่อยก๊าซเรือนกระจก 540 gCO₂e/kg (กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์ เทียบเท่ากับกิโลกรัมขนมปัง)
- **โฟม** ปล่อยก๊าซเรือนกระจก 6,260 gCO₂e/kg (กิโลกรัมคาร์บอนไดออกไซด์ เทียบเท่ากับกิโลกรัมโฟม)

นักวิชาการชี้ กระจกที่ทำจาก "ไบตองกาบกล้วย ขนมปัง อาหารปลา" ล้วนทำลายสิ่งแวดล้อม

อย่างไรก็ตาม รศ.ดร.เจษฎา เด่นดวงบริพันธ์ อาจารย์ประจำภาควิชาชีววิทยา คณะวิทยาศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และนักสื่อสารวิทยาศาสตร์ ได้ให้ข้อมูลไว้อีกว่า กระจกจากวัสดุธรรมชาติต่างๆ นั้น ก็ทำลายสิ่งแวดล้อมได้ ถ้าไม่ได้เก็บขึ้นมาให้หมดหลังลอยแล้ว ก็จะกลายเป็น "ขยะกระจก" ตกค้างอยู่ในแหล่งน้ำธรรมชาติ ลำคลอง แม่น้ำ จนถึงทะเลอยู่ดีถม กระจกขนมปัง ถ้าปลากินไม่หมด ก็ยิ่งจะกลายเป็นมลพิษ ทำให้น้ำเน่าเสียได้อย่างรวดเร็ว นับเป็นความเข้าใจผิดอย่างมาก สำหรับคนที่คิดว่า "กระจกขนมปัง" ไม่ได้ทำลายสิ่งแวดล้อม เพราะแท้จริงแล้ว กระจกขนมปัง กลับเป็นตัวการสำคัญที่ทำให้เกิดมลพิษในแหล่งน้ำ ไม่น้อยไปกว่ากระจกในรูปแบบอื่นๆ เลย ซึ่งมีปัญหามากพออยู่แล้ว กับเรื่องการจัดเก็บกระจกหลังลอยเสร็จ

ลอยกระจกออนไลน์" ทางเลือกสำหรับสืบสานประเพณี และอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม

จากปัจจัยเรื่องกระจกที่กล่าวมาข้างต้นนั้น ทำให้หลายๆ คนเริ่มตั้งคำถามว่า แล้วเราควรจะทำอย่างไร เพื่อที่จะได้สืบสานประเพณี โดยที่ไม่ทำลายสิ่งแวดล้อม แน่นอนว่าในช่วงเวลานี้ คงไม่มีอะไรที่ตอบโจทย์ไปกว่า "การลอยกระจกออนไลน์" เนื่องจากมีข้อดีหลายประการ ดังนี้

- เป็นการสืบสานประเพณีไทย

อย่างที่บอกไปข้างต้นว่า การลอยกระจกนั้นเป็นประเพณีไทย ที่สืบทอดกันมายาวนาน การลอยกระจกออนไลน์ ถือเป็นอีกช่องทางหนึ่งที่ช่วยให้ผู้ที่ไม่สะดวกเดินทางไปตามสถานที่จัดงานสามารถลอยกระจกและสืบสานประเพณีไทยต่อไปได้

- ลดขยะในแม่น้ำลำคลอง

นอกจากรักษาขั้นตอนเดิมของประเพณีลอยกระจกแล้ว ยังถือเป็นทางออกที่สำคัญในการลดขยะกระจกที่จะปล่อยลงแม่น้ำ และลดการย่อยสลายวัสดุที่ประกอบเป็นกระจก

- ช่วยสร้างความสัมพันธ์อันดีกับเพื่อน คนรัก และครอบครัว

นอกจากนี้ การลอยกระจกออนไลน์ ยังถือว่าเป็นกิจกรรมดีๆ ที่สามารถส่งเสริมความสัมพันธ์ที่ดีได้ ทั้งครอบครัว คนรัก และเพื่อนๆ เนื่องจากบางเว็บ จะเปิดโอกาสให้ส่งข้อความอวยพรเป็นภาพ และข้อความเชิญชวนกันมาลอยกระจกออนไลน์ด้วยกัน

องค์การบริหารจัดการก๊าซเรือนกระจก - องค์การมหาชน กรุงเทพมหานคร, รศ.ดร.เจษฎา เด่นดวงบริพันธ์

ใบความรู้ที่ 1 เรื่องการอ่านข่าว

ข่าวหมายถึง เหตุการณ์ที่คนในสังคมกำลังให้ความสนใจและตีพิมพ์เผยแพร่ทางหนังสือพิมพ์ หรือนิตยสาร เหตุการณ์ที่นำมาเขียนเป็นข่าวจะต้องเป็นเรื่องทันเหตุการณ์ และส่งผลกระทบต่อบุคคล ในสังคม การอ่านอย่างมีวิจารณญาณหมายถึงการอ่านที่ผู้อ่านนำเอาวิธีคิดอย่างมีวิจารณญาณมาใช้ในการรับสารจากการอ่าน ทั้งนี้ เพื่อประเมินสิ่งที่อ่านและตัดสินใจว่าสิ่งที่ผู้เขียนนำเสนอจะมีผลที่น่าเชื่อถือหรือไม่ เพียงใด

ข่าวมีองค์ประกอบ 4 ส่วน

1. พาดหัวข่าว คือ องค์ประกอบเป็นส่วนนำที่สร้างความสนใจ โดยใช้คำที่สะดุดตา และตัวอักษรขนาด ของข่าวใหญ่กว่าเนื้อข่าว
2. ความนำ คือ เนื้อเรื่องย่อของข่าว เป็นการเขียนอธิบายให้ผู้อ่านทราบโดยสรุปว่าเหตุการณ์ ที่ เชื่อม และเนื้อข่าว ดังนี้ นำมาเขียนข่าวมีเนื้อความอย่างไร ความนำที่ดีต้องชัดเจน และทำให้ผู้อ่าน เข้าใจเรื่องราว
3. ส่วนเชื่อม คือ ส่วนที่อยู่ระหว่างความนำกับเนื้อเรื่อง ทำหน้าที่ขยายความ หรือให้ รายละเอียดเพิ่มเติมจากความนำ
4. ข่าว คือ รายละเอียดทั้งหมดของข่าว ส่วนใหญ่นิยมเขียนเป็นย่อหน้าสั้นๆ หากมี รายละเอียดมาก ก็จะเขียนแยกออกเป็นหลายย่อหน้า โดยเรียงลำดับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือ เรียงลำดับความสำคัญจากมากไปหาน้อย

หลักการอ่านและพิจารณาข่าว

ในการอ่านข่าวควรพิจารณาตามโครงสร้างของข่าว ดังนี้

1. พิจารณาพาดหัวข่าวการพาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ เป็นการจัดลำดับความสำคัญของข่าว หากนักเรียนสังเกตการณ์พาดหัวข่าวในหนังสือพิมพ์ จะพบว่าส่วนสำคัญที่สุดของข่าว จะพาดหัวด้วย ตัวอักษรขนาดใหญ่ ดังนั้นในการอ่านและพิจารณาข่าว ควรอ่านพาดหัวข่าวใหญ่ก่อน แล้วจึงอ่านพาด หัวข่าวต่อมา

2. พิจารณาความน่าเมื่ออ่าน และพิจารณาพาดหัวข่าว และทราบเรื่องราวสั้นๆ ของข่าวนั้น แล้ว ขั้นตอนต่อมาคือการอ่านและพิจารณาความน่า ซึ่งจะสรุปเรื่องราวของข่าวโดยขยายความ

3. พิจารณาเนื้อหาข่าวการพิจารณาเนื้อหาข่าว ควรพิจารณาในประเด็นต่อไปนี้

1. ข้อเท็จจริง ควรพิจารณารายละเอียดตั้งนี้ข้อเท็จจริงในข่าว เป็นข้อมูลที่ถูกต้องทันสมัย และน่าเชื่อถือหรือไม่ผู้เขียนนำข้อมูลมาจากแหล่งใดมีการอ้างอิงแหล่งข้อมูลให้ผู้อ่านสืบค้นต่อไปหรือไม่และแหล่งข้อมูลนั้นน่าเชื่อถือหรือไม่

2. ข้อคิดเห็น ควรพิจารณารายละเอียดตั้งนี้ข้อคิดเห็นของผู้เขียนสอดคล้องกับข้อเท็จจริงหรือไม่ผู้เขียนเสนอข้อคิดเห็นที่มีประโยชน์ในเชิงสร้างสรรค์หรือไม่ข้อคิดเห็นของผู้เขียนมีความเป็นไปได้หรือไม่ข้อคิดเห็นของผู้เขียนสามารถนำไปปฏิบัติได้หรือไม่

3. กลวิธีนำเสนอ ควรพิจารณารายละเอียดตั้งนี้ ผู้เขียนนำเสนอข่าวได้นำสนใจหรือไม่ โดยพิจารณาจากองค์ประกอบต่าง ๆ ของข่าวองค์ประกอบต่าง ๆ ของข่าวมีความสอดคล้องและเชื่อมโยงต่อเนื่องกันหรือไม่การนำเสนอของผู้เขียน ทำให้ผู้อ่านเข้าใจได้ง่าย หรือเกิดความสับสน ผู้เขียนนำเสนอข่าวด้วยถ้อยคำสำนวนที่เข้าใจง่าย และชัดเจนหรือไม่

4. ประโยชน์ที่ได้รับ ควรพิจารณารายละเอียดต่อไปนี้

ผู้อ่านได้รับประโยชน์จากการอ่านข่าวนี้มากน้อยเพียงใดข้อคิดหรือทรรศนะของผู้เขียนสามารถนำไปปฏิบัติได้หรือไม่บทความนี้มีประโยชน์กับบุคคลเฉพาะกลุ่มหรือบุคคลส่วนใหญ่ในสังคม

4. พิจารณาการใช้สำนวนภาษาเมื่อนักเรียนพิจารณาการใช้สำนวนภาษาในการเขียนข่าว นักเรียนจะพบข้อบกพร่องหลายประการ ทั้งในการเขียนสะกดคำ การใช้คำย่อ การใช้คำผิดระดับภาษา การใช้คำสแลง การวางส่วนขยายของประโยคไม่ถูกต้อง

ใบงานที่ 1 เรื่องการอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ

1. การอ่านอย่างมีวิจารณญาณหมายถึง

.....

.....

.....

.....

2. จุดประสงค์ของข่าวที่อ่านมีอะไรบ้าง

.....

.....

.....

.....

3. จงอธิบายใจความสำคัญของข่าวที่อ่าน

.....

.....

.....

.....

4. จากการที่อ่านข่าว นักเรียนจะแนะนำและให้เพื่อนปฏิบัติอย่างไร

.....

.....

.....

.....

5. ข่าวนี้ สามารถนำไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างไร

.....

.....

.....

.....

เขียนแผนผังมโนทัศน์การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณ์ญาณ

เกณฑ์การประเมินแผนผังความคิดสรุปเรื่อง

การประเมินคะแนนมีเกณฑ์การประเมินดังนี้

1. เขียนสรุปใจความสำคัญตรงประเด็นครบถ้วน
2. เลือกใช้คำได้ถูกต้อง
3. ใช้ภาษาที่เข้าใจง่ายใช้สำนวนภาษาของตนเอง
4. จัดลำดับความสำคัญ วางตำแหน่งความคิดรวบยอด
5. การใช้ภาพ สัญลักษณ์ สีและเครื่องหมายสอดคล้องเนื้อหา

รายการประเมิน	5 คะแนน	4 คะแนน	3 คะแนน	2 คะแนน	1 คะแนน
ระดับความสามารถ	เขียนได้ตามเกณฑ์ 5 ข้อ	เขียนได้ตามเกณฑ์ 4 ข้อ	เขียนได้ตามเกณฑ์ 3 ข้อ	เขียนได้ตามเกณฑ์ 2 ข้อ	เขียนได้ตามเกณฑ์ 1 ข้อ

เกณฑ์การตัดสินระดับคุณภาพ

คะแนน	ระดับคุณภาพ
4 - 5 คะแนน	ดีมาก
3 คะแนน	ดี
2 คะแนน	พอใช้
1 คะแนน	ปรับปรุง

10. บันทึกหลังสอน

ผลการเรียนรู้

.....

.....

.....

.....

ปัญหา / อุปสรรค

.....

.....

.....

.....

ข้อเสนอแนะ/แนวทางแก้ไข

.....

.....

.....

.....

ลงชื่อ.....

(นายเปรมชัย อาศัยบุญ)

ผู้สอน

ตัวอย่างแบบทดสอบวัดความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณของนักเรียน

ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3

อ่านข่าวต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 1 – 2

นายเศรษฐา ทวีสิน นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง พร้อมด้วย นายสมศักดิ์ เทพสุทิน รองนายกรัฐมนตรี, ร.อ.ธรรมนัส พรหมเผ่า รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, นายไชยา พรหมา รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, นายสุริยะ จึงรุ่งเรืองกิจ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม, นางมนพร เจริญศรี รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงคมนาคม, นายเสริมศักดิ์ พงษ์พานิช รัฐมนตรีว่าการกระทรวงวัฒนธรรม และนายเกรียง กัลป์ตินันท์ รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงมหาดไทย ลงพื้นที่พบปะชาวขอนแก่น โดยมี ส.ส.ขอนแก่น และอดีต ส.ส.ขอนแก่น รวมทั้งนายไกรสร กองฉลาด ผู้ว่าราชการจังหวัดขอนแก่น ให้การต้อนรับโดยเวลา 08.15 น. นายกรัฐมนตรีและคณะ ได้เดินทางมาสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ศาลหลักเมือง อ.เมือง จ.ขอนแก่น โดยมีกลุ่มชาวอีสาน 20 จังหวัดมารอต้อนรับ โดยได้ผูกผ้าขาวม้าและมอบพวงมาลัยให้กับ นายกรัฐมนตรี พร้อมส่งเสียงตะโกนว่า “นายกฯ เศรษฐา พาไปเป็นเศรษฐี” ทั้งนี้ นายกรัฐมนตรี เดินทางมาด้วยรถยนต์โตโยต้าอัลพาร์ดสีดำ ทะเบียน กล 5558 อุดรธานีจากนั้น นายเศรษฐาและคณะ ได้เดินทางมารับประทานอาหารเช้าที่ร้านเอ็มโอช ซึ่งเป็นร้านไขกระทะชื่อดังใน จ.ขอนแก่น จากนั้นนายกรัฐมนตรีพร้อมคณะเดินทางไปยัง อ.อุบลรัตน์ จ.ขอนแก่น เพื่อเยี่ยมชมเขื่อนอุบลรัตน์ และพบปะประชาชนที่อยู่ทั้งในพื้นที่ชลประทานและในพื้นที่นอกชลประทาน เพื่อพูดคุยประเด็นปัญหาภัยแล้ง ผลกระทบจากเอลนีโญ พื้นที่ทำกิน และการบริหารจัดการน้ำจากนั้นนายกรัฐมนตรีและคณะ เดินทางไปยัง อ.น้ำพอง จ.ขอนแก่น เพื่อพบปะประชาชนในพื้นที่น้ำพอง เพื่อพูดคุยประเด็นปัญหาความเดือดร้อน และราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ ความเป็นอยู่และค่าครองชีพ พร้อมรับประทานอาหารกลางวัน ต่อจากนั้น ในช่วงเย็นนายกรัฐมนตรีและคณะ จะเดินทางรับฟังความคืบหน้าโครงการมหรหรรพ์พิชสวนโลก อ.เมือง จ.อุดรธานี

ที่มา : https://www.matichon.co.th/politics/news_4169634

1. เป้าหมายหลักของการที่นายกรัฐมนตรีเศรษฐา ทวีสิน ลงพื้นที่จังหวัดขอนแก่นในครั้งนี้คืออะไร
  1. เพื่อทำกิจกรรมทางการเมือง
  2. เพื่อตรวจเยี่ยมโครงการต่าง ๆ ของรัฐบาล
  3. เพื่อรับฟังปัญหาและความต้องการของประชาชน
  4. เพื่อโปรโมทการท่องเที่ยวในจังหวัดขอนแก่น
2. ปัญหาหลักที่ประชาชนในจังหวัดขอนแก่นเผชิญคืออะไร?
  1. ปัญหาการจราจรติดขัด
  2. ปัญหาขาดแคลนแรงงาน
  3. ปัญหาภัยแล้งและราคาสินค้าเกษตรตกต่ำ
  4. ปัญหามลภาวะทางอากาศ

อ่านบทความต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 3 – 5

รู้จัก “อะโวคาโด” ผลไม้มีประโยชน์ต่อร่างกาย

อะโวคาโด (Avocado) มีชื่อวิทยาศาสตร์ว่า *Persea americana* Mill. ถิ่นกำเนิดอยู่ในแถบอเมริกากลาง ประเทศเม็กซิโก เปรู และหมู่เกาะเวสอินดีส ก่อนที่จะแพร่หลายไปยังประเทศอื่นๆ เช่น ประเทศสหรัฐอเมริกา ประเทศในทวีปยุโรป รวมถึงประเทศไทย โดยเริ่มแรกในหลายพื้นที่ในภาคเหนือ ก่อนจะแพร่หลายไปทั่วประเทศเนื่องด้วยรสชาติของอะโวคาโดที่กินง่าย เนื้อด้านในนุ่ม รสชาติมันคล้ายกับเนย มีประโยชน์ต่อร่างกายในหลายๆ ด้าน ส่งผลให้อะโวคาโดเป็นผลไม้เพื่อสุขภาพยอดฮิต หลายคนจึงนิยมปลูกอะโวคาโดไว้เก็บผลกินเองที่บ้านด้วยอะโวคาโด ขึ้นชื่อว่าเป็นผลไม้ที่เต็มไปด้วยสารอาหารและคุณประโยชน์ที่ดีต่อร่างกาย ได้แก่

1. วิตามิน E ช่วยบำรุงผิวพรรณ ปกป้องผิว และเพิ่มความชุ่มชื้น รวมถึงช่วยป้องกันอาการไข้หวัด
2. วิตามิน B ช่วยป้องกันอาการเหน็บชา โลหิตจาง ช่วยบำรุงระบบประสาท และกล้ามเนื้อ
3. วิตามิน A ช่วยบำรุงสายตาและผิวพรรณ ลดปัญหาการเกิดสิวและปัญหาผิวแห้งได้
4. อุดมไปด้วยโปรตีน ซึ่งมีส่วนช่วยในการสร้างกล้ามเนื้อ ซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอในร่างกาย
5. อุดมไปด้วยไขมันดี ซึ่งจะช่วยลดไขมันในเลือด รวมถึงลดน้ำหนักได้
6. มีไฟเบอร์ หรือกากใยสูง ช่วยป้องกันอาการท้องผูก ในขณะที่เดียวกันก็ช่วยเรื่องระบบขับถ่ายให้เป็นปกติ
7. อุดมไปด้วยลูทีนและซีแซนแทน ซึ่งมีส่วนช่วยในการบำรุงดวงตา
8. มีส่วนช่วยในการบำรุงประสาทและสมอง ลดความเหนื่อยล้าของสมองและร่างกาย
9. มีส่วนช่วยในการต้านอนุมูลอิสระ ลดความเสี่ยงในการเกิดมะเร็ง
10. อุดมไปด้วยโพแทสเซียมที่ช่วยลดความดันโลหิต รวมถึงลดความเสี่ยงเกิดโรคหัวใจ

อะโวคาโด สามารถกินได้ทุกช่วงเวลา แต่แนะนำให้กินช่วงเช้า หรือกลางวัน เนื่องจากจะ ช่วยเรื่องระบบขับถ่ายให้ทำงานปกติ อยู่ท้อง ที่สำคัญช่วยเพิ่มพลังงานในร่างกาย โดยอาจจะกิน ควบคู่กับ นม ขนมหั้ว โยเกิร์ต หรือนำไปประกอบอาหารเป็นเมนูเพื่อสุขภาพ แต่อย่างไรก็ดีควร กินในปริมาณที่เหมาะสมวันละไม่เกิน 1 ลูก

ที่มา : <https://www.thairath.co.th/lifestyle/life/2723026>

3. จากข้อมูลที่กล่าวว่าอะโวคาโดอุดมไปด้วยวิตามิน E, B, A และมีโปรตีนสูง สิ่งที่สุดคล้องกับข้อมูล เหล่านี้มากที่สุดคือ?

1. อะโวคาโดเหมาะสำหรับผู้ที่ต้องการลดน้ำหนักเท่านั้น
2. อะโวคาโดเป็นผลไม้ที่ช่วยบำรุงสุขภาพโดยรวมของร่างกาย
3. อะโวคาโดมีประโยชน์ต่อผิวพรรณแต่ไม่ดีต่อสุขภาพภายใน
4. อะโวคาโดมีรสชาติเปลี่ยนจึงไม่เป็นที่นิยม

4. การที่อะโวคาโดมีไฟเบอร์สูงนั้นส่งผลดีต่อร่างกายอย่างไร?

1. ทำให้รู้สึกอิ่มนานขึ้น
2. ช่วยให้ผิวพรรณเปล่งปลั่ง
3. ช่วยเพิ่มพลังงาน
4. ช่วยลดความดันโลหิต

5. หากต้องการเพิ่มพลังงานก่อนออกกำลังกาย คุณจะเลือกทานอะโวคาโดคู่กับอาหารชนิดใด?

1. ขนมหั้วขาว
2. โยเกิร์ต
3. น้ำอัดลม
4. ข้าวเหนียว

อ่านบทความต่อไปแล้วตอบคำถามข้อ 6 - 7

บุหรีไฟฟ้าเสพติดหรือไม่?

แน่นอนว่าบุหรีไฟฟ้ามีสารนิโคติน ซึ่งเป็นสารที่ทำให้เกิดการเสพติด ดังนั้น การสูบบุหรีไฟฟ้า จึงทำให้ผู้สูบ “ติด” ได้ไม่ต่างจากบุหรีธรรมดา นอกจากนี้รูปแบบและขั้นตอนในการสูบบุหรีไฟฟ้าก็มีความใกล้เคียงกับการสูบบุหรีธรรมดา มาก ทำให้ผู้สูบยังคงติดในพฤติกรรมการสูบเหมือนบุหรีธรรมดา หากสังเกตในต่างประเทศจะพบว่า โฆษณาของบุหรีไฟฟ้ามีลักษณะการใช้ข้อความจูงใจหรือจูงใจ ไม่ต่างไปจากบุหรีธรรมดา เช่น การเพิ่มเสน่ห์ในทางเพศ ทำให้อารมณ์ดี ซึ่งส่งผลในทางจิตวิทยาให้ ผู้สูบมีความเชื่อ ผิใจในคุณสมบัติเหล่านั้นและดำรงพฤติกรรมการสูบมาเรื่อย ๆ แต่ที่มากกว่านั้น คือ โฆษณาของบุหรีไฟฟ้ายังเน้นถึงข้อดีบางอย่างที่เหนือกว่าบุหรี เช่น การมีรสชาติที่หลากหลายกว่า ติดต่อสุขภาพมากกว่า มีรูปลักษณ์ที่ดูทันสมัยและหลากหลายกว่า ไม่มีกลิ่นเหม็น เป็นต้น ซึ่งแน่นอนว่า จุดขายเหล่านี้ย่อมดึงดูดและทำให้ผู้สูบมีแนวโน้มที่จะติดกับการสูบได้มากขึ้นด้วย

ที่มา <https://shorturl.asia/WVEHn>

6. จุดประสงค์ของบทความนี้คืออะไร

1. ชี้แจง	2. แนะนำ
3. ให้ความรู้	4. บอกกล่าว

7. ข้อใดคือสาเหตุสำคัญของการเลือกเสพติดบุหรี่ไฟฟ้า

1. การมีรสชาติที่หลากหลาย
2. การโฆษณาจูงใจหรือเน้นจุดขาย
3. มีรูปลักษณ์ที่ทันสมัยและหลากหลาย
4. ขั้นตอนการสูบบุหรี่ไฟฟ้ามีความใกล้เคียงกับบุหรี่ยุคธรรมดา

อ่านเรื่องสั้นต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 8 - 9

เนย 1 ปอนด์

เจ้าของฟาร์มคนหนึ่งขายเนย 1 ปอนด์ให้คนทำขนมปังอยู่เป็นประจำ วันหนึ่งคนทำขนมปังเกิดอยากซังน้ำหนักดูว่าเขาได้น้ำหนักเนยตามเกณฑ์ที่ถูกต้องหรือไม่ ปรากฏว่าก็ไม่ได้มาตรฐานจริงๆ มันทำให้เขาโกรธมาก และเรื่องไปถึงศาลผู้พิพากษาถามเจ้าของฟาร์มว่า เขาได้ใช้เครื่องชั่งน้ำหนักในการขายเนยหรือไม่ เจ้าของฟาร์มตอบว่า “ฉันมันตาบอด ฉันไม่มีเครื่องชั่งเป๊ะๆ หรือ แต่ฉันมีเกณฑ์ของฉันอยู่แล้ว” ผู้พิพากษาถามต่อ “แล้วคุณชั่งเนยได้อย่างไร?” เจ้าของฟาร์มตอบ “ด้วยความสัตย์จริง ก่อนที่คนทำขนมปังจะซื้อเนยจากฉัน ฉันได้ซื้อขนมปัง 1 ปอนด์จากเขา ในทุกๆ วันที่คนทำขนมปังเอาขนมปังมาให้ฉัน ฉันชั่งมันและขายเนยไปให้สมกับน้ำหนักขนมปังที่ฉันได้ ถ้าจะหาคนทำผิดก็คงจะเป็นคนทำขนมปัง”

8. ข้อใดสรุปใจความได้ชัดเจนที่สุด

1. คนขายเนยถูกคนทำขนมปังฟ้องศาลเรื่องน้ำหนักเนยที่ขาดหายไป
2. คนขายเนยไม่มีเครื่องชั่งเนยจึงมีความผิดตามที่คนทำขนมปังกล่าวหา
3. คนขายเนยชั่งเนยและขายเนยไปให้สมกับน้ำหนักขนมปังที่ได้ ถ้าจะหาคนทำผิดก็คงจะเป็นคนทำขนมปัง
4. คนขายเนยทำให้คนทำขนมปังเกิดอยากซังน้ำหนักกว่าเขาได้น้ำหนักเนยตามเกณฑ์ปรากฏว่าก็ไม่ได้มาตรฐาน

9. ผู้แต่งต้องการสื่อถึงเรื่องใด ให้ผู้อ่านทราบ

1. ในชีวิตเรา คุณให้อะไรยอมจะได้รับการสิ่งนั้น อย่าพยายามที่จะคดโกงคนอื่น
2. อย่าคิดว่าถูกดูแคลนคนอื่นว่าเขาต่ำต้อยกว่าเรา
3. ชัยชนะใดๆ ในโลกนี้ ไม่ยิ่งใหญ่เท่าชนะใจตนเอง
4. ความรู้ท่วมหัวแต่เอาตัวไม่รอด

อ่านเรื่องสั้นต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 10 – 12

เชือกผูกข้าง

ชายคนหนึ่งเดินผ่านปางช้างแห่งหนึ่ง พบว่ามีช้างโขลงหนึ่งไม่ได้ถูกขังไว้ในกรงหรือโดนโซ่ล่าม แต่อย่างไรก็ตามสิ่งที่รั้งพวกมันเอาไว้ เป็นเพียงเชือกเส้นบางๆ ที่ผูกเอาไว้ที่ขาข้างหนึ่งชายคนนั้นก็ยืนจ้องมองไปที่ช้าง ได้แต่คิดแล้วก็สงสัย “ช้างตัวออกโตขนาดนี้ เชือกก็อันกระจอยชะขนาด แต่ทำไมพวกมันไม่คิดจะทำอะไรเลย ยืนให้เขาล่ามไว้อยู่ในนั้น ?” ด้วยความอยากรู้ เขาก็เดินไปถามควาญช้างที่อยู่บริเวณนั้นว่า “ทำไมช้างมันมัวแต่ยืนเฉย ไม่คิดจะหนีไปเล่าท่าน?” ควาญช้างจึงตอบมาว่า “เมื่อพวกมันยังเด็ก มันก็ถูกมัดด้วยเชือกขนาดเดียวกันนี้แหละ และด้วยอายุเท่านั้นก็ถือว่าแน่นหนาพอแล้ว แม้ต่อมาพวกมันจะโตขึ้น แต่เชือกบางๆ เส้นนี้ยังมัดขาพวกมันไว้อยู่ ทำให้พวกมันก็ยังไม่คิดจะหนีไปไหน เพราะใจของพวกมันเชื่อไปแล้ว ว่าเชือกเส้นบางแค่นี้ทำให้หนีไปไหนไม่ได้” เหตุผลเดียวที่ช้างมันไม่หนีไป คือใจมันเชื่อว่าไม่มีทางเป็นไปได้ ที่มันจะหนีออกมาได้

ที่มา: <https://inspiring.org/10-inspiration-short-stories/>

10. นักเรียนคิดว่าช้างโขลงนี้ดีหรือไม่ดี

1. ดีเพราะมีความซื่อสัตย์	2. ดีเพราะใจมันเชื่อว่าไม่มีทางหนีออกมาได้
3. ไม่ดีเพราะไม่รักโขลงของมัน	4. ไม่ดีเพราะช้างโขลงนี้คิดจะทำร้ายควาญช้าง

11. นักเรียนสามารถนำข้อคิดที่ได้จากเรื่องสั้นไปใช้ได้ทุกข้อ ยกเว้นข้อใด

1. ความเชื่อจะทำให้คุณประสบความสำเร็จ
2. ความเชื่อส่วนที่สำคัญที่สุดในการบรรลุเป้าหมาย
3. ความเชื่อมั่นว่าสิ่งที่คุณต้องการจะทำมันเป็นไปได้
4. ความเชื่อเป็นสิ่งที่มลาย

12. จากเนื้อเรื่องข้างต้นให้ข้อคิดใดแก่นักเรียน

1. การเน้นย้ำซ้ำทวนทำอะไรบ่อยๆเป็นประจำทำให้เราเก่งในด้านนั้น
2. ไม่ว่าปัญหาเหนียวรั้งไว้มากแค่ไหนจงก้าวเดินต่อไปด้วยความเชื่อมั่นว่าสิ่งที่คุณต้องการจะทำมันเป็นไปได้
3. เราควรหันมามองตัวเองว่าจิตใจเรานั้นต่ำต้อยกว่าคนอื่นบ้างหรือเปล่า
4. ปัญหาทุกอย่างมีไว้แก้ไขไม่ใช่มีไว้หนีปัญหา

อ่านบทกวีต่อไปนี้แล้วตอบคำถามข้อ 13 - 15

“คำกวี”

ผู้เจริญเมตตาธรรมประจำจิต

ภูมิความคิดตันตอบริสุทธิ์

ภูมิธรรมจึงสมภาวะเป็นมนุษย์

ความดีจตุญญารักษากาย

ไปที่ใดใจอบอุณบุญแวดล้อม

ผู้คนพร้อมช่วยเหลือไม่เบียดนาย

ยามมีภัยไม่คับขันอันตราย

พันเหตุร้ายพันทุกข์สูญพลอดภัย

(ฉรรค์ อิมเย็น)

13. ขอให้หาคำจำกัดความของคำว่า “ความดี” ได้เหมาะสมที่สุด

1. การปฏิบัติที่บริสุทธิ์
2. การมีความคิดบริสุทธิ์
3. การมีกายวาจาใจที่อยู่ในศีล
4. การมีเครื่องป้องกันจากภัยอันตราย

14. ข้อใดเป็นลักษณะเด่นของบทกวีข้างต้น

1. การสรรคำ
2. การใช้อุปมา
3. การใช้กวีโวหาร
4. การใช้สัมผัสในวรรค

15. ใครมีวิธีการที่ทำให้ผู้อื่นเข้าใจและเห็นภาพบทกวีดังกล่าว ตลอดจนสามารถนำไปสร้างสรรค์สังคมได้ดีที่สุด

1. ลูกพีช จัดประกวดเขียนเรียงความจากบทกวี “คำกวี”
2. ลูกปลา จัดเสวนาเรื่องความดีของมนุษย์ที่ควรนำมาปฏิบัติ
3. ลูกแก้ว จัดประกวดสื่อสร้างสรรค์ “ละครสั้น ชุดความดี” เพื่อเผยแพร่
4. ลูกน้ำ จัดประชุมสัมมนาเครือข่ายนักเรียน การขับเคลื่อนพลังความดีในศตวรรษที่ 21

**แบบสอบถามของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิด
ของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์**

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้สร้างขึ้นเพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้
โดยประยุกต์แนวคิด ของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์โดยเขียนเครื่องหมาย ✓
ลงในช่องว่างที่ตรงกับระดับความพึงพอใจของตนเองเพียงช่องเดียว

เห็นด้วยน้อยที่สุด	1 คะแนน
เห็นด้วยน้อย	2 คะแนน
เห็นด้วยปานกลาง	3 คะแนน
เห็นด้วยมาก	4 คะแนน
เห็นด้วยมากที่สุด	5 คะแนน

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มาก ที่สุด (5)	มาก (4)	ปาน กลาง (3)	น้อย (2)	น้อย ที่สุด (1)
การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ แนวคิด ของ Jacob's Ladder					
1. นักเรียนเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนรู้โดย ประยุกต์ แนวคิดของ Jacob's Ladder					
2. นักเรียนเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้					
3. นักเรียนสามารถนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ไป ประยุกต์ใช้ได้					
4. การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ แนวคิดของ Jacob's Ladder มีประโยชน์ต่อผู้เรียน					
5. การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ แนวคิดของ Jacob's Ladder สามารถช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้					
6. การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ แนวคิดของ Jacob's Ladder มีประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
7. การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์ แนวคิด ของ Jacob's Ladder ทำให้ผลการเรียนดีขึ้น					

รายการ	ระดับความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์					
8. นักเรียนเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์					
9. นักเรียนเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์					
10. นักเรียนสามารถนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ไปประยุกต์ใช้ได้					
11. การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ					
12 การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์สามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณได้					
13 การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้					
14. การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ฝึกให้นักเรียน วิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า					
15. การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ช่วยให้นักเรียนตัดสินใจหรือประเมินค่าได้อย่างมีเหตุผล					
16. การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้สอนกับการอ่านประเภทอื่นๆ ได้					

ข้อเสนอแนะ

.....
 .....

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 1
เรื่องการอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. สาระสำคัญ				
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	0	0.67
1.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	0	0.67
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	0	+1	0.67
2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	0	+1	0.67
3. สาระการเรียนรู้				
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 สอดคล้องกับระดับความรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	0	0.67
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	0	+1	0.67
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	0	+1	0.67
4.3 กำหนดเวลาเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.4 เป็นไปตามขั้นตอน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	0	+1	+1	0.67
5. สื่อการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
6.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 2
เรื่องการอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. สาระสำคัญ				
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
1.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	0	+1	0.67
2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	0	+1	0.67
3. สาระการเรียนรู้				
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 สอดคล้องกับระดับความรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	0	+1	0.67
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	0	+1	0.67
4.3 กำหนดเวลาเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.4 เป็นไปตามขั้นตอน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	0	+1	+1	0.67
5. สื่อการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	0	+1	+1	0.67
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
6.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 3
เรื่องการอ่านเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณญาณ

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. สาระสำคัญ				
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
1.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	+1	+1	1.00
3. สาระการเรียนรู้				
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 สอดคล้องกับระดับความรู้ของผู้เรียน	+1	+1	0	0.67
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	0	+1	0.67
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	0	+1	0.67
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
4.3 กำหนดเวลาเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.4 เป็นไปตามขั้นตอน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	0	+1	+1	0.67
5. สื่อการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	0	+1	+1	0.67
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
6.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	0	+1	0.67

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 4
เรื่อง การอ่านคำประพันธ์อย่างมีวิจารณ์ญาณ

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. สาระสำคัญ				
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	0	0.67
1.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	0	0.67
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	0	+1	0.67
2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	0	+1	0.67
3. สาระการเรียนรู้				
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 สอดคล้องกับระดับความรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	0	+1	
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	0	+1	0.67
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
4.3 กำหนดเวลาเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.4 เป็นไปตามขั้นตอน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	0	+1	+1	0.67
5. สื่อการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	0	+1	0.67
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
6.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแผนการจัดการเรียนรู้ที่ 5
เรื่องการอ่านคำประพันธ์อย่างมีวิจารณญาณ

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
1. สาระสำคัญ				
1.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	0	0.67
1.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	0	0.67
1.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
2. จุดประสงค์การเรียนรู้				
2.1 สอดคล้องกับตัวชี้วัด	+1	+1	+1	1.00
2.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	0	+1	0.67
2.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	0	+1	0.67
3. สาระการเรียนรู้				
3.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3.2 สอดคล้องกับระดับความรู้ของผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
3.3 สอดคล้องกับการวัดและประเมินผล	+1	0	+1	0.67
4. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้				
4.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	0	+1	0.67
4.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
4.3 กำหนดเวลาเหมาะสมกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
4.4 เป็นไปตามขั้นตอน นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรม	0	+1	+1	0.67
5. สื่อการเรียนรู้				
5.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
5.2 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6. การวัดและประเมินผล				
6.1 สอดคล้องกับจุดประสงค์การเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
6.2 สอดคล้องกับเนื้อหาสาระ	+1	+1	+1	1.00
6.3 สอดคล้องกับกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	1+	1.00

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบทดสอบวัดความสามารถ
ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ

เรื่อง	ข้อที่	คะแนนความคิดเห็นของผู้เชี่ยวชาญ			IOC
		คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
การอ่านข่าวอย่างมีวิจารณญาณ	1	+1	0	+1	0.67
	2	+1	+1	+1	1.00
	3	+1	+1	+1	1.00
	4	+1	+1	+1	1.00
	5	0	+1	+1	0.67
	6	+1	+1	+1	1.00
	7	+1	+1	+1	1.00
การอ่านบทความอย่างมีวิจารณญาณ	8	+1	+1	+1	1.00
	9	+1	+1	+1	1.00
	10	0	+1	+1	0.67
	11	+1	+1	+1	1.00
	12	+1	+1	+1	1.00
	13	+1	+1	0	0.67
	14	+1	+1	+1	1.00
การอ่านเรื่องสั้นอย่างมีวิจารณญาณ	15	+1	+1	+1	1.00
	16	0	+1	+1	0.67
	17	+1	+1	+1	1.00
	18	+1	0	+1	0.67
	19	+1	+1	+1	1.00
	20	0	+1	+1	0.67
	21	+1	+1	+1	1.00
	22	+1	+1	+1	1.00
การอ่านคำประพันธ์อย่างมีวิจารณญาณ	23	+1	+1	+1	1.00
	24	+1	+1	+1	1.00
	25	+1	0	+1	0.67
	26	+1	0	+1	0.67
	27	+1	+1	+1	1.00
	28	+1	+1	+1	1.00
	29	+1	0	+1	0.67
30	+1	+1	0	0.67	

ผลการวิเคราะห์ค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถามของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ด้วยรูปแบบการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder				
1. นักเรียนเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder	+1	+1	+1	1.00
2. นักเรียนเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
3. นักเรียนสามารถนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ไปประยุกต์ใช้ได้	+1	+1	+1	1.00
4. การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder มีประโยชน์ต่อผู้เรียน	+1	+1	+1	1.00
5. การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder สามารถช่วยแก้ปัญหาการเรียนการสอนได้	+1	+1	+1	1.00
6. การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder มีประโยชน์ต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	+1	+1	+1	1.00
7. การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ Jacob's Ladder ทำให้ผลการเรียนดีขึ้น	+1	+1	+1	1.00
การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์				
1. นักเรียนเข้าใจกระบวนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์	+1	+1	+1	1.00
2. นักเรียนเห็นความสำคัญของการจัดการเรียนรู้โดยใช้บทอ่านจากสื่อออนไลน์	+1	+1	+1	1.00
3. นักเรียนสามารถนำกระบวนการจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ไปประยุกต์ใช้ได้	+1	+1	+1	1.00
4. การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ	+1	+1	+1	1.00

รายการประเมิน	คะแนนความคิดเห็นของ ผู้เชี่ยวชาญ			IOC
	คนที่ 1	คนที่ 2	คนที่ 3	
5. การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ สามารถพัฒนาความสามารถด้านการอ่านอย่างมี วิจารณญาณได้	+1	+1	+1	1.00
6. การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนได้	+1	+1	+1	1.00
7. การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่ฝึกให้นักเรียนวิเคราะห์ สังเคราะห์ ประเมินค่า	+1	+1	+1	1.00
8. การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ ช่วยให้นักเรียนตัดสินใจหรือประเมินค่าได้อย่างมี เหตุผล	+1	+1	+1	1.00
9. การจัดการเรียนรู้ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์ เป็นวิธีการจัดการเรียนรู้ที่สามารถนำไป ใช้สอนกับการอ่านประเภทอื่นๆ ได้	+1	+1	+1	1.00

ค่าความยากง่าย (p) ค่าอำนาจจำแนก (r) และค่าความเชื่อมั่นของแบบทดสอบวัดผลสัมฤทธิ์
ด้านการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ ฉบับนำไปใช้ทดสอบก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้กับกลุ่ม
ตัวอย่าง จำนวน 30 ข้อ

ข้อที่	p	r	ข้อที่	p	r
1	0.75	0.45	16	0.70	0.50
2	0.70	0.50	17	0.65	0.40
3	0.70	0.55	18	0.50	0.40
4	0.70	0.50	19	0.70	0.45
5	0.75	0.45	20	0.60	0.40
6	0.70	0.40	21	0.75	0.45
7	0.60	0.60	22	0.75	0.45
8	0.60	0.20	23	0.60	0.40
9	0.80	0.45	24	0.60	0.60
10	0.60	0.40	25	0.70	0.45
11	0.60	0.25	26	0.50	0.45
12	0.70	0.40	27	0.60	0.40
13	0.75	0.50	28	0.60	0.40
14	0.70	0.30	29	0.70	0.50
15	0.65	0.40	30	0.70	0.40
ข้อสอบมีความเชื่อมั่น = 0.86					

คะแนนผลสัมฤทธิ์การอ่านอย่างมีวิจารณญาณที่ใช้การจัดการเรียนรู้โดยประยุกต์แนวคิดของ
Jacob's Ladder ร่วมกับบทอ่านจากสื่อออนไลน์
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 ก่อนและหลังการเรียนรู้ด้วย

นักเรียนคนที่	คะแนน	
	ก่อนเรียน (30 คะแนน)	หลังเรียน (30 คะแนน)
1	21	28
2	23	28
3	20	28
4	22	28
5	21	27
6	20	27
7	23	27
8	20	27
9	19	26
10	19	26
11	17	23
12	15	22
13	14	22
14	13	21
15	12	21
16	12	21
17	11	20
18	11	20
19	11	19
20	9	19
	$M = 14.10$	$M = 24.00$
	$SD = 4.05$	$SD = 3.45$

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ-สกุล	นายเปรมชัย อาศัยบุญ
วุฒิการศึกษา	พ.ศ.2554 สำเร็จการศึกษาระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย โรงเรียนศรีयाภย จังหวัดชุมพร
	พ.ศ.2560 สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (เกียรตินิยมอันดับ 1) ครุศาสตรบัณฑิต (5 ปี) สาขาวิชาภาษาไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา

